

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Державний заклад
„ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція

**Наукова молодь:
інноваційні підходи в освіті і науці**

20 – 26 лютого 2012 року

Україна, м. Луганськ

Сайт конференції: icstu.luguniv.edu.ua

УДК [001.891-053.81] (082)
ББК 72 я 43
Н 34

Редакційна колегія:

- Клімочкіна О. М.** – доктор медичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Прошкін В. В.** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділу аспірантури Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Драгнєв Ю. В.** – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії і методики фізичного виховання, голова Ради молодих учених Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Н 34 **Наукова молодь: іноваційні підходи в освіті і науці.** Збірник тез II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. 20 – 26 лютого 2012 року. – Луганськ : Глобус, 2012. – 226 с.

Збірник тез II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції „Наукова молодь: іноваційні підходи в освіті і науці” подається у **друкованому варіанті** і складається з різних наукових напрямків: соціально-гуманітарні науки (історія, культурологія, політологія; юридичні науки, економічні науки); фізична культура, спорт, здоров’я людини, фізична реабілітація; філологічні науки; психолого-педагогічні науки; природничо-географічні, математичні та технічні науки. Збірник тез призначено для науковців у різних галузях науки, студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, професорсько-викладацького складу. З електронною версією можна ознайомитися на офіційному сайті конференції: icrmu.luguniv.edu.ua.

УДК [001.891-053.81] (082)
ББК 72 я 43

Рекомендовано до друку Вченою радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол 6 від 27 січня 2012 року)

© Рада молодих учених., 2012
© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012

Шановні науковці!

Ще донедавна Рада молодих учених Луганського національного університету традиційно проводила Міжнародну науково-практичну конференцію для молодих дослідників, яка охоплювала найрізноманітніші сфери наукових студій. Велика кількість учених щороку приїжджала до нашого університету, щоб представити свої наукові напрацювання. Із плином часу та стрімким розвитком інформаційних технологій перед Радою молодих учених Луганського національного університету постало нове завдання — започаткувати модерний тип конференції, яка проводитиметься в режимі off-line. У такий спосіб минулого року було вперше в історії існування РМУ проведено Інтернет-конференцію для молодих учених, що дало високий результат: у ній взяли участь науковці з різних регіонів України та зарубіжжя, зокрема, Києва, Чернівців, Полтави, Москви, Сімферополя та інших міст. Щиро запрошуємо вас взяти участь у роботі цьогорічної II Міжнародної науково-практичної конференції, офіційний сайт якої — прямо перед вами.

Бажаємо креативності та науково-інноваційного прогресу у ваших наукових розробках!

З повагою, голова Ради молодих учених Драгнев Юрій Володимирович

Колегі, молоді науковці!

Запрошуємо Вас до співпраці на Інтернет сторінках нашої конференції. Наукова молодь постійно виступає у якості активної сили соціальних змін, і в залежності від того, якими інноваціями вона реагує на ці зміни, багато в чому буде залежати майбутній вигляд суспільства нашої держави. Суспільство зацікавлене в тому, щоб ці інновації були демократичними, технологічними, практичними. Сподіваємося, що конференція надасть вам можливість змістовно ознайомитися з актуальними освітніми інноваціями для впровадження їх у свої наукові дослідження.

З повагою, заступник голови Ради молодих учених з науково-організаційної роботи Тараріна Олена Володимирівна

Шановні учасники конференції

Запрошуємо наукових співробітників, докторантів, аспірантів, здобувачів наукових ступенів, студентів-дослідників взяти участь у роботі II Міжнародно і науково-практичної Інтернет-конференції і "Наукова молодь: інноваційні підходи в освіті і науці". Ласкаво просимо до Інтернет-форуму, де ви зможете взяти участь у наковій дискусії, залишити свій відгук на статтю, запросити колег до обговорення проблемних питань.

Чекаємо на вашу участь в інтернет-конференції! Бажаємо творчих успіхів та сподіваємося на плідну співпрацю!

З повагою,

заступник голови Ради молодих учених з науково-інтеграційної роботи Санченко Євгенія Миколаївна

ЗМІСТ

Антоненко Тетяна СПЕЦИФІКА ТИПУ ТРАГІЧНОЇ ГЕРОЇНИ У РОМАНІ В. ЧЕМЕРИСА „ОЛЬВІЯ” (м. Луганськ)	16
Аргатюк Анна ВПЛИВ РІЗНИХ ДОЗ НРК ДОБРИВ НА ВМІСТ МАРГАНЦЮ В РОСЛИНАХ РІПАКУ (м. Одеса)	19
Бабич В'ячеслав ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЛАСНІ ВЧИНКИ ЯК ОДИН З ПОКАЗНИКІВ СФОРМОВАНOSTІ СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ (м. Луганськ)	22
Баранецька Ольга ПРОБЛЕМИ ФІСКАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ (м. Хмельницький)	25
Борисенко Ліля Олесеюк Віталій ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ (м. Лисичанськ)	28

Волкова Євгенія СЕВРСЬКИЙ ДОГОВІР 1920 РОКУ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО РУХУ В ТУРЕЧЧИНІ НА ЧОЛІ З М. КЕМАЛЕМ (м. Луганськ)	31
Вечеркина Татьяна ОБОСНОВАНИЕ НЕОБХОДИМОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ПРИБЫЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ (г. Луганск)	34
Вівденко (Єліссєва) Ірина ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (м. Брянка)	37
Гах Роман ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ПОЛЬСЬКОЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ (ДРУГА ПОЛ. ХІХ – ПОЧ. ХХ СТ.) (м. Тернопіль)	40
Гречаник Людмила МОДЕРНЕ МИСТЕЦТВО ЗАЧІСКИ: ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ (м. Луганськ)	44

Гречуха Євген СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ (<i>м. Стаханов</i>)	48
Гурій Марія МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГРОМАДЯНОЗНАВСТВА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ (<i>м. Дрогобич</i>)	53
Гуцкало Олена, Тарарива Лідія ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (<i>м. Лисичанськ</i>)	57
Дашко Наталія ОЗНАКИ КОНЦЕПТУ STERN У ТВОРАХ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПИСЬМЕННИКІВ ГАЛИЧИНИ (<i>м. Дрогобич</i>)	60
Демченко Павло Осіпов Ігор ВИНАХІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (<i>м. Лисичанськ</i>)	63

Драгнєв Юрій ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ (м. Луганськ)	66
Драгнєв Андрій ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ (м. Луганськ)	70
Дунець Лілія ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ-ТРЕНІНГІВ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ (м. Хмельницький).....	73
Жирицький Віталій МЕТОД ПІДРАХУНКУ ПОКАЗНИКА ДИСКРИМІНАТИВНОСТІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ «VITAVA» (м. Київ)	76
Зіборова Віта ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ (м. Брянка)	79

Камінська Алла ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ РЕКЛАМИ У ВНЗ (м. Брянка)	82
Каралкіна Оксана Голота Вікторія ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН (м. Лисичанськ)	85
Карєва Ольга САМОСТІЙНА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (м. Стаханов)	88
Кашинська Олена ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ (м. Луганськ)	91
Кечик Ольга Харченко Олена ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ (м. Лисичанськ)	94

Кравченко Тарас ФОРМУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ БЛИЗКОСХІДНОЇ ПОЛІТИКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (м. Луганськ)	97
Кутова Тамара СОЦІАЛЬНО ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ (м. Луганськ)	100
Литвинова Наталія КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН ПІДЛІТКАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ (м. Луганськ)	103
Лихачова Катерина ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОСТІ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ДІЛОВОЇ ГРИ (м. Брянка)	107
Маркова Мар'яна ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ РОМАНТИЧНОГО СИМВОЛУ ТРОЯНДИ У ПОЕЗІЇ СЕМЮЕЛЯ ТЕЙЛОРА КОЛРИДЖА (м. Дрогобич)	110

Матюхіна Аліна ПОДІЛЬНІСТЬ ЕЛЕМЕНТІВ ЗВОРОТНИХ ПОСЛІДОВНОСТЕЙ (м. Донецьк)	113
Медвідь Михайло ЛІКВІДАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА У СУДОВИХ СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО (м. Київ)	117
Мізерна Тетяна ОСОБЛИВОСТІ МОНИТОРИНГУ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ (м. Луганськ)	119
Мовчан Сергій МАСШТАБНІ РІВНІ ПРОЯВУ ГЕОГРАФІЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ (м. Кіровоград)	122
Мухина Маргарита КОНЦЕПЦІЯ ГУМАНІТАРНОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ Р. ГУРАЗИУ (г. Мариуполь)	125
Нікульнікова Наталія ТЕХНОЛОГІЇ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (м. Луганськ)	128

Особов Иван НАПРАВЛЕНИЯ И КРИТЕРИИ В ДИАГНОСТИКЕ КРЕАТИВНОСТИ У СТУДЕНТОВ ГУМАНИТАРНЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ (г. Луганск)	131
Панчук Тарас Ковальчик Роман Левандовський Олександр МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ ТРАВМ У МІНІ–ФУТБОЛІ (м. Івано-Франківськ)	134
Паша Сергій ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ (АР Крим)	137
Пігіда Віра СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ (м. Луганськ)	139
Прошкін Володимир ШКОЛА МОЛОДОГО ДОСЛІДНИКА ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКИ (м. Луганськ)	142

Радченко Олег ФУНДАМЕНТАЛЬНІСТЬ ПОЕТИКИ ЕМІЛЯ ШТАЙГЕРА (м. Дрогобич)	145
Санченко Євгенія МОВЛЕННЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ НОСІЇВ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ (м. Луганськ)	148
Сичікова Я.О., Дяденчук А.Ф. Дем'яненко-Мамонова В.О., МЕТОДИКА ОТРИМАННЯ НАНОСТРУКТУР МЕТОДОМ ЕЛЕКТРОХІМІЧНОГО ТРАВЛЕННЯ (м. Бердянськ).....	151
Слободяник Катерина ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРОГРАММ В ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ (г. Кривой Рог).....	154
Смаль Дмитро ПРАВА АВТОРА НА ТВІР, СТВОРЕНИЙ У ПОРЯДКУ ВИКОНАННЯ НИМ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ (м. Київ)	157

Старанко Тетяна АКТИВІЗАЦІЯ УЧБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ РОБОТИ НАД ДИЗАЙН-ПРОЕКТОМ (м. Брянка)	159
Тараріна Олена ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (м. Луганськ)	162
Титаренко Ирина НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФИКА ОПИСАНИЯ КОНЦЕПТА „ГНЕВ” (м. Луганськ)	165
Федоніна Ганна ГРОМАДЯНСЬКІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ТА РЕЗУЛЬТАТ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ (м. Луганськ)	169
Федотова Тетяна ДІАГНОСТИКА СТАТУСІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (м. Старобільськ)	172
Федченко Сергій ВІДНОСИНИ ІРЛАНДІЇ ТА НАТО ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ (м. Луганськ)	178

Харитонова Аліна КЛЮЧОВА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ СПФ _{ірН_{лп}} (м. Кривий Ріг)	181
Харковський Руслан УРЕЦЬКО-ЄГИПЕТСЬКА КРИЗА 1831-1833 рр. ТА ПОСИЛЕННЯ ФАНЦУЗСЬКОГО ВПЛИВУ В ДОЛИНІ НІЛУ (м. Луганськ)	184
Харченко Олена МНОЖИННІСТЬ ФЕНОМЕНА "МЕТАФОРА" (м. Луганськ)	190
Чекунов Михайло ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ (м. Луганськ)	193
Чигер Олег ВИКОНАВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ СПІВАКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАХІДНОЇ ДІАСПОРИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ (на прикладі творчості Вікторії Лук'янець) (м. Івано-Франківськ)	196

Чудіна Оксана ОПТИМАЛЬНИЙ ВИБІР МЕТОДІВ НАВЧАННЯ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕРУКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА» (м. Брянка).....	199
Шевирьова Ганна, Ржевська Наталія СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ (м. Лисичанськ)	202
V.I. Sheiko, Al-Hashimi Sadad Khalaf Thamir DAILY MONITORING OF BLOOD PRESSURE IN THE STUDY OF CURRENT HYPERTENSION (Baghdad-Луганськ)	205
Dara N. sulaiman PRIMARY SUCCESSION ON FALLOW AGRICULTURAL LANDSCAPES OF THE STEPPE REGIONS OF DONETSK REGION (Baghdad-Луганськ)	208
Анад Али Шахейд ОБ ОСОБЕННОСТЯХ ФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО СОЗНАНИЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА (Thiqar-Луганськ).....	211
Ясір хамза салм ан Аль худірі ТРАГЕДИИ ИРАКСКИХ ЖУРНАЛИСТОВ (Babylon-Луганськ).....	214
Відомості про авторів	216

УДК 821.161.2-3.09+929 Чемерис

**Антоненко Тетяна
м. Луганськ**

СПЕЦИФІКА ТИПУ ТРАГІЧНОЇ ГЕРОЇНИ У РОМАНІ В. ЧЕМЕРИСА „ОЛЬВІЯ”

Історичний роман „Ольвія” – один із найкращих творів нашого сучасника Валентина Лукича Чемериса. Принаймні, висока оцінка критиків та величезна кількість листів від читачів, які отримав автор, яскраво свідчать про це. Твір був написаний у 1969 р., але мав ще три видання, останнє – у 2008 р.

До появи „Ольвії” В. Чемерис був відомий в українській літературі як гуморист, і раптом історичний роман? Що ж до історії, то її Чемерис любив зі шкільних років. Особливо цікавила письменника історія Скіфії. Письменник шукав глибинне коріння свого народу, а разом з тим відповідь на питання, що важливіше для історії: доля народів, події, з яких вона

(історія) творилася, чи доля однієї людини, її почуття та думки?

У романі „Ольвія” описується конкретна і важлива історична подія – війна між скіфами та могутнім військом перського царя Дарія, що відбувалася наприкінці VI століття до н.е. На тлі цієї війни розгортається історія короткого і трагічного, повного поневірянь і пригод життя юної гречанки Ольвії, яку з політичних міркувань, з волі батька – архонта грецької колонії Ольвії – видали заміж за могутнього і владного вождя скіфів Тапура. „От якраз вітчизні ти й послужиш, дочко, якщо підеш за скіфа. Якщо станеш дружиною повелителя кочовиків, ти допоможеш ще більше зміцнити мир і торгівлю між нами і степовиками” [2, с. 27].

Про щастя Ольвії ніхто навіть не замислювався! „А про моє щастя ти подумав? – визивно кинула дочка. А я його так розумію: найбільше щастя – це боротьба за щастя свого народу. Ось як я розумію щастя, дочко. А тому йди до скіфів, іди!” [2, с. 28].

Коли Ольвія починає розуміти суть скіфської „степової вольниці”, в її серце входить кохання до молодого Тапура і повага до його народу. Для свавільного і дикого кочівника вона стає тією зорею, що зовсім по-іншому освітила його життя.

Народивши доньку замість довгоочікуваного сина, Ольвія тікає від люті свого чоловіка. Під час втечі вона показала свою хоробрість, коли вбила вожака вовчої зграї. А скільки ще різних випробувань випало на долю цієї мужньої жінки: смерть матері у неї на руках, загибель доньки у полоні, втеча з полону та смерть Ясона (перше кохання Ольвії), який їй допоміг стати вільною.

Повернувшись до свого чоловіка, Ольвія захворіла. Щоб врятувати кохану, Тапур повіз її до озера з живою водою. Саме там і обірвалося життя Ольвії. „Смерть свою Ольвія побачила першою... Свиснула-дзизнула стріла... Вона ще була живою і встигла здивовано прошепотіти білими, як сніг, губами: За віщо?.. Я жити хочу... Чому бог впустив смерть у царство життя?..” [2, с. 400]. Ось так трагічно й несподівано закінчилося зовсім коротке життя Ольвії, адже прожила вона лише близько 20 років.

Для розкриття образу Ольвії В. Чемерис використовує різноманітні художні прийоми: від портретних характеристик в різних життєвих ситуаціях до внутрішніх монологів. Протягом твору читач сприймає цей образ як рідний, співчуває та захоплюється її вчинками та сміливістю. Отже, Валентин Чемерис – перший в Україні, хто наважився написати роман на скіфську тему. „Надзвичайно захоплюючий сюжет, пригодницький жанр, у якому написаний роман, вигадливо побудована фабула зробили книжку дуже цікавою, і тому вона блискавично розійшлася серед читачів. І сьогодні погляд на скіфський період історії нашої землі не можливий без “Ольвії” Валентина Чемериса” [1, с. 140].

Література

1. Мартинова С. Історія одного роману, чи роман про одну історію / С. Мартинова // Київ. – 2001. – №10. – С. 138-141.
2. Чемерис В. Л. Ольвія: Роман / В. Л. Чемерис. – Харків : Фоліо, 2008. – 412 с. – (Історія України в романах).

УДК 581.1:631.811:631.445.4

*Аргатюк Анна
м. Одеса*

ВПЛИВ РІЗНИХ ДОЗ НРК ДОБРИВ НА ВМІСТ МАРГАНЦЮ В РОСЛИНАХ РІПАКУ

Вплив ріпаку на баланс елементів живлення в агроценозі викликає зацікавленість у вчених всього світу. Поглинання та винос мікроелементів даною культурою недостатньо вивчені в умовах півдня України. У зв'язку з тим, що у ґрунтах півдня України має місце нестача доступних форм марганцю, накопичення його ріпаком є новим та актуальним напрямком в дослідженні мінерального живлення культури.

Мета досліджень: вивчити накопичення марганцю та фізіолого-біохімічні показники рослини

ріпаку за різних рівнів NPK живлення. Дослідження впливу NPK добрив на вміст марганцю в рослині ріпаку проводили на базі довгострокового стаціонарного дослідження Одеського інституту агропромислового виробництва на рослинах ріпаку озимого сорту Света. Варіанти дослідження: контроль – без добрив; N60P30K30; N120P45K45; N180P60K60.

Протягом різних фаз онтогенезу проводили відбір рослинного матеріалу та визначали вміст марганцю в рослині ріпаку та фізіолого-біохімічні показники. У зразках зеленої маси визначали хлорофіл за Арноном та вміст марганцю методом атомно-абсорбційної спектрофотометрії. У зерні визначали вміст марганцю, жир та вміст жирних кислот методом газово-рідинної хроматографії.

Дослідження показали, що внесення NPK добрив збільшує на 10-88% вміст марганцю в зеленій масі ріпаку у фазах розетки, бутонізації та цвітіння та знижує вміст марганцю у вегетативній масі на 5-18% в фазу повної стиглості. Це може бути пов'язано з кращим перерозподілом марганцю між листками та зерном.

Внесення добрив підвищувало біомасу та врожайність ріпаку та вміст хлорофілу в листках. Відмічено достовірну позитивну кореляцію вмісту марганцю в вегетативній масі та: біомасою ріпаку (0,974); накопиченням хлорофілу у фазу бутонізації (0,901), цвітіння (0,979) та врожайністю (0,730-0,928). Високий кореляційний зв'язок між накопиченням хлорофілу та накопиченням марганцю можливо пов'язаний із участю марганцю у побудові фотосинтетичного апарату у складі комплексу фотолізу води фотосистеми II. Даний зв'язок показує:

чим краще культура отримує марганець протягом онтогенезу, тим більше формує потім врожай.

Вміст марганцю в зерні підвищується під впливом добрив на: 33% за одинарної, 40% за полуторної, 47% за подвійної дози добрив. Добрива підвищують вміст ненасичених жирних кислот на 8-25 % та зменшують кількість ерукової кислоти в 4-9 разів. Відмічено позитивний кореляційний зв'язок між вмістом марганцю в зерні та ненасичених жирних кислот: олеїною (0,752), лінолевою (0,658), ліноленою (0,460);. Це пов'язано з тим, що марганець входить до складу НАДФ залежної цитоплазматичної малатдегідрогенази, яка поставляє відновлювальні еквіваленти для синтезу ненасичених жирних кислот.

Між вмістом марганцю та ерукової кислоти спостерігається висока від'ємна кореляція (-0,980). Вміст ерукової кислоти збільшується за дії несприятливих умов середовища. Тому від'ємна кореляція з кількістю мікроелементу, вміст якого зростає за умов покращення фізіологічного стану рослини (за вмістом хлорофілу, біомаси та врожаю) є досить закономірною.

УДК

*Бабич В'ячеслав
м. Луганськ*

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЛАСНІ ВЧИНКИ ЯК ОДИН З ПОКАЗНИКІВ СФОРМОВАНOSTІ СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ

Останім часом проблема соціального здоров'я підростаючого покоління набуває особливої актуальності. Нині серед молоді все більше можна спостерігати негативних проявів в контексті їхньої поведінки в тому числі й по відношенню до людей, які їх оточують.

Нажаль, підлітки не завжди розуміють, що відсутність відповідальності за власні дії може

нанести шкоду як самому собі так і суспільству в цілому. У теперішній час зростає кількість випадків безвідповідального поводження шкільної молоді (переважно підлітків) по відношенню до оточуючих. Психологи відзначають, що загалом у підлітків зросла асоціальна спрямованість, вони стали більш агресивними, вразливими, швидко виходять із стану рівноваги. В окремих дітей розвиваються хибні якості: жорстокість, брехливість, лють; у значній частині підлітків порушуються ціннісні орієнтації [1, с. 18].

Такі характеристики можуть призводити до певних негараздів. Досить часто це позначається у поведінці підлітка відносно своїх близьких (безпідставні грубощі, неслухняність, навмисні дії, що приносять їм неприємності і т.д.), однолітків (образи, приниження інших, прояви насилля до слабших тощо), літніх людей (насміхання, прояви неповаги, відсутність бажання допомогти, нанесення шкоди тощо).

Значно знизилась відповідальність сучасної молоді й по відношенню до зародження нового життя. Нині все більша кількість дівчат наважується на аборти не замислюючись, що вони позбавляють дитину права на життя, при цьому власну дитину. Нажаль, достатньо часто сьогодні аборти здійснюються дівчатами-підлітками. Це у свою чергу також говорить й про безвідповідальність хлопців-підлітків, які, схиляючи дівчину до статевих стосунків, не замислюються про можливі небажані наслідки (вагітність, зараження хворобами, що передаються статевим шляхом, в тому числі й ВІЧ).

Також, останнім часом можна відмічати зменшення відповідальності серед підлітків за свої вчинки по

відношенню до тварин, навколишнього середовища тощо. Все це говорить, про необхідність формування в сучасних підлітків відповідальності за власні дії та поведінку, як складової частини індивідуального соціального здоров'я. В нашому розумінні соціальна відповідальність відображається через здатність підлітка до критичного мислення відносно власних вчинків, спроможність робити правильні висновки стосовно своїх безвідповідальних дій, обдумливо ставитись до прийняття будь яких рішень, а також прагнення навчатись на чужих помилках у зазначеному контексті.

Саме за умови дотримання відповідних дій, на нашу думку, підліток може цілком сприяти підвищенню рівня власної відповідальності й соціального здоров'я відповідно.

Література

1. Бовть О. Соціально-психологічні причини агресивної поведінки підлітків / Оксана Бовть // Рідна школа. 1999. – № 2. – С. 17 – 20.

УДК 336.11

Баранецька Ольга
м. Хмельницький

ПРОБЛЕМИ ФІСКАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

В сьогоднішніх умовах, що характеризуються у деяких країнах ще кризовим станом економіки, нестабільністю та швидкоплинністю правового поля, значними економічними негараздами, варто, перш за все, зосередити увагу науковців та політичних діячів на актуальне розуміння змісту існуючих проблем фіскальної сфери [1, с. 49]. Ситуація, що склалася у сфері фіску за умов світової фінансової кризи та глибокої рецесії 2009 року, є критичною, має неабиякий вплив на рівень забезпечення фіскальної безпеки держави, тому потребує пошуку

інструментарію фіскальних реформувань, оскільки власне оптимальне формування ресурсної бази бюджету та ефективне використання державних коштів відображає «...виражену у цифрах долю нації» [2].

Комплекс проблем фіскальної сфери є доволі масштабним, тому першочергово постає питання виокремлення тих диспропорцій, що перешкоджають реалізації національних інтересів України у сфері фіскальної безпеки держави. Основними негативними аспектами фіскальної сфери, що чинять деструктивний вплив на забезпечення прийняттого рівня фіскальної безпеки, є: проблеми інтерференцій бюджетних циклів бюджетного процесу; консолідація бюджету; податкова дискримінація; надмірне податкове навантаження; надмірні державні запозичення; ухилення від сплати податків.

Разом із дослідженням негативних впливів, що перешкоджають досягненню стратегічних векторів соціально-економічного розвитку держави, варто дослідити пріоритети та стратегічні цілі фіскальної безпеки, забезпечення яких сприятиме мінімізації проблем фіскальної сфери. Формування сприятливого фіскального простору передбачає реалізацію наступних заходів: досягнення стійкості фіскальної політики; дотримання науково-обґрунтованого та легітимного підходу до формування та виконання бюджетів; забезпечення стабільності в оподаткуванні, розширення бази та зменшення кількості податкових пільг; зміцнення дохідної бази бюджетів; оптимізацію видатків; зменшення боргового навантаження на бюджет; оптимізацію податкового навантаження;

демократизацію податкової служби, що передбачає встановлення рівноправних відносин між платниками і податковими органами; покращення позиції у глобальному рейтингу «простоти ведення бізнесу» за показниками «Сплата податків»; удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин та забезпечення фіскального федералізму.

Гарантування фіскальної безпеки держави повинно бути реалізоване завдяки проведенню зваженої політики держави, що може бути досягнуто шляхом забезпечення формування сприятливого фіскального простору та ефективного стратегічного управління фіскальною безпекою держави.

Література

1. Баранецька О. Стратегічні напрями забезпечення фіскальної безпеки держави у контексті слідування національним інтересам України / Ольга Баранецька// Стратегія розвитку України у глобальному середовищі: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції [тези доп.], м. Ялта, (17 – 19 листопада 2010 р.) – Сімферополь: ВіТроПринт, 2010. – С. 49 – 52.
2. Реформування податків в Україні: непочате поле роботи [Електронний ресурс] / Ю. Сколотяний, В Пасочник // Дзеркало тижня – 2010. - № 15 (795). – Режим доступу: <http://www.dt.ua/2000/2040/69186/>.

УДК 378.147

Борисенко Ліля

Олесеюк Віталій

м. Лисичанськ

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

Соціальне замовлення не тільки України, а й світового співтовариства вимагає перш за все людей, здатних самостійно самовдосконалюватися. Вирішити цю проблему допоможе застосуванням сучасних активних та інтерактивних технологій навчання.

Основним проблемам освітньої інноватики в сучасній теорії і практиці присвячені роботи

В.Беспалька, Дж.К.Джонса, Дж.Дьюї, Л.Занкова, Дж.Шнайдера, Л. Ващенко, Дж. Мейерса, А. Підласого, С. Подмазіна, А. Хуторського та інших вітчизняних й зарубіжних вчених.

Роботи науковців свідчать про те, що науково-педагогічна думка поступово іде шляхом розробки та стимулювання розвитку освіти. Але водночас вони потребують ретельного вивчення з огляду на специфіку фахової підготовки майбутніх вчителів різних спеціальностей, зокрема, фізичного виховання.

Сучасні технології навчання відкривають широкі перспективи удосконалення організації процесу освіти. Вони дають можливість організувати в режимі реального часу колективну, творчу роботу, що дозволяє підвищити рівень мотивації у вивченні дисциплін фізкультурного циклу.

Інтерактивне навчання – це сукупність сучасних педагогічних технологій, котрі складають педагогічну систему, засновані на спільній діяльності, що здійснюється засобами комунікації та має проблемно-пошукову природу.

Інтерактивність освіти сприяє формуванню як предметних умінь і навичок, так і загальнонавчальних, виробленню життєвих цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, розвитку комунікативних якостей особистості.

Методи, які використовуються в сучасних технологіях навчання, спрямовані на збільшення комунікативної активності між учасниками спілкування, або їхньої взаємодії, називають інтерактивними.

Впровадження інтерактивних методів навчання відбувається за логікою «від простого до складного»,

паралельно застосовуючи як фронтальні, так і групові методи.

Сучасні інтерактивні технології навчання зорієнтовані на:

- створення умов для осмислення й вирішення проблем;
- соціалізацію особистості;
- розвиток особистості, яка здатна критично мислити .

Спрямування навчально-виховного процесу на формування особистості, розкриття її потенційних можливостей та здібностей стало головною стратегією педагогічної діяльності творчо працюючих викладачів.

Розв'язання цих актуальних проблем можливе лише на основі впровадження новітніх педагогічних технологій, які б давали можливість для розвитку творчих здібностей особистості.

Література

1. Освітні технології. / За ред. О.М.Пехоти. – К. – 2002. – 255 с.
2. Подласый И.П. Педагогика. – М.:ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1.: 576 с.
3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. – К., 2002. – 136.

УДК

*Волкова Євгенія
м. Луганськ*

СЕВРСЬКИЙ ДОГОВІР 1920 РОКУ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО РУХУ В ТУРЕЧЧИНІ НА ЧОЛІ З М. КЕМАЛЕМ

На початку 20-х років ХХ століття міжнародне становище Османської імперії було вкрай важким. Для Туреччини це було, насамперед, пов'язано з поразкою у Першій світовій війні (1914 – 1918). 30 жовтня 1918 року на рейді Мудросу (острів Лемнос)

представниками Великої Британії та Туреччини на борту британського крейсера «Агамемнон» було підписано перемир'я. Згідно з домовленостями, Османська імперія мала відмовитися від своїх азійських володінь – Західної Аравії, Armenії, Іраку, частини Кілікії та Сирії. Також турки зобов'язувалися відкрити доступ переможцям до Чорного моря та погоджувалися на окупацію військами Антанти Стамбулу та проливів Боспор та Дарданелли [2].

Ще більш принизливим для Туреччини був Севрський мирний договір, підписаний 10 серпня 1920 року. Згідно з його умовами Стамбул відмовлявся від усіх азійських колоній, які ставали підмандатними територіями Великої Британії та Франції. Також Туреччина погоджувалася визнати незалежність Armenії. Її армія скорочувалася до 50 тисяч чоловік. Проте найбільш важкими умовами Севрського договору була передача під міжнародне управління столиці держави та проливів. Крім того, на території країни встановлювався «режим капітуляцій», який надавав іноземцям право вести підприємницьку діяльність на турецькій території та непідвладність місцевим законам.

Поразка Туреччини в Першій світовій війні та нерівноправний характер договорів призвів до кризи політичної влади в країні. В країні поширювався народно-визвольний рух проти всевладдя західних держав та нерішучості імперського керівництва. Після окупації 15 травня 1919 року грецькими військами Ізміру цей рух переріс у національно-визвольну війну [1]. Її очолив Мустафа Кемаль паша (1881 – 1938). Він закликав армію до боротьби проти зрадників та іноземців в ім'я «національного відродження

Туреччини». Також він публічно відмовився від звання паші [3].

В червні 1919 року за ініціативою Кемалю відбувся перший з'їзд Національного зібрання у місті Ерзерум, який проголосив курс на боротьбу за створення незалежної турецької держави. Крім того, національно-патріотичний рух під керівництвом Мустафи Кемалю відмовився визнавати систему нерівноправних договорів, що були нав'язані султанському урядові. Новий лідер Туреччини проголосив початок визвольної війни проти імперіалістів.

Література

1. Гафаров В. Русско-турецкое сближение и независимость Азербайджана. (1919—1921 гг.). / Гафаров В. // http://www.ca-c.org/c-g/2010/journal_rus/c-g-1-2/20.shtml.
2. Густерин П. В. Установление договорных отношений между Советской Россией и сопредельными с ней странами Ближнего и Среднего Востока/ Густерин П. В. // <http://www.islam.ru/pressclub/histori/ustdogosrimus/> 3.
3. Талят Алигейдар Мустафа Кемаль/ Талят Алигейдар//http://www.1news.az/print.php?item_id=20070829093856659&sec_id=1

*Вечеркина Татьяна
г. Луганск*

ОБОСНОВАНИЕ НЕОБХОДИМОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ПРИБЫЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В условиях свободных рыночных отношений целью каждого предприятия является получение прибыли.

Проблема формирования, распределения и использования прибыли предприятия является актуальной поскольку уровень прибыли влияет на все показатели финансовой деятельности предприятия.

Решение данного вопроса отражается в законодательных актах, постановлениях и инструкциях Министерства Финансов Украины и Министерства Экономки. Так же вопросы повышения прибыли и пути ее эффективного использования

отражаются в исследованиях ведущих ученых-экономистов, таких как Бланк И. А., Кодацкий В. П., Мочерный С. В., Бондарь Н. М.

Для эффективного функционирования субъектов хозяйствования в условиях рыночных отношений наибольшее значение имеет выявление резервов увеличения объема продукции, снижение себестоимости, рост прибыли. Поскольку обоснование прибыльности предприятия является важным вопросом и задачей в деятельности хозяйствующего субъекта, то актуальной задачей на сегодня является разработка такой методики, позволяющей обоснованно установить плановую величину доходности предприятия, формировать оптимальную программу мер по ее достижению, определить в дальнейшем направления повышения эффективности хозяйствования [3].

Увеличение прибыли в результате производственной деятельности дает возможность предприятию заработать средства на производственное и социальное развитие, материальное поощрение, причем это становится функцией самого предприятия. В то же время рост прибыли на предприятии означает и увеличение отчислений в государственный бюджет. [1].

Именно прибыль является одним из основных участков анализа общего финансового состояния предприятия, поскольку эффективная оценка и определение прибыльности предприятия влияет на эффективность его работы, а значит и использования имеющихся ресурсов.

Для эффективного функционирования субъектов хозяйствования в условиях рыночных отношений

наибольшее значение имеет выявление резервов
рост прибыли за счет увеличения объема продукции
и снижения себестоимости.[2].

От правильного распределения и использования
прибыли зависит конечный результат деятельности
предприятия, достаточность его собственных
финансовых ресурсов, перспективы развития
производства, возможность привлечения
дополнительных источников
финансирования. Следовательно, повышение
прибыли является основной задачей каждого
предприятия.

Литература

1. Финансы предприятий: Учебник / Руководитель
авт. и науч. ред проф. А.М.Поддерегин. 2-е
изд., Перераб. и доп. - К.: КНЕУ, 1999. - 384 с.
2. Афанасьев М.В., Гончаров А.Б. Экономика
предприятия: Учебное пособие для
самост. изучения дисциплины / Под редакцией
проф. М.В. Афанасьева.Х.: ИД "ИНЖЕК",
2003. - 410 с.
3. Бланк И.А. Экономика АПК : учебник /
И.А.Бланк. – Киев : Ника-Центр Эльга, 2009. –
357 с.

*Вівденко (Єліссєєва) Ірина
м. Брянка*

**ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ З ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ЗАСОБАМИ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Чим якнайдалі сучасна вища освіта рухається на шляху реформ та модернізації, тим більш вагоме значення набуває удосконалення системи підготовки майбутніх фахівців, які окрім професійних знань, умінь та навичок володіли б самостійністю, ініціативністю, уміннями моделювати, конструювати та нестандартно підходити до проблем професійної діяльності.

У складі якостей, що забезпечують успішність виконання професійної діяльності майбутнього фахівця з графічного дизайну, згідно професіограми, одне з основних місць посідають творчі здібності.

Дослідження багатьох учених стосовно навчальних технологій взагалі та їхнього запровадження в процес професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема з графічного дизайну, зробили значний внесок у розв'язання проблем удосконалення навчання студентів у ВНЗ та формування відповідних професійних умінь. При цьому важливими є проблеми визначення та класифікації професійних умінь, визначення оптимальних педагогічних умов, які забезпечують формування студентів на тому якісному рівні, що необхідний для інтенсивного входження в професійну діяльність, обґрунтування методичного забезпечення педагогічного керування цим процесом.

Проблема формування професійно-творчих умінь майбутніх фахівців з графічного дизайну засобами інформаційних технологій актуалізує у собі дослідження з певних напрямків, а саме: теорії і психології творчості, творчого мислення (Дж. Гілфорд, Г. Альтшуллер В.О. Моляко); процесу інформатизації освіти, використання інформаційних технологій навчання (В.Ю.Бикова, Ю.О. Жука, та ін.); організаційно-педагогічних засад підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України (В.Ф Прусак, Ю.В. Яворик); формування та розвитку творчої особистості на засадах педагогіки творчості (Я.О. Пономарьов С.О Сисоєва), формування професійних та професійно-творчих умінь як найважливішого засобу успішної діяльності, показника

професійної майстерності майбутнього фахівця (В.І. Загвязинський, І.А.Зязюн, В.А.Кан-Калік); концепції особистісно орієнтованого навчання та гуманізації освіти (Г.О. Балл, В.С. Ледньов).

Для визначення сутнісної характеристики професійно-творчих умінь майбутніх фахівців з графічного дизайну важливим є ретроспективний аналіз понять «професійні уміння», «творчі уміння» та зокрема визначення конструктивної функції інформаційних технологій у процесі формування професійно-творчих умінь.

Процес формування професійно-творчих умінь майбутніх фахівців з графічного дизайну засобами інформаційних технологій полягає, на нашу думку, в створенні спеціальних психолого-педагогічних умов, що сприятимуть формуванню у них проблемного бачення, здатності до висування оригінальних ідей, дослідницької діяльності, до подолання інерції мислення, розвитку уміння аналізувати інтегрувати та синтезувати інформацію для подальшого її втілення в продукті графічного дизайну з використанням сучасних інформаційних технологій.

Література

1. Новиков А.М. Об аспектах и уровнях развития профессиональной культуры специалиста / А.М.Новиков // Специалист. – № 8. – 2003. – С. 29 – 34.

УДК 37.037(438) «XIX/XX»

Гак Роман
м. Тернопіль

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ПОЛЬСЬКОЇ СИСТЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА СТАНОВЛЕННЯ І
РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ
(ДРУГА ПОЛ. XIX – ПОЧ. XX СТ.)**

Вихід національної освіти на загальноєвропейський рівень, гуманізація й демократизація навчально-виховного процесу у загальноосвітніх школах України, застосування нових педагогічних технологій, пошук найоптимальніших концептуальних підходів до розвитку національної освіти, зумовлюють зростання наукового і практичного інтересу до вивчення зарубіжного досвіду у сфері освіти. Таким чином, вивчення зарубіжних систем освіти (перш за все європейських), об'єктивний аналіз

і пошуки освітніх зразків і досягнень, з одночасним врахуванням національних особливостей і власних здобутків у цій галузі сприятиме успіху вітчизняній освітній реформі у складних економічних умовах.

Фізичне виховання є однією з найстарших форм впливу суспільства на дитину. Виростаючи з ігрової діяльності, пройшовши етап виживання і забезпечення життєдіяльності, увібравши в себе елементи військової підготовки, акумулювавши традиції олімпійських ігор, врешті-решт, фізичне виховання посіло своє почесне місце в педагогічних системах як невід’ємний елемент культури.

Варто зауважити, Польща є найближчою нам за географічним положенням, культурою, багатотисячними історичними зв’язками та слов’янським менталітетом. Ця країна має цікаві традиції та великий досвід у розвитку системи фізичного виховання, оскільки ідеї обов’язкового фізичного виховання у системі шкільної освіти розглядались ще у 1773 році в Уставі Комісії народної освіти. Вони також були обґрунтовані в одній з перших в Європі монографій польського вченого-лікаря Є.Снядецького «Про фізичне виховання дітей». Вже в другій половині XIX ст. для польських шкіл актуальною була проблема предмету гімнастики у загальноосвітніх школах.

Протягом багатьох століть плече з плече проживало польське та українське населення на території Галичини. Два сусідніх народи генерували свою історію невідокремлено один від одного. Так і системи фізичного виховання розвивалися невіддільно – маючи спільні риси, все ж зберігали свою самобутність. У щоденному житті в обох середовищах активну участь брали також євреї,

вірмени та німці. З бігом часу зростала народна свідомість українського суспільства. На нашу думку виникнення польської народної свідомості дещо випереджувало аналогічний процес в Україні. Тому деякі рішення, зв'язані з творенням деяких ідей і українських установ, були на зразок польських рішень, у тому числі в сфері еволюції української фізичної культури. Часова відмінність в культурно-творчих процесах не була дуже великою. В означений нами період обидва народи підлягали австрійському праву і розвивалися згідно з рівнем своїх політичних лідерів а також прошарком інтелігенції. Великий вплив на суспільний розвиток також мала церква, в польському середовищі – католицька, в українському православна та греко-католицька. Збільшення кількості українського і польського населення також залежало від кількісної переваги в користуванні мовою в даному середовищі. В галицьких умовах поляки були політично упривілейовані. Польська домінація а також невдалі починання довести до порозуміння привели до перманентного конфлікту в польсько-українських інтересах. Незважаючи на те, що тривалість присутності обох народів на території Галичини належить ствердити, що відносини мали характер географічної, історичної, політичної, етнічної, суспільної, релігійної та культурної межі.

Відношення польського руху фізичного виховання та спорту до подібних українських структур було байдужим. Польська влада дещо гальмувала розвиток українського фізичного виховання. Такий стан речей дуже часто негативно позначався на діяльності українських гімнастико-спортивних організаціях, які могли бути потенційними союзниками

на шляху до порозуміння. В діяльності польських і українських спортивних організацій, які діяли одне біля одного, було багато прикладів позитивного співробітництва. Ці відносини псувала антагоністична політика, яка була вимушена пригнічувати діяльність спортивних організацій.

Таким чином, головними причинами, які мали негативний вплив на становлення та розвиток українського фізичного виховання були політичні умови, пов'язані з безперервними прагненнями створення української держави. Такий стан речей сприяв негативним суспільним відносинам, з однієї сторони українська патріотична діяльність, а з другої репресійна діяльність польської влади. Створена ситуація на межі існування обох народів не дозволяла асимілюватися, проводилась політика неможливості співіснування цих народів.

Література

1. Gaj J. Dzieje kultury fizycznej w Polsce / Jerzy Gaj, Kajetan Hadzelek. – Poznan: Akademia wychowania fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. – 1997. – 293 s.
2. Wroczynski R. Powszechne dzieje wychowania fizycznego i sportu / Ryszard Wroczynski. – Wrocław: Wydawnictwo BK. – 2003. – 335 s.
3. Zaborniak S. Kultura fizyczna ludności ukraińskiej na ziemiach polskich (1868 - 1939) / Stanisław Zaborniak. – Rzeszow: Wydawnictwo uniwersytetu Rzeszowskiego. – 2007. – 543 s.

*Гречаник Людмила,
м. Луганськ*

МОДЕРНЕ МИСТЕЦТВО ЗАЧІСКИ: ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Основні засади мистецтва стрижки і зачіски сягають своїм корінням у сиву глибину віків, у часи дохристиянської епохи, коли традиційним було носіння бороди у формі лопати, довгого волосся, а також коротких стрижок «під горщик» для чоловіків. В основі християнської культури, зокрема національної, тривалий час загальноприйнятим було носіння довгого волосся, заплетеного в косу. Можливо це певною мірою пов'язано з загальним символічним значенням цього елемента як довгого життя. Стиль

носіння довго волосся зберігався значний період часу. Деякі дослідники стверджують, що саме стиль норманських народів вплинув на зміну стилю національної зачіски – волосся стало напівдовгим, а довгі бороди були замінені на довгі вуса, які, в свою чергу, вважались невід'ємним атрибутом чоловічої краси. Прикладом до цього може стати образ козака, який зберігається у свідомості народу. Звернення до різних форм стрижки та зачіски стало одним із методів, які підкреслювали людську неповторність, виділяли особистість. Сьогодні ж актуальним є поняття «національної зачіски», яке вбирає в себе значення ідентифікаційних одиниць окремої нації.

Метою цього дослідження є з'ясувати основні принципи майстерності виконання сучасних зачісок і стрижок у контексті історії питання. Мета визначає низку *завдань*, серед яких: оглянути історію стрижки та зачіски, визначити актуальні принципи майстерності зачіски, визначити основні засади професійної майстерності в процесі виконання зачісок та стрижок.

У наш час волосся підкреслює не лише красу людини, але й є засобом вияву її неповторності. Сьогодні можна спостерігати парадигму незвичайних, нестандартних, асиметричних стрижок та зачісок, які іноді важко повторити у виконанні. Саме у спробі виявити індивідуальність особистості людини із збереженням авторської неповторності майстра полягає майстерність професіонала-перукаря. Викладач перукарського мистецтва, розробивши чітку систему методів навчання, повинен вміти практично продемонструвати учням ці принципи.

Сучасна методологія дає змогу виконати стрижку у найрізноманітніших формах. Особливу увагу викладач повинен приділити практиці спеціальної обробки волосся. Цей метод включає такі елементи, як «поінткат» – точковий зубчастий зріз від кінчиків волосся до середини. «Полішинг» – точковий зубчастий зріз від середини пасма до кінців. «Поінтинг» – ковзний зубчастий зріз від середини волосся до кінців (прямими ножицями). «Понтирування» – зубчастий зріз, ковзний від кінчиків волосся до середини на суху (більше тупий кут). «Панкротування» – ковзний зубчастий зріз від кінчиків волосся до середини на суху (можна на мокро волосся) (більш гострий). «Слайсинг» (clithing) – ковзний зріз прямими ножицями від коріння волосся до його кінців, кут – 30-60°. Обробка волосся нагору методом слайсингу виконується із зовнішнього боку, а вниз – з внутрішньої сторони.

Перманентна актуальність викладання дисциплін перукарської майстерності полягає ще й у тому, що великого значення набувають сучасні техніки стрижок, які постійно оновлюються. Серед них: *неомінімалізм* – прості стрижки прямими ножицями, без зубчастих зрізів і філірування. Мінімум деталей і проста форма (каре).

Геометричний – геометричні форми, деталі.

Коридори – непеєднувані деталі. Стрижеться методом прямими ножицями. Коридори бувають різної довжини, можуть розташовуватися паралельно або в шаховому порядку.

Пеєднання непеєднуваного – не пеєднані між собою за формою, але з'єднані в образі.

Використання різних методів стрижки дає можливість урізноманітнити її результат. У такий спосіб мистецтво модерної стрижки волосся, яке базується на прадавніх принципах створення зачісок, представляє собою кардинально нову модель перукарського мистецтва, яка звільнена від канонічних принципів, де на першу місці виступає особистість людини, якій робиться зачіска і це повинно стати стрижнем викладацької діяльності в галузі перукарського мистецтва.

Література

1. Кулешова А.Н, Илтаева О.Б., Бутко Т.Н. Основы дизайна прически / А.Н. Кулешова, О.Б. Илтаева, Т.М. Бутко. – М., 2004. – 143 с.
2. Курманаевская Е. Сама себе парикмахер / Курманаевская Е. – Ростов-на-Дону, 2004. – С.10 – 15.
3. Каталог причесок и стрижек-2012. – Название с экрана. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://newwoman.ru/hair.html>

*Гречуха Євген
м. Стаханов*

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Через несприятливі обставини з'являються різноманітні відхилення у соціалізації, що відображаються у прояві неадекватної поведінки і ставлення дітей та молоді до норм і вимог всієї системи суспільних відносин, в які включається людина на кожному етапі її становлення і розвитку.

Відхилення у соціалізації, за яких дезадаптація носить антисупільний характер, що суперечить нормам моралі та права, має назву десоціалізації.

Основною ознакою десоціалізації є відчуження індивіда від соціальних інститутів, які виступають основними носіями установлених норм, моралі і прав. У такій ситуації відбувається вплив різних асоціальних і злочинних субкультур із власними, корпоративними нормами і цінностями, які носять антигромадський характер.

Розроблення цієї проблеми продовжили А. Макаренко та С. Шацький, які у 20-ті роки заклали основні принципи соціальної роботи з важковиховуваними дітьми і підлітками [1].

В основі їхньої педагогічної теорії, підтвердженої багаторічною практикою, лежить ідея створення педагогом виховного соціального середовища. С. Шацький вважав, що одним з них можуть стати клуби за інтересами, які дають змогу дітям і підліткам розкрити "свої інстинкти", особливо соціальні інстинкти, суть яких полягає у прагненні вчитися життю, пристосовуватися до життя, оволодівати соціальним досвідом, включатися в соціалізацію.

У 60-ті роки минулого сторіччя простежується тенденція до поглибленого вивчення аналізованої проблеми, зокрема, у психологічному, соціально-правовому і медичному аспектах. Причому причини девіантної поведінки вбачалися в особливостях вікового розвитку особистості, у відчуженні від "нормальних" дітей, своєрідності прояву протесту проти "пригнічення" їхніх інтересів тощо.

В. Сухомлинський запропонував інший метод — використання різноманітних засобів стимулювання самовиховання особистості [3]. В його рекомендаціях домінують виступає орієнтація на індивідуальний стиль побудови педагогічного процесу, на гуманізацію засобів виховання девіантних підлітків.

Процес перевиховання є довготривалим і складним, він передбачає: вивчення середовища, в якому виховувалась особистість; аналіз позитивних і негативних рис характеру індивіда; формування позитивної установки і усунення недоліків у його загальному розвитку; прискорення позитивних начал, наявних в особистості. Поступово термін "перевиховання" починає замінюватися терміном "реабілітація", що означає "відновлення" (Франція); паралельно висувається термін "нормалізація" (Данія, Швеція). Термін "реабілітація" набуває міжнародного визнання, що призводить до появи понять: медична реабілітація, психологічна реабілітація, педагогічна реабілітація, соціальна реабілітація. Причому соціальна реабілітація передбачає відновлення соціальних відхилень, порушених зв'язків і відносин із середовищем. Зазначені види реабілітації мають багатий і різноманітний зміст. Вони є своєрідним відображенням соціально-педагогічного оптимізму і гуманізму.

Суть реабілітаційного підходу у соціальному середовищі визначається як комбіноване і координоване застосування медичних, соціальних, педагогічних, професійних заходів, спрямованих на компенсацію дефекту, соціального відхилення.

Важливими принципами у соціально-педагогічній реабілітації є:

- 1) заміна домінуючого у виховній роботі педагога на самого вихованця, який визначає зміст і методи роботи педагога;
- 2) орієнтація на потенційну соціально-психологічну повноцінність особистості, котра реабілітується, і повернення її у звичне соціальне середовище;
- 3) постійне вивчення так званої "винятковості" індивіда в процесі корекційно-реабілітаційної роботи має здійснюватися у тісній взаємодії педагога і психолога. Поняття *соціальна реабілітація дітей девіантної поведінки* можна визначити як своєрідну систему, яка забезпечує відновлення у них порушених соціальних зв'язків і відносин, ідентифікацію індивіда як суб'єкта власної життєдіяльності.

Вітчизняна превентивна практика, на відміну від Заходу, де панує корекційно-реабілітаційна робота, побудована на індивідуальних діагностично-корекційних психологічних програмах, досить тривалий час мала чітку спрямованість на створення педагогічно організованого середовища. Зокрема, за методикою А. Макаренка ресоціалізуючим фактором виступає колектив завдяки включенню підлітка в систему гуманізованих міжособистісних відносин[1].

Соціальна реабілітація в такій ситуації відбувалася за рахунок „паралельного” впливу колективу, який виконував ресоціалізаційну функцію. Ця методика, як свідчить практика, досить успішно спрацьовує і в тимчасових колективах, і в різних дозвіллевих соціально-педагогічних центрах та клубах. На сучасному етапі виділяють такі принципи соціально-педагогічної реабілітації: опора на

позитивні якості особистості;· реабілітація потреби дитини чи підлітка у самоствердженні;· формування в них життєвих прагнень; розвиток корисних інтересів і вищих духовних цінностей вихованця, ось тут-то педагогам потрібно сповна використовувати можливості бібліотеки як навчального закладу (її фонди, як правило, формуються відповідно до потреб дітей та підлітків), так і книгозбірень педагогічного спрямування. Доцільно, як свідчить багаторічний досвід, і саму молодь активніше залучати до книги, надійного помічника у соціальній реабілітації цієї категорії юних читачів· глибока повага і довіра у взаємовідносинах із дітьми і молоддю. На основі зазначених принципів і змісту соціальної реабілітації визначають соціально-педагогічні завдання і функції, які вона спроможна вирішувати [2].

Література

1. Макаренко А. С. Методика виховання / А. С. Макаренко // Твори : у 7 т. — К., 1954. — Т. 5. — С. 97 —119.
2. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. Капської А. Й. — К. : Центр навч. л-ри, 2004. —352 с.
3. Сухомлинський В. О. Вправлення — один із методів виховання свідомої дисципліни / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори : у 5 т. — К., 1977. — Т. 5. — С. 16—29.

*Гурій Марія
м. Дрогобич*

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ГРОМАДЯНОЗНАВСТВА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Виховання громадянськості для британської школи має велике значення, оскільки саме воно пов'язане з розвитком єдиного європейського освітньо-виховного простору. Громадянськість розглядається британськими педагогами як ядро національного патріотизму і засіб виховання законослухняного громадянина.

Навчальний план Великої Британії складається з чотирьох ключових елементів. Для кожного предмету та етапу навчальні програми визначають, що потрібно викладати учням, а цілі навчання

визначають очікувані стандарти та результати поведінки учнів.

Різноманітні предмети національної навчальної програми Великобританії роблять свій власний внесок у розвиток громадянства в англійських школах [1, 91].

Оригінальним і корисним є взаємозв'язок громадянського виховання і математичних дисциплін (Mathematics). Вміння та навички з математики допомагають учням розвинути вміння стверджувати та аналізувати. Математика допомагає учням користуватися логікою та доказами і надає можливість визначити, що може бути завжди правдивим, що часом правдивим, а що завжди хибним. Математика дозволяє учням змоделювати та передбачити поведінку систем та організацій і може бути використана для дослідження таких питань, зокрема, як злочинність, ріст населення, міграція, економічні та соціальні тенденції, розподіл ресурсів та екологічні питання [2, 10].

Окремо слід зупинитися на аналізі характеру та специфіки зв'язків природничих дисциплін (Science) зі змістом громадянства у школах Великобританії. Природничі дисципліни дозволяють учням обмірковувати роль науки у промисловому, етичному та екологічному сенсі. Школярі можуть досліджувати різні точки зору на роль науки, контроверсійність нових наукових теорій, спосіб і міру сприймання цих теорій суспільством у залежності від соціальних та культурних контекстів.

Інформатика (ICT) також є одним із тих предметів, які мають цілком реальні та необхідні можливості для втілення громадянства.

Громадянознавство пропонує цінний контекст для розвитку та демонстрування потенціалу комп'ютерних технологій. Наприклад, учні повинні брати до уваги моральні, етичні, екологічні та соціальні впливи комп'ютерних технологій на суспільство, включно з впливом комп'ютерних технологій на спілкування, роботу та глобалізацію [2, 12].

Вивчаючи історію (History), учні мають нагоду поєднати свої уроки історії та громадянознавства, досліджуючи значущість історичних подій, людей, змін та суспільних тенденцій. В обох предметах учні повинні брати до уваги питання соціального, культурного, релігійного та етнічного розмаїття і матимуть нагоду розглянути ці моменти у різних контекстах: локальному, національному, європейському, міжнародному та всесвітньому, з точки зору економіки та політики [4, 524].

Географія (Geography) також володіє чималим потенціалом у сфері громадянського виховання. Географія дозволяє учням досліджувати питання сталого розвитку та вивчення сучасних соціальних, економічних, політичних та екологічних питань. У період активізації процесу глобалізації суспільства знання географії допоможуть учням систематизувати свої знання і більш ефективно формувати власну громадянську позицію.

Кар'єрне виховання (Careers Education and Guidance), як і громадянознавство, вивчає права і обов'язки працедавців та працівників. Як через кар'єрне виховання, так і через громадянознавство, учні мають можливість розвинути свої вміння вивчати

проблеми і спроби спілкування, брати активну участь у громадських заходах та відповідати за свої дії [3, 5].

На основі вищевикладеного можна зробити висновок про те, що громадянознавство у педагогічній політиці Великобританії займає чільне місце як складова навчально-виховного процесу. Успішна реалізація завдань формування громадянина забезпечується системністю, послідовністю, міцним зв'язком теорії та практики, а також шляхом реалізації міжпредметних зв'язків.

Література

1. Batho G. The history of the teaching of civics and citizenship in English schools // The Curriculum Journal. – 1990. – № 1 (1). – P. 91–100.
2. Citizenship. A scheme of work for key stage 4. Teacher's guide. – London : Qualifications and Curriculum Authority, 2002. – 43 p.
3. Citizenship at key stage 4. Staying involved: extending opportunities for pupil participation. – London : Qualifications and Curriculum Authority, 2002. – 12 p.
4. Newton J. Citizenship Education in the Curriculum: The Practical Side // Parliamentary Affairs. – 2002. – Volume 55. – № 3 (July). – P. 523–538.

УДК 811. 111: 378. 147

Гуцкало Олена

Тарарива Лідія

м. Лисичанськ

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Наукова розробка проблеми впровадження інтерактивних технологій навчання активно розроблялася в Західній Європі та США, де вдосконалювались групові форми навчальної діяльності учнів. Наприкінці ХХ століття інтерактивні технології набули поширення в теорії та практиці американської школи, де їх використовують при викладанні різноманітних предметів. У другій половині – наприкінці 90-х років ХХ ст. термін “активні методи” дедалі частіше починає застосовуватись щодо приципово нових методів навчання, таких, як дискусія, дебати, прес-конференція, ділові ігри тощо. Одночасно в цей період уперше почав

використовуватись на пострадянському просторі й термін “інтерактивні методи”.

У сучасній методичній думці фіксуємо зацікавленість інтерактивними формами навчання. Про це свідчать видані останнім часом посібники, окремі розвідки, присвячені цій проблемі. Цей аспект у навчанні досліджують О. Пометун, Л. Пироженко, Г. Сиротенко, В. Щербина, Л. Варзацька, Л. Кратасюк, А. Мартинець, Н. Суворова та інші.

Один із шляхів підвищення ефективності заняття – застосування інтерактивних методів навчання, так званого “активного навчання”, що означає удосконалення методів й організаційних форм навчально-пізнавальної роботи, які вирішують завдання не тільки отримання знань, але навичок й умінь знаходити вирішення проблем, спілкування, взаємодії.

У педагогічному дискурсі велика роль надається класифікаційним характеристикам інтерактивних методів навчання. Узагальнюючи деякі з таких класифікацій, зокрема, класифікації О. Пометун, Л. Пироженко та Г. Сиротенко, вибудовується така парадигма:

- інтерактивні методи кооперації;
- інтерактивні фронтальні методи;
- інтерактивні методи ситуативного моделювання;
- інтерактивні методи опрацювання дискусійних питань;
- інтерактивний метод проектного навчання;
- тренінговий метод.

Визначальною умовою ефективного застосування інтерактивного навчання на заняттях з англійської мови є сукупність методичних засад,

серед яких визначаємо такі: попередня підготовка студентів, формування умінь висловлювати думку – узагальнених способів сприймання, відтворення та побудови тексту, формування умінь критичного мислення, встановлення міжпонятійних зв'язків, використання системи проблемних та пізнавальних завдань, міжпредметних зв'язків та міжпредметної інтеграції тощо.

Структура заняття з англійської мови із застосуванням інтерактивних технологій може мати такий вигляд: 1. Мотивація. 2. Оголошення теми, прогнозування результатів. 3. Надання необхідної інформації.

4. Інтерактивна вправа – центральна частина заняття.

5. Підбиття підсумків, оцінювання результатів. Подана структура може бути трансформована залежно від поставленої мети заняття, виучуваного матеріалу. Інтерактивна технологія уможливорює поєднання з так званими пасивними формами заняття.

Варто наголосити на тому, що немає й не може бути універсальних схем придатних для організації занять. Ці форми, на нашу думку, потребують індивідуального підходу викладача, врахування рівня інтелектуального розвитку, теми, що вивчається, цілей тощо.

*Дашко Наталія
м. Дрогобич*

ОЗНАКИ КОНЦЕПТУ STERN У ТВОРАХ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПИСЬМЕННИКІВ ГАЛИЧИНИ

Аналіз прозових творів німецькомовних письменників Галичини дає змогу виділити основні і факультативні ознаки концепту STERN. До **центральної** характеристик досліджуваного концепту належать:

Локальні характеристики. Небесне світило. Ознака репрезентується за допомогою прийменникових (am Himmel) чи іменних конструкцій (ein Stern des Himmels [2, 227]). Зорі – далекі. Віддаленість від землі есплікується прислівниками "високо", "недосяжно" (standen die Sterne so

unerreichbar hoch am Himmel [3, 186]), предикативом "далекі" (die Sterne waren klein und fern [2, 240]).

Квантитативні характеристики. Зорі – численні. Зірки сприймаються як певна сукупність, безліч небесних світил, про що свідчить вживання лексеми „Stern“ у формі множини та використання конструкцій з кількісним значенням (mit hunderttausenden Sternen [3, 138]).

Темпорально-процесуальні характеристики. Зорі – вночі. Типовим у досліджуваних текстах є зображення зірок на нічному небі. Вечір є часом появи зірок на горизонті (Als der Abendstern in dem blauen Äther aufglühte [4, 119]), а ранок – часом, коли вони зникають (der Morgenstern erstarb [3, 205]).

Перцептивні. Зорі – сяють. Зорі сприймаються як об'єкти, що здатні випромінювати світло. Характер та інтенсивність зоряного світла характеризується як мерехтливе сяйво і репрезентується дієсловами "flimmern", "funkeln", "zucken", "zwinkern". У кольоративній характеристиці зірок поряд із золотим та срібним (die Sterne blinzelten golden und silbrig [3, 48]) домінує зелений колір (den groß glänzenden, grünen Stern [1, 43]).

Антропоморфні характеристики. Зорі – живі. Зірки описуються образними вітальними ознаками. До них належать притаманні всім живим створінням особливості: здатність до сну (ein Stern des Himmels schlief [2, 227]), руху (der Stern schaukelte, tanzte und erlosch [2, 227]), смерть (der Morgenstern erstarb [3, 205]).

До **периферійних** ознак належать:

Чуттєві образи. Зірки сприймаються як рухомі об'єкти, які переміщуються здебільшого по

вертикальній осі "низ – верх". Про це свідчать форми дієслова "fallen", яке позначає рух вниз (wie heruntergefallene Sterne [3, 49]).

Конотативні характеристики. Концепт STERN у досліджуваних письменників є амбівалентним. Меліоративна оцінка зірок реалізується за допомогою атрибутів "мирний", "любий" (zwinkerten fremd und friedlich die Sterne [3, 147]). Однак зорі не лише викликають благоговіння [3, 162], а й виступають виразниками байдужості та безвиході, що підкреслюється епітетами "холодні" та "спокійні" (Von den ruhigen Sternen kam kein Rat, kälter waren sie als der Schnee ringsum [3, 80]).

Література

1. Morgenstern S. In einer anderen Zeit. Jugendjahre in Ostgalizien / S. Morgenstern. – Lüneburg : zu Klampen, 1995. – 421 S.
2. Morgenstern S. Idyll im Exil : [Zweiter Roman der Trilogie Funken im Abgrund] / S. Morgenstern. – Lüneburg : zu Klampen, 1996. – 379 S.
3. Roth J. Radetzkymarsch / J. Roth. – Köln : rororo, 1967. – 244 S.
4. Sacher-Masoch L. von. Venus im Pelz / L. von Sacher-Masoch. – Frankfurt am Main : Insel Verlag, 1980. – 282 S.

УДК 377.8-371.3

Демченко Павло

Осіпов Ігор

м. Лисичанськ

ВИНАХІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Закон України “Про вищу освіту” гарантує створення умов для розвитку творчої особистості, а Державний стандарт освітньої галузі “Технологія” вказує на вивчення основ винахідництва як один із шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання. Звідси випливає, що основними напрямками реформування вищої освіти є демократизація, гуманізація й гуманітаризація навчально-виховного процесу.

Це вимагає запровадження педагогічних технологій, в основу яких покладено принципи

розвитку, проблемності, діалогічності, диференційованості, модульності та ін. Ефективно активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів проблемне навчання. Сприятливі психолого-педагогічні передумови для його організації складаються в процесі розв'язування майбутніми вчителями трудового навчання навчальних творчих завдань із технічної творчості школярів.

Формування винахідницького мислення майбутніх учителів трудового навчання відбуваються в процесі розв'язання технічних проблем, в основу яких покладені діалектичні протиріччя.

За таких умов активізується мислення студента й формується досвід творчої діяльності та розвиток творчих здібностей. Майбутні вчителі трудового навчання повинні засвоїти зміст, мету, завдання й принципи керування процесом винахідницької творчості в умовах використання проблемного навчання. Теоретичним підґрунтям зазначеної методики є теорія розв'язання технічних завдань, а в її основу покладено алгоритм розв'язання творчих завдань.

Розумовий процес винахідника спрямований на пошук технічного протиріччя та шляхи зміни умов, що їх породжують. У такому разі винахідницька діяльність характеризується постановкою винахідницького завдання, пошуком технічного протиріччя і способами його усунення та адаптаційними змінами об'єкта винаходу.

Таким чином, для формування винахідницького мислення складають системи проблемних ситуацій на основі розв'язків винахідницьких завдань. Приріст творчих якостей оцінюється ступенем самостійності в

постановці проблемних завдань і пошуку способів їхнього розв'язання.

Ознакою самостійності є здатність усвідомлювати мету та зміст винахідницької діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Іванчук А.В. Використання проблемного навчання при формуванні вмінь винахідницької діяльності учнів і студентів /А.В. Іванчук/ За ред. Р.С. Гуревича. - Вінниця: ВДПУ, 2004. - 121 с.

*Драгнєв Юрій
м. Луганськ*

**ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР:
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Поза сумнівом, що інформатизації процесу професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури, його професійна діяльність багато в чому залежать від знань, умінь і навичок, які він придбав під час навчання у ВНЗ. Але професійний розвиток тільки їх формуванням не повинен обмежуватися. Навчальний процес необхідно спрямовувати на комплексний розвиток особистості, формування

мотивів професійної діяльності із використанням інформаційних технологій.

О. Новіков вказує на те, що умови освітньої діяльності в сучасній вищій професійній школі в даний час характеризуються потребою в широкому використанні інформаційних і телекомунікаційних технологій... При цьому інформатизація освіти розглядається як цілеспрямовано організований процес, що включає підсистеми навчання, виховання і розвитку і що забезпечує сферу освіти методологією, технологією і практикою оптимального використання інформаційних засобів [2]. Ми погоджуємося з думкою вченого, що в даний час є потреба в широкому використанні інформаційних і телекомунікаційних технологій у сучасній вищій освіті. Це стало вже невід’ємним фактом модернізації вищої освіти в Україні. Багато навчальних закладів вже на різних спеціальностях широко застосовують інформаційні технології у різних напрямках начального процесу. Слід вказати, майбутні вчителі фізичної культури повинні не відставати від веління часу, і вміти використовувати інформаційні технології як у навчальному процесі, у повсякденному житті, а також у своїй професійній діяльності.

Т. Степанова доводить, що останніми роками весь більший розвиток і суспільне визнання отримує ідея, що найбільш перспективним напрямом комп’ютеризації у сфері освіти є проникнення нових інформаційних технологій і педагогічних програм в процес викладання традиційно описових дисциплін. Дослідження теоретичних проблем і робота із створення педагогічних програмних засобів в цій області зв’язані з найбільшими труднощами, але

разом з цим саме в навчанні цим наукам можуть повною мірою реалізуватися можливості нових технічних засобів, і може бути досягнутий значний педагогічний ефект. [3]. Нам цілком імпонує таке твердження Т. Степанової, і ми цілком погоджуємося з тим, що при підготовці вчителів... слід робити акцент не на інформатику, а на педагогіку. Саме такий підхід треба застосувати під час навчання майбутніх вчителів фізичної культури у процесі їх професійної підготовки, і це буде слугувати основою їх професійного розвитку в умовах інформаційно-освітнього простору.

Н. Мінченкова вказує на те, що діяльність педагога в сучасному інформаційному суспільстві передбачає володіння інформаційними технологіями і їх застосування в навчальному процесі. Інформаційні технології дозволяють використовувати телекомунікації в сучасній освіті, а також сприяють сенсомоторному розвитку інтелекту тих, що вчать, що є одним з фундаментальних вимог до сучасного освітнього середовища [1]. Це також стосується галузі знань „Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини”.

Під час розглядання інформатизації процесу професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури як основи його професійного розвитку в умовах інформаційно-освітнього простору нами було зазначено, що у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури слід робити акцент не на інформатику, а на педагогіку, виходячи з того, що саме це буде слугувати основою їх професійного розвитку в умовах інформаційно-освітнього простору.

Література

1. Минченкова Н. В. Использование компьютерных технологий в процессе профессиональной подготовки учителя физической культуры. – Режим доступа : <http://ito.edu.ru/2006/Moscow/II/5/II-5-6012.html>
2. Новиков А. В. Информатизация юридического образования в вузовской системе профессиональной подготовки будущих специалистов в сфере экономической безопасности : диссертация ... докт. пед. наук : 13.00.08 / Новиков Алексей Валерьевич; [Место защиты: ГОУВПО „Курский государственный университет”]. – Курск, 2009. – 377 с.
3. Степанова Т. А. Научно-методические основы использования компьютерных технологий в процессе профессиональной подготовки студентов института физической культуры / Степанова Татьяна Анатольевна : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 : Ростов н/Д, 2001. – 231 с.

УДК

*Драгнєв Андрій
м. Луганськ*

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні недооцінюється роль фізичної культури у формуванні здоров'я молоді. Більшість її хронічно не задовольняє своєї видової біологічної потреби в руховій активності. Відсутня не тільки мода на здоров'я й фізичну досконалість, культ здоров'я, але й не розроблені соціально-економічні стимули, здатні формувати активне ставлення кожного до власного та суспільного здоров'я. Здоров'я займає четверте місце в шкалі життєвих цінностей дорослого

населення України. Тільки 11 % студентів відносять здоров'язбереження й зміцнення здоров'я до обов'язкових компонентів свого благополуччя. Це стало життєвою необхідністю кожної людини. Віра у тверді соціальні гарантії суспільства призвела до втрати в наших громадян страху перед можливістю захворіти. Людина не почуває себе господарем власного здоров'я, відповідальність за його збереження та зміцнення перекладає на систему охорони здоров'я, не усвідомлює, що здоров'я – це не стільки результат отриманих медичних послуг, скільки – здобуток власного способу життя. Цей соціальний аспект здоров'я повинен усвідомлюватися студентами в процесі фізичного виховання у ВНЗ.

Також зробивши аналіз публікацій, присвячених оздоровчим аспектам фізичного виховання у ВНЗ України, Росії, Білорусі, можна пересвідчитися, що на даному етапі роль фізичної культури молоді знаходиться на достатньо низькому рівні. Постає питання: чому? На сьогоднішній час працює замало кваліфікованих викладачів, а також обладнання в ВНЗ встановлене в основному застаріле, а деяке навіть відсутнє зовсім! В багатьох випадках студенти позбавлені постійного спостереження педагога та контролю лікаря, які використовують свій досвід і можливості інструментальних методів обстеження для своєчасної корекції величини навантаження під час заняття й попередження перевантаження організму. Через це часом нормативи, встановлені навчальною програмою не відповідають дійсності, що в подальшому може впливати на здоров'я студентів. Все це також впливає на бажання студентів займатися фізичною культурою хоча б на заняттях.

Успішне впровадження оздоровчих технологій можливе лише за умови належного матеріального оснащення спортивних споруд, наявності кваліфікованих кадрів викладачів і відповідної мотивації на засвоєння експериментальних програм фізичного виховання оздоровчого спрямування. Для цього треба вжити низку заходів. А саме: по-перше, в основу наукової концепції фізичного виховання студентської молоді необхідно покласти принцип оздоровчого спрямування та підпорядкувати йому всі засоби й методи, підготовку кадрів і технологію навчального процесу, уключаючи самостійні заняття фізичними та спортивними вправами; по-друге, під час розробки програм фізичного виховання і їх наукового обґрунтування для вищих закладів освіти певного профілю необхідно керуватися принципом індивідуалізації, який передбачає планування фізичних навантажень з урахуванням особливостей фізичного розвитку, стану здоров'я, рівня фізичної підготовленості, профілю навчального закладу, регіональних особливостей захворюваності тощо; по-третє, ураховуючи специфіку навчання в технічних закладах освіти III–IV рівнів акредитації, виникає потреба в пошуку адекватних форм, засобів і методів фізичного виховання студентів, які б забезпечили раціональну адаптацію до нових умов життєдіяльності та високий потенціал індивідуального здоров'я.

Ми вважаємо, що якщо вжити ці заходи, то якоюсь мірою студенти будуть заохочені до занять.

УДК 377.016

*Дунець Лілія
м. Хмельницький*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ-ТРЕНІНГІВ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Крім традиційних методів навчання, у практиці педагогіки професійних навчальних закладів за останні двадцять років великого розповсюдження та застосування набули й нетрадиційні методи навчання, які ми називаємо інноваційними. Серед них певної уваги заслуговують так звані "активні" методи навчання.

Інноваційні методи активного навчання використовуються для тренування та розвитку творчого мислення учнів, формування в них відповідних практичних умінь та навичок. Вони стимулюють і підвищують інтерес до занять, активізують та загострюють сприймання навчального матеріалу.

Нестандартний урок – це імпровізоване навчальне заняття, що має нетрадиційну структуру. Назви уроків дають деяке уявлення про цілі, завдання, методику проведення таких занять. Найпоширенішими типами нетрадиційних уроків є: уроки-ділові ігри, уроки-змагання, уроки типу КВК, уроки-консультації, комп'ютерні уроки, театралізовані уроки, уроки з груповими формами роботи, уроки, які ведуть учні, уроки-конкурси, уроки-тренінги або тренінги тощо [1].

Урок-тренінг - це одночасно: цікавий процес пізнання себе та інших; спілкування; ефективна форма опанування знань; інструмент для формування умінь і навичок; форма розширення досвіду [2].

Урок-тренінг і традиційні форми навчання мають суттєві відмінності у методиці проведення. Традиційне навчання більш орієнтоване на правильну відповідь, і за своєю суттю є формою передачі інформації та засвоєння знань. Натомість тренінг, перш за все, орієнтований на запитання та пошук. На відміну від традиційних тренінгові форми навчання повністю охоплюють весь потенціал учня професійного навчального закладу: рівень та обсяг її компетентності (соціальної, емоційної та інтелектуальної), самостійність, здатність до прийняття рішень, до взаємодії тощо. Звичайно, традиційна форма передачі знань не є сама по собі чимось негативним, проте у світі швидких змін і безперервного старіння знань традиційна форма навчання має звужені рамки застосування.

Так само, як і будь-яке навчальне заняття, урок-тренінг має певну мету, якою можуть бути: інформування та набуття учасниками тренінгу нових професійних навичок та умінь; опанування нових

технологій у професійній сфері; зменшення чогось небажаного (проявів поведінки, стилю неефективного спілкування, особливостей реагування тощо); зміна погляду на проблему; зміна погляду на процес навчання, аби зрозуміти, що він може давати наснагу та задоволення; пошук ефективних шляхів розв'язання поставлених проблем тощо.

Отже, інноваційне навчання у вигляді уроку-тренінгу має чітко структуровану основу. А інноваційні методи, що застосовують під час проведення тренінгу, передбачають використання системи прийомів, спрямованої головним чином не на повідомлення готових знань, а на організацію умов для самостійного одержання знань у навчальному закладі.

Література

1. Мазур П. Нові педагогічні технології: Поняття і сутність // Джерела. - 1998. - № 1. - С. 5-9.
2. Перспективні освітні технології: Наук.-метод. посібник / За ред. Г. С. Сазоненко. - К.: Гопак, 2000. - 560 с.

*Жирицький Віталій
м.Київ*

МЕТОД ПІДРАХУНКУ ПОКАЗНИКА ДИСКРИМІНАТИВНОСТІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ «VITAVA»

Дискримінативністю (discriminatory power) називається властивість тестового завдання диференціювати студентів на сильних і слабких. Висока дискримінативність – важлива характеристика вдалого тестового завдання. Оскільки ціль тесту – досягти максимального диферинціюючого ефекту, то тест повинен складатись із тестових завдань з високим показником дискримінативності. Звісно, що дискримінативність не єдиний показник якості тестових завдань. Диферинціюючий ефект залежить від багатьох факторів: кореляції між тестовими завданнями, кількості тестових завдань у тесті та

інших, серед яких важливе місце займає показник дискримінативності.

Для оцінки показника дискримінативності тестового завдання в системі дистанційного навчання «VITAVA» використовується декілька різних формул. Найбільш простою формулою для підрахунку показника дискримінативності є формула:

$$(r_{\text{disc}})_j = (p_1)_j - (p_0)_j,$$

де $(r_{\text{disc}})_j$ - показник дискримінативності j -го тестового завдання;

$(p_1)_j$ - доля студентів, які вірно виконали j -те тестове завдання в підгрупі із 27% сильних студентів за результатами виконання тесту;

$(p_0)_j$ - доля студентів, які вірно виконали j -те тестове завдання в підгрупі із 27% слабких студентів за результатами виконання тесту;

Значення показника $(r_{\text{disc}})_j$ для тестових завдань належить інтервалу $[-1; 1]$. Максимального значення показник $(r_{\text{disc}})_j = 1$ досягає у випадку, коли всі студенти із підгрупи сильних вірно виконали j -те тестове завдання, а із підгрупи слабких це тестове завдання вірно не виконав ні один студент.

Нульового значення показник $(r_{\text{disc}})_j = 0$ набуває, коли в обох підгрупах будуть рівні доли студентів, що вірно виконали j -те тестове завдання.

Мінімальне значення показник $(r_{\text{disc}})_j = -1$ набуває, коли j -те тестове завдання всі сильні студенти виконали невірно, а всі слабкі студенти виконали вірно. Очевидно, що тестові завдання з

показником дискримінаційності $(r_{disc})_j = -1$ та $(r_{disc})_j = 0$
слід виключити з тесту.

Література

1. В.И.Звонников, М.Б. Чельшкова. Современные средства оценивания результатов обучения. М.: Академия, 2007. – 224 с.
2. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов. – М. 2002. – 432 с.

УДК

**Зіборова Віта
м. Брянка**

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Перетворення сучасної цивілізації в інформаційне суспільство актуалізує проблему формування інформаційної компетентності особистості, яка стає визначальним чинником ефективності її трудової діяльності і повсякденного життя.

Інформаційна компетентність виявляється в умінні технологічно мислити і передбачає наявність аналітичних, проектних, прогностичних умінь в засвоєнні і застосуванні інформації. Слід зазначити, що в сучасному тлумаченні терміну «інформаційна компетентність» найчастіше мається на увазі

використання комп'ютерних інформаційних технологій, а точніше визначення слід трактувати як «комп'ютерна інформаційна компетентність».

Дослідженням у галузі інформаційної компетентності присвячені роботи Ю.С.Зубова, Н.Х.Насирової, В.А.Фокєєва і інших. Ряд учених розглядає інформаційну компетентність як складову професійної компетентності.

Можна визначити етапи формування інформаційних компетентностей, які має проходити учень під час роботи з інформацією:

- ознайомлення – учень визначає кількість інформації з проблеми та можливість її опрацювання;
- репродукція – учень вивчає масив інформації з проблеми, накопичує її;
- перетворення – критичне осмислення масиву інформації: порівняння фрагментів з різних джерел однієї тематики, визначення їх достовірності; вилучення робочої інформації: її узагальнення;
- творчий етап – створення власного інтелектуального продукту на основі отриманої та перетвореної інформації: формулювання гіпотез, їх перевірка і доведення, створення власних теорій, написання творчих робіт, художніх творів.

Виходячи з цього, можна розрізнити такі види інформаційних компетентностей учнів:

- елементарні – засвоєння на початковому рівні необхідної навчальної інформації (потребують обов'язкового вдосконалення на наступному рівні);
- базові – володіння оптимальним обсягом інформації, необхідним для засвоєння основного навчального змісту; вміння критично осмислювати масиви інформації: порівнювати фрагменти з різних

джерел з однієї тематики; визначати їх достовірність, вилучати інформацію, потрібну для роботи; узагальнювати її;

– творчі – створення власного інтелектуального продукту на основі отриманої та перетвореної інформації [1].

Формування інформаційної компетентності, перш за все, припускає формування універсальних навичок мислення і вирішення задач. До них відносяться уміння спостерігати і робити логічні висновки, використовувати різні знакові системи і абстрактні моделі, аналізувати ситуацію з різних точок зору, розуміти загальний контекст і приховане значення висловів, неухильно самотійно працювати над підвищенням своєї компетентності в цій сфері.

Література

1. Баловсяк Н. В. Інформаційна компетентність фахівця Н. Баловсяк // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2004. – №5.

УДК

*Камінська Алла
м. Брянка*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ РЕКЛАМИ У ВНЗ

Процес духовного відродження, що розпочався в Україні, соціально-культурний розвиток суспільства, нові вимоги виробництва до професійної майстерності дизайнерів інтер'єру спонукають до пошуку інноваційних підходів у справі професійної освіти, оновлення її змісту з урахуванням художніх традицій минулого, досвіду образотворчого мистецтва.

Формування професійного естетичного середовища в нових соціально-економічних умовах потребує нової системи дизайн-освіти, здатної забезпечити цей процес спеціалістами, яким притаманне інноваційне дизайнерське мислення і висока культура.

Особливе місце належить роботам українських та зарубіжних учених, які обґрунтовують організаційно-педагогічні засади професійного навчання майбутніх дизайнерів Є.А.Антоновича, О.Я.Боднаря, О.В.Бойчука, Г.Є.Гребенюка, А.П.Павліва, В.О.Радкевича, С.В.Рибіна, А.В.Чебікіна, О.С.Чебоненка, Р.Т.Шмагала, В.Г.Щербини, В.О. Яблонського та інших.

Особливості формування професійної майстерності майбутніх дизайнерів реклами повинні відповідати таким вимогам: постійне зростання професійної майстерності; різнобічність, тобто підвищення не тільки професійної майстерності, але й загальнокультурного рівня кадрів; диференційованість; розмаїтість форм і методів навчання.

Професійна майстерність майбутнього дизайнера реклами - це особливий вид мистецтва, що побудований на активному використанні й умілому сполученні показу й художньої майстерності; участі в процесі сприйняття взаємодії таких компонентів, як презентації, виставки і художні об'єкти; застосуванні методичних прийомів ведення презентацій; володінні специфічними вміннями й навичками, властивої даної професії. Цій майстерності вчать в більше досвідчених фахівців, у самих себе в ході практичної діяльності.

Індикатори професійної майстерності майбутнього дизайнера реклами: Високі знання навчального курсу з дизайнерської графіки. Знання основ композиції і психології малюнку. Прагнення до самоствердження. Уміння організувати людей. Прагнення до саморозвитку, самоосвіти,

самовдосконалення. Уміння грамотно і логічно викладати свої думки. Вміння тримати контакт з колегами. Вивчення досвіду передових художників, дизайнерів. Володіння педагогічною, художньою технікою. Креативність та прогресивність думок.

На нашу думку, головним критерієм підвищення індексу професійної майстерності є процес професійного самовдосконалення, тобто, цей процес відбувається зі спеціальним залученням до нього студентів. Самовдосконалення є одним із головних факторів формування професійної культури майбутнього дизайнера реклами. Самовдосконалення – результат всіх оціночних суджень та процесів, та пов'язані з цим подальші процеси на вдосконалення свого "я" в усіх сферах діяльності.

Передумовою самовдосконалення є самооцінка, самокритика своєї діяльності. Самооцінка – цінність, значимість, якою індивід наділяє себе в цілому і окремі сторони своєї особистості, її взаємодію з іншими людьми, виражаючи ступінь задоволення або незадоволення собою, рівень самоповаги. Розглядається в якості центральної особистісної освіти і виконує регуляторну та захисну функції, впливаючи на поведінку, діяльність і розвиток особистості.

УДК 37.004

Каралкіна Оксана

Голота Вікторія

м. Лисичанськ

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

В умовах модернізації української освіти все більш актуальним стає питання необхідності забезпечення випереджаючого розвитку використання інноваційних методик навчання, насамперед інформаційно-комунікативних, в освітній процес. Активне зростання кількості нової інформації виявило неспроможність традиційного навчально-методичного супроводу забезпечити виконання таких

освітніх завдань, як оновлення змісту освіти, забезпечення особистісно-орієнтованого навчання, активізації процесу розвитку творчих здібностей, умінь та навичок майбутніх фахівців, застосування набутих знань для розв'язування нетрадиційних завдань.

Сьогодні використання інформаційно-комунікативних технологій в освітньому процесі може стати практично ідеальним засобом навчання і підвищення пізнавальної активності на заняттях суспільно-гуманітарних дисциплін. Розвиток та використання комп'ютерних технологій значно розширив можливості подання навчальної інформації, дозволяє підвищити мотивацію навчання. Комп'ютерні технології активно "втягують" студентів у навчальний процес, дозволяють суттєво змінити способи управління навчальною діяльністю, наприклад, зануритись у певну ігрову ситуацію або історичну епоху, стати учасником подій і т. ін.

Водночас при всіх позитивних аспектах потрібно відзначити, що нині методика використання інформаційно-комунікативних технологій у викладанні суспільно-гуманітарних дисциплін перебуває у стадії розроблення. Існує реальна загроза перетворення викладання предметів на формальне механічне відтворення фактів з використанням ефектного відеоряду. Часто величезний вибір ілюстративного матеріалу в Інтернеті й на компакт-дисках у ході підготовки до уроку призводить до необґрунтованого збільшення його кількості на шкоду іншим формам роботи. Подібні заняття перетворюються в монолог викладача, втрачається зворотній зв'язок з аудиторією.

У процесі навчання важлива не інформаційна технологія сама собою, а те, наскільки її використання реалізує досягнення освітніх цілей, дидактичних задач. Власне кажучи, нині освіта стоїть перед важливим завданням: навчитися правильно, оптимально і нешкідливо застосовувати комп'ютер.

Отже, використання інформаційно-комунікативних методик у навчальному процесі, зокрема при вивченні дисциплін суспільного циклу, створює умови для розвитку самореалізації особистості та допомагає досягти високого інтелектуального розвитку студентів. Адже тільки уміле проектування і реалізація двох складових освітнього процесу – наочно - змістовної і процесуальної – приводять до формування компетентності майбутніх спеціалістів.

Література

1. Методика навчання історії в школі / О. І. Пометун, Г. О. Фрейман. – К. : Генеза, 2006. – 200 с.
2. Фоменко А. Деякі підходи до розробки і створення навчальних комп'ютерних програм (комп'ютерних посібників) з історії / А. Фоменко // Історія в школах України. – 2003. – №1. – С. 21–25.

**Карєва Ольга
м. Стаханов**

САМОСТІЙНА ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Нові вимоги до представників суспільства зумовлюють запровадження компетентнісного підходу до навчально-виховного процесу всіх освітніх ланок, у тому числі і початкової. У Державному стандарті початкової загальної освіти, зазначено, що в результаті навчання учні повинні оволодіти ключовими компетентностями, до переліку яких належить мистецька компетентність – необхідна складова духовно збагаченої творчої особистості молодшого школяра.

Аналіз праць науковців (Н. Бібік, В. Бондар, В. Краєвський, Л. Масол, О. Савченко, А. Хуторський та ін.) надав можливість констатувати, що на сьогодні особливого розгляду потребують засоби формування мистецької компетентності молодшого школяра, до сукупності яких належить самостійна художньо-творча діяльність учнів. Виходячи з ієрархії компетентностей, що подається в Державному стандарті, мистецька компетентність ідентифікується як міжпредметна та є результатом інтеграції сукупності предметних компетентностей особистості в галузі „Мистецтво”, а саме: музичних, образотворчих, хореографічних, театральних, екранних. Отже, мистецька компетентність молодшого школяра є особистісним утворенням. Її формування вимагає особистісних зусиль, що зумовлені стійкими внутрішніми мотивами учня до опанування мистецтвом, до розуміння мистецтва, набуття досвіду діяльності в різних видах мистецтва. Такого результату як найшвидше можна досягти засобом організації самостійної художньо-творчої діяльності учня у процесі оволодіння ним мистецтвом.

Аналіз численних трактувань поняття „самостійна діяльність” (В. Андрєєв, І. Зоренко, І. Лернер та ін.) надав можливість сформулювати власне визначення „самостійної художньо-творчої діяльності молодших школярів” як навчально-пізнавальної діяльності школярів, що детермінується цілями, усвідомленими учнями, визначеними мотивами й реалізується за допомогою самостійних художньо-творчих дій, які вимагають розумових, вольових та фізичних зусиль і завершуються певним результатом. До форм організації самостійної художньо-творчої діяльності належить самостійна робота учня на уроці та у позашкільний час

(позакласна індивідуальна та гурткова робота), самостійна домашня робота, керівниками якої виступають, як вчитель початкових класів, так і батьки молодшого школяра. Сукупність різних видів самостійної роботи учнів зводиться до самостійної діяльності, проте остання не вичерпує тільки виконання завдань, вона охоплює практично весь навчальний процес і здійснюється при різноманітному співвідношенні репродуктивної та пошукової діяльності учнів. Ця діяльність спрямована на формування естетичної культури учнів, актуалізації їх творчого потенціалу, вдосконалення практичних знань, вмінь, навичок у галузі образотворчого мистецтва, музики, хореографії, театру, кіно, стимулювання прагнення до творчої самореалізації у різних видах художньої діяльності.

Література

1. Довженко Н. В. Розвиток творчих здібностей дітей на уроках образотворчого мистецтва / Н. В. Довженко // Обдарована дитина. – 2008. – № 9. – С. 28 – 31.
2. Пометун О. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти / О. Пометун // Рідна школа. – 2005. – № 1. – С. 65 – 69.

*Кашинська Олена
м. Луганськ*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

На сучасному етапі в системі професійної освіти особливого значення набуває вивчення теорії та практики організації туристичної освіти провідних країн світу, які впродовж багатьох десятиріч накопичили значний позитивний досвід, узагальнення та критичний аналіз якого можуть сприяти подоланню проблем і негативних явищ сучасної підготовки спеціалістів готельно-ресторанної справи в Україні та, як наслідок, забезпечувати успішну інтеграцію національної освіти до світового освітнього простору.

Завдяки здійсненню аналізу досвіду різних країн із професійної підготовки спеціалістів готельно-ресторанної справи для системи професійної освіти, були виявленні специфічні особливості змісту, структури та організаційних форм навчання.

Розглянемо підходи до підготовки спеціалістів готельно-ресторанної справи в окремих країнах.

У Європі визнаним лідером в організації професійної освіти в галузі готельного та ресторанного бізнесу є *Швейцарія*, основною особливістю навчального процесу в якій є те, що студенту надається можливість пройти оплачувану практику на базі трьох функціонуючих готелей – "Європа", "Мірамонте", "Розамонте". Важливим є те, що навчальний процес плавно переходить у можливість застосувати на практиці свої знання, а в співвідношенні теорія та практика перевага надається останньому [1].

Також підготовка спеціалістів готельно-ресторанної справи досить високого рівня є в *Іспанії, Ірландії, США, Великобританії, Австралії* та інших країнах. Аудиторії кращих світових вищих навчальних закладів є імітацією номера, барної стійки, reception [2].

Позитивний досвід у підготовці спеціалістів готельно-ресторанної справи Україна може отримати в *Росії*. Адже, вона раніше ніж Україна почала підготовку спеціалістів цієї сфери та вже набула певного досвіду.

По-перше, варто звернути увагу на те, що в багатьох навчальних закладах, які готують спеціалістів у цій галузі, викладають практикуючі фахівці. По-друге, значну увагу приділяють розробці

державних стандартів професійної вищої освіти. Примітно, що подібний стандарт розробляється за участю працедавців (до складу комісії входять фахівці готельної індустрії та представників ресторанного бізнесу) [3].

Отже, аналіз підготовки майбутніх спеціалістів готельно-ресторанної справи в різних країнах показав, що професійна освіта в основному спрямована на безперервне формування професійних знань і вмінь, необхідних для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом поєднання теорії та практики.

Література

1. Обучение отельному менеджменту в Швейцарии // Ресторанный и гостиничный бизнес. – 2010. – №4. – С. 45
2. Елканова Д. И., Осипов Д. А., Романов В. В., Сорокина Е. В. Основы индустрии гостеприимства [Электронный ресурс] / Д. И. Елканова, Д. А. Осипов, В. В. Романов, Е. В. Сорокина. – М. : Изд. «Дашков и Ко», 2009. – 208 с. – Режим доступа : <http://lib.rus.ec/b/204346/read>
3. Титова Е. А. Туристское образование в России: проблемы и перспективы [Электронный ресурс] / Е. А. Титова. – Режим доступа : http://tourlib.net/statti_tourism/titova2.htm

Кечик Ольга

Харченко Олена

м. Лисичанськ

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Проблема зближення теоретичної освіти з практичним застосуванням знань в реальному житті не втратила своєї актуальності і сьогодні. Комп'ютерні технології надали нові можливості у вирішенні цієї проблеми. Поступово на зміну традиційній системі навчання приходить особистісно орієнтована, традиційні методи замінюються інноваційними. Удосконалення процесу підготовки фахівців потребує не тільки поліпшення якості навчальних планів і програм, а й зумовлює також новітнє осмислення професійного розвитку майбутнього фахівця, який повинен володіти інноваційними технологіями. Однак

рішення поставленої задачі неможливо без підвищення ролі самостійної роботи студентів, яка є невід’ємною частиною навчального процесу у вищій школі.

Розширення традиційного арсеналу способів, засобів, прийомів самостійної роботи за рахунок широкого застосування інноваційних технологій навчання сприяє вдосконаленню навчального процесу у вищій школі. Використання комп’ютерних технологій у самостійній роботі є поліфункціональним. Впровадження комп’ютера покликане створити умови для вироблення навичок й умінь працювати самостійно; дає можливість здійснити диференційований та індивідуальний підхід як у виборі матеріалу, так і в темпах роботи окремих студентів; сприяє розширенню та поглибленню знань з фаху; ставить студента перед необхідністю глибоких знань з навчальних дисциплін, без чого неможливе одержання професійно орієнтованої інформації. Крім того, комп’ютерні технології дозволяють відійти від традиційних форм навчання, подолати монотонність заняття, а також ефективно організувати самостійну роботу студентів.

Мультимедійні засоби та мережа Інтернет у реалізації концепції самостійної роботи студентів дозволяють виконати декілька задач: оптимізувати процес навчання; підвищити якість навчання; інтенсифікувати процес вивчення навчальних дисциплін; підвищити мотивацію до вивчення предметів; надати можливість одержувати найновішу інформацію та навчати навичкам її оцінки та аналізу [1, с. 21].

До можливих видів самостійної роботи з використанням інформаційних технологій можна віднести: а) тести вхідного, рубіжного та вихідного контролю знань студентів; б) проблемно-пошукові завдання на базі Інтернет-ресурсів; в) творчі завдання (створення презентацій, веб-публікацій, веб-сайтів з використанням текстової, графічної, аудіо- та відеоінформації) [1, с. 21].

Таким чином, одним з головних завдань організації самостійної роботи студентів є використання традиційних та інноваційних форм і методів навчання, які б, доповнюючи один одного, становили єдину систему, яку можна адаптувати до особливостей навчального процесу в конкретному вищому навчальному закладі з метою оптимізації навчання та підготовки висококваліфікованих фахівців.

Література

1. Демченко О. Реалізація основних підходів, методів та форм організації самостійної роботи у сучасній педагогічній практиці / Олена Демченко // Рідна школа. – 2006. – № 7. – С. 19–21.

УДК

*Кравченко Тарас
м. Луганськ*

ФОРМУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ БЛИЗКОСХІДНОЇ ПОЛІТИКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Історія міжнародних відносин на Близькому Сході завжди привертала увагу вітчизняних та зарубіжних істориків. Це пов'язано з тим, що наявність великих покладів нафти робить цей регіон ареною суперництва провідних держав світу – США, Великобританії, Франції, Росії, Китаю.

Мета статті – а основі аналізу робіт вітчизняних та зарубіжних науковців, дослідити головні напрямки зовнішньої політики США на Близькому Сході в 40 – 50-х роках XX століття.

Головні напрямки політики США відносно країн Близького Сходу почали оформлюватися в другій половині XX століття, одразу після закінчення II

світової війни. Це було пов'язано з зростанням ролі нафти в світових економічних процесах. Відповідно зростала і геополітична вага цього регіону, в якому знаходилося 40 % запасів цього важливого енергоносія.

Однією з перших країн Близького Сходу, що опинилася в орбіті впливу Вашингтону була Саудівська Аравія. Після закінчення II світової війни політичні та економічні контакти США тільки посилилися. Значно зросла фінансова допомога місцевій монархії. Вашингтон хоча і визнавав деспотичний характер існуючого тут політичного режиму, разом з тим заявляв, що Саудівська Аравія має стати головною опорною базою у боротьбі проти комуністичної загрози [4, с. 135]. В 1950 році в країні була створена американська військова база "Дахран", яка стала головним центром військової присутності західної наддержави в регіоні [6].

Іншою країною на яку спиралися США став Ізраїль, створений за рішенням ООН 29 листопада 1947 року. Контакти між Білим Домом та сіоністським рухом на чолі з Д. Бен Гуріоном (1886 – 1973) успішно розвивалися ще в роки Другої світової війни.

Після того, як британський уряд (ініціатор створення єврейської держави) передав палестинське питання в ООН, Білий Дім виступив головним прибічником створення Ізраїлю. В 1948 році американці стали першими, хто визнав новостворену державу [6].

Таким чином, після закінчення Другої світової війни Сполучені Штати почали грати визначальну роль у міжнародних процесах на Близькому Сході. Великі держави, що домінували тут в попередній

період – Великобританія, Франція – були змушені поступитися лідерством новому гравцю. Опорою американської близькосхідної політики стали такі держави як Саудівська Аравія та Ізраїль, які стали головними союзниками у боротьбі проти розповсюдження радянського впливу.

Література

1. Верхотуров Д. Ближний Восток возвращается в колониальную зависимость / Д. Верхотуров. – Режим доступу: <http://www.centrasia.ru/newsA.php?st=1078655160>
2. Исаев Г. Г. Региональные политические процессы на Ближнем Востоке : 1945 – 1956 гг. / И. Г. Исаев. – СПб., 2005.
3. Леонтьев М. Большая игра / Леонтьев М. – М., 2008.
4. Тарик Али Столкновение цивилизаций: крестовые походы, джихад и современность / Тарик Али. – М., 2006.
5. Fallen P. US Policy Towards Palestine and Israel Since 1945 / P. Fallen – N. Y., 2002
6. Mohamed El Mansour The US-Middle East Connection: Interests, Attitudes and Images / Mohamed El Mansour. – Режим доступу: http://acc.teachmideast.org/texts.php?module_id=3&reading_id=1037&sequence=4

УДК 364-787,7: 343.614-053.6

*Кутова Тамара
м. Луганськ*

СОЦІАЛЬНО ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ

Акт самогубства особливо вражає людську свідомість тоді, коли його скоює юна людина. Нажаль, ця страшна тенденція має місце і дуже поширена серед дітей підліткового віку.

Класичне визначення суїциду дав Е. Дюркгейм. За його трактуванні самогубством називається кожен смертний випадок, який безпосередньо або опосередковано є результатом позитивного або негативного вчинку, скоєного самим постраждалим, якщо цей останній знав про очікував його результати. Еміль Дюркгейм не розглядав самогубство як прояв

психічної або органічної патології, а шукав причини цього явища всередині суспільства. Соціолог вважає, що чинник, який спонукає до самогубства має не психологічний, а соціальний характер. Він пов'язував самовбивчий акт із зовнішніми причинами, з порушенням соціальних зв'язків, тому ретельно досліджував, насамперед, соціальне середовище.[2; 35]

Питання підліткового суїциду є складною та актуальною соціально-педагогічною проблемою, що дає підстави наряду з теорією питання активно розглядати, досліджувати та розробляти стратегії та програми надання допомоги підліткам суїцидентам.

Найбільш дієвою формою соціально-педагогічного втручання у суїцидальний процес є профілактична робота. Профілактика суїциду – це науково обґрунтовані дії, направлені на: запобігання різноманітних колізій; збереження, підтримання і захист нормального рівня та здоров'я людей. [1; 80].

Профілактика самогубств полягає не в уникненні конфліктних ситуацій - на думку І.С. Кона, це просто неможливо, а у створенні такого психологічного клімату, щоб людина не відчувала себе самотньою, невизнаною і неповноцінною. У дев'яти випадках з десяти замаху на самогубство - не бажання покінчити рахунки з життям, а крик про допомогу (Г. Отто).

Як часто буває, ми несерйозно сприймаємо суїцидальні думки, наміри підлітків, вважаючи, що дитина таким чином хоче привернути до себе увагу, проте більшість з них діє дуже серйозно, і потрібно зробити все для запобігання такому вчинку, зрештою це є обов'язком професіонала у сфері соціально педагогічної роботи.

Так як спроби самогубства у підлітковому віці можуть бути викликані різними причинами та обставинами, можна виділити декілька типів профілактичних заходів: нейтралізуючі, компенсуючі, попереджуючі виникнення обставин; контролюючі профілактичну роботу та її результати

Також дуже важливим в профілактиці самогубств серед підлітків є контроль психологічного стану осіб, робота з середовищем яке оточує підлітка, індивідуальна психологічна робота, робота з сім'єю.

Отже, профілактична робота своїм змістом і організацією має об'єднувати засоби соціального, педагогічного, психологічного, медичного, правового характеру і бути безперервною, послідовною.

Література

1. Долгорукова Г. В. Суїцид як соціально-педагогічна проблема / Г. В. Долгорукова // Науковий пошук молодих дослідників. – 2007. – № 4. – С. 78 – 82.
2. Дюркгейм Еміль Самогубство: соціологічне дослідження / Пер. з фр. Л.Кононович. – К.: Основи, 1998. – 519 с.
3. Сабат Н. Профілактика суїцидальної поведінки серед підлітків / / Соціальний педагог. - 2007. - № 11. - С 35-37

УДК

*Литвинова Наталія
м. Луганськ*

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН ПІДЛІТКАМИ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Критерій (від гр. kriterion) – ознака, на основі якої здійснюється оцінка, мірило; це теоретично розроблені показники рівня сформованості різних якостей особистості(колективу) [1, с. 183]

Критеріями оцінки ефективності профілактики вживання наркотичних речовин підлітками в діяльності загальноосвітньої школи обрано: когнітивний, поведінковий критерії та критерій особистісно-психологічної стійкості. Кожний критерій має три рівні сформованості, які визначаються на основі відповідних показників.

Когнітивний критерій відображає систему знань підлітків про проблему наркоманії, особливості

прояву в підлітковому середовищі та її наслідки. Крім того, учні повинні володіти навичками оперування інформацією: уміти отримувати необхідну інформацію, уміти її аналізувати, відділяти причинно-наслідкові зв'язки. *Показниками високого рівня* знань є: глибокі знання про фактори ризику наркотизації, про наркотичні речовини, їх вплив на людину; сформовані соціальні навички пошуку продуктивних шляхів виходу зі складних життєвих ситуацій; уміння чинити опір впливу однолітків; розвинуто необхідні вміння і навички організації профілактичної роботи серед однолітків. *На достатньому рівні* знання про наркоманію, особливості її прояву іноді не вберігають підлітків від хибних кроків; сформовано відповідальність за свою поведінку, але не завжди використовують певні навички протистояння груповому, не мають достатнього досвіду впливу на дезадаптованих підлітків. *Низький рівень*: поверхневі знання про фактори ризику наркотизації; несформовані соціальні навички подолання труднощів, схильні до ризику залежності від натовпу; підлітки не набувають необхідних знань для участі у антинаркотичних профілактичних програмах

Критерій особистісно-психологічної стійкості, пов'язаний з особистісною та загальною психологічною стійкістю до зовнішнього негативного впливу соціального середовища. *На високому рівні* у підлітків сформовані: психологічні риси особистості, які перешкоджають розвитку інтересу або прагнення спробувати наркотики; адекватна самооцінка поведінки та власного психічного стану; мотивом збереження власного здоров'я є правдива, послідовна інформація про наркотики;

спостерігається психологічна стійкість до зовнішнього негативного впливу; власна система цінностей співпадає з соціальними цінностями. *На достатньому:* у підлітків сформовані психологічні риси особистості, які сприяють протидії наркотизуючому середовищу, але вони не завжди готові до протидії розвитку саморуйнівних форм поведінки; достатній самоконтроль, дозволяє подолати психічне напруження; не мають чіткої мотивації щодо збереження власного здоров'я; дисгармонія між власною системою цінностей та соціальними цінностями. *При низькому рівні* у підлітків послаблені волеволі якості особистості, неадекватна самооцінка поведінки; спостерігається психологічна готовність до вживання наркотиків; низька власна система цінностей

Поведінковий критерій характеризується інтеграцією знань та навичок у певний поведінковий акт, спрямований позитивною установкою на здоровий спосіб життя. *Високий рівень:* здатні на самостійне вирішення несприятливих життєвих ситуацій, сформоване ставлення до власного здоров'я, як до особистої та соціальної цінності; змістовно проводять вільний час, спостерігається негативне ставлення до наркотичних речовин у колі спілкування; усвідомлено беруть участь в антинаркотичній роботі. *На достатньому рівні:* соціально дезорієнтовані, але не помічені у вживанні наркотиків; не мають чітких знань про значущість власного життя; у поведінці може спостерігатися конформність; Демонструють зацікавленість та бажання брати участь у різних просвітницьких заходах щодо здорового способу життя. *Низький:* у

підлітків низький рівень соціальної адаптації, психологічно та соціально незрілі; наркотизація сприймається як певний стиль життя, дозволяють собі епізодичне вживання, бажаючи відповідати звичаям „авторитетних” однолітків, які вживають наркотики; Демонструють пасивність у різних профілактичних заходах.

Подальшого дослідження потребує розробка відповідного діагностичного інструментарію та проведення процедури збору фактичних даних.

Література

1. Соціальна педагогіка : технологічний аспект : [науково-методичний посібник у 2 -х ч частинах . – Ч 2.] / Харченко С. Я., Краснова Н. П., Харченко Л. П. ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – Ч. 2. – 304 с.
2. Щуркова Н.Е. Прикладная педагогика воспитания: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2005. – 366 с.

*Лихачова Катерина
м. Брянка*

ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОСТІ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ДІЛОВОЇ ГРИ

Особливе значення в процесі формування правильності мовлення студентів економічних спеціальностей мають ділові ігри. Вони охоплюють роботою практично всіх студентів у групі, стимулюючи їх до спілкування, до правильного відтворення того комунікативного матеріалу, що пропонується опрацьовувати. Формування у студентів правильності мовлення виконується не тільки в процесі аудиторних навчальних занять, а ще й в позааудиторній роботі. Адже необхідно щоб студенти не тільки оволоділи теоретичними знаннями та практичними навичками правильного мовлення, а й розвивали власні творчі

здібності, мали змогу виявляти нестандартний підхід до вирішення того чи іншого питання. Традиційною формою організації позааудиторної роботи, яка широко використовується для залучення студентів є гурткова робота. З метою формування правильності мовлення у студентів-економістів на кожному занятті гуртка проводять ділові ігри. За допомогою ділових ігор здійснюється пошук оптимальних варіантів розв'язування мовних проблем: знання ділової лексики, відповідної термінології, мовних штампів, кліше та вміння грамотно висловлювати свої думки відповідно до норм літературної мови. Робота в малих групах навчає студента спілкуванню під час творчого процесу, дозволяє відчутти підтримку однокласників, обдарованим студентам відчутти відповідальність за інших членів групи, а проблемним студентам - значимість свого внеску в спільну справу.

Отже, ділові ігри не тільки відіграють важливу роль під час формування правильного мовлення, а й розвивають творчий потенціал студентської молоді, виховують позитивне ставлення до професійної діяльності.

Приклади найпоширеніших ділових ігор:

✓ **Бліц-опитування («Мікрофон»):** «Скажіть, чого ви очікуєте від Ручка чи олівець виконуватимуть роль уявного мікрофона. Слово надається тільки тому, хто отримує цей уявний мікрофон» [1, 35].

✓ Ефективною є гра **«Мовний ланцюжок»** за темами «Терміни і термінологія. Загальнонаукові терміни», «Спеціальна термінологія і професіоналізми (відповідно до напрямку підготовки)». Приклад: адміністративні (негнучкі) ціни, альтернативна

вартість, аналітична економія, баланс поточних операцій (поточний рахунок), бартер тощо.

✓ Ділова гра «Прес-конференція»

Визначається тема прес-конференції, обираються ведучі, тобто студенти, які найбільш компетентні у проблемі, що буде предметом обговорення. Усі інші - «журналісти», які ставлять запитання ведучим. Обладнання: стіл, трибуна, мікрофон для «ведучих»; столи, таблички з назвами газет чи журналів, тобто представників преси - журналістів, кореспондентів [1, 51].

У цій грі лише дві ролі: роль «ведучих» і роль «журналістів». Разом із тим в ігрову діяльність включаються всі студенти в якості вільних спостерігачів.

Література

1. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: методичний посібник / Авт.-укл.: О. Пометун, Л. Пироженко – К.: «А.С.К.», 2002. – 136 с.

УДК 821. 111

*Маркова Мар'яна
м. Дрогобич*

ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ РОМАНТИЧНОГО СИМВОЛУ ТРОЯНДИ У ПОЕЗІЇ СЕМЮЕЛЯ ТЕЙЛОРА КОЛРИДЖА

У літературі європейського романтизму троянда є одним із найбільш полісемантичних квіткових образів та характеризується об'ємною парадигмою символічних сенсів, серед яких насамперед кохання; краса; тлінність, недовготривалість усього тілесного; смерть; насолода; розкіш; творче натхнення, порив; духовна вибраність тощо. У творчості англійського поета-лейкіста С. Т. Колриджа найпотужніше

актуалізується перше із перерахованих символічних значень. Основний масив поезій, де образ троянди набуває такого навантаження, написаний ним у часи палкого захоплення Сарою Фрикер та протягом щасливих років їхнього подружнього життя. Саме першій дружині С. Т. Колриджа присвячений вірш під назвою «*The Rose*» («*Троянда*»). Ліричний герой твору, максимально зближений із самим автором, закохується в Сару тоді, коли зриває в саду троянду, а всередині раптом знаходить саме *Кохання*, персоніфіковане, як можна припустити, в образі античного Ерота. У тексті поезії про це ніде прямо не говориться, проте *Кохання* у С. Т. Колриджа має крильця, його голова оповита яскравим вінком, а на мовному рівні цей іменник субститується займенником – «він» («he»), а не «воно» («it»): «*I plucked, the Garden's pride! // Within the petals of a Rose // A sleeping Love I spied. // Around his brows a beamy wreath // Of many a lucent hue; // All purple glowed his cheek, beneath, // Inebriate with dew*» [2, с. 65]. Зірвану троянду ліричний герой пришпилює на груди Сарі, де вона має символізувати її любляче серце, для нього ж незвична квітка стає центром світобудови («*I'll fix my empire here*» [2, с. 66]), навколо якого з цього моменту обертається увесь всесвіт: так художній образ квітки, окрім любовно-еротичних, набуває ще й містичних символічних сенсів. Надзвичайно важливою при цьому виявляється внутрішня форма представленого символічним образом троянди концепту, зокрема його звукове оформлення, адже в англійській мові звуковий склад лексеми «*rose*» цілковито повторюється у слові «*egos*», що неминуче зумовлює їхнє асоціативне

зближення. Згодом, коли стосунки поета та Сари Фрикер зайдуть у критичну фазу, а на життєвому горизонті С. Т. Колриджа з'явиться нове кохання в особі Сари Гатчинсон, англійський романтик знову звернеться до символічного образу троянди, із жалем відзначивши, що квітка його першого кохання згубила свої пелюстки, залишилися лиш колючки: «*And the rose<...> // Stands, like some boasted beauty of pasty ears, // The thorns remaining, and the flowers all gone*» [2, с. 411]. Символ троянди, таким чином, відіграє у поезії С. Т. Колриджа роль своєрідного «маркера зв'язку з біографією митця» [1, с. 197] та вимагає «декодування з огляду на життєву ситуацію автора» [1, с. 197].

Література

1. Бистрова О. Слово – образ – символ у художньому тексті / О. Бистрова. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2008. – 200 с.
2. Coleridge S. T. Poems / S. T. Coleridge. – London : David Campbell Publishers Ltd., 1999. – LXI, 589 p.

УДК: 511.216

*Матюхіна Аліна
м. Донецьк*

ПОДІЛЬНІСТЬ ЕЛЕМЕНТІВ ЗВОРОТНИХ ПОСЛІДОВНОСТЕЙ

В даній роботі досліджені різні задачі на подільність чисел, що задаються арифметичними виразами від кореня з цілого числа D - дискримінанта характеристичного рівняння зворотних послідовностей II-го порядку. В залежності від того, чи є дискримінант характеристичного рівняння квадратичним лишком за даним простим модулем p , застосовується один з двох методів.

Якщо D є квадратичним лишком за модулем p , то цей вираз сам є елементом поля лишків за модулем p . Інакше він є елементом розширення даного поля другого порядку, побудованого за допомогою елемента \sqrt{D} . В першому випадку для дослідження подільності застосовується мала теорема Ферма, в другому- її аналог для скінченних полів. Отримані результати застосовуються для дослідження подільності спочатку чисел Фібоначчі, а потім елементів довільних зворотних послідовностей на прості числа p (без обчислення елементів послідовностей). При цьому відповідь суттєво відрізняється, в залежності від того, чи є дискримінант характеристичного рівняння послідовності квадратичним лишком за модулем p .

В результаті досліджень приведених в даній роботі отримана теорема про подільність елементів зворотних послідовностей:

«Якщо дискримінант характеристичного рівняння зворотної послідовності II-го порядку є квадратичним лишком за даним простим модулем p , то $u_{n(p-1)}$ член довільної зворотної послідовності $\{u_i\}$ націло ділиться на p , $u_{n(p-1)} \equiv 0 \pmod{p}$ $n \in \mathbb{Z}$, p — просте.

Якщо дискримінант характеристичного рівняння зворотної послідовності II-го порядку є квадратичним нелишком за даним простим модулем p , то $u_{n(p+1)}$ член довільної зворотної послідовності $\{u_i\}$ націло ділиться на p , $u_{n(p+1)} \equiv 0 \pmod{p}$ $n \in \mathbb{Z}$, p — просте.»

Використовуючи цю теорему для довільної зворотної послідовності зможемо вказати номери членів цієї послідовності (без обчислення елементів послідовностей), які націло діляться на дане нам просте число.

Робота містить комп'ютерну програму, що дозволяє перевірити, чи є дане число квадратичним лишком, і в залежності від цього визначити номер елемента зворотної послідовності, що ділиться на дане число. Також програма обчислює знайдений член послідовності, ділить його на просте число p , виводить результат ділення, показуючи, що наша теорія працює, тобто результат ділення-ціле число.

Ця програма може бути використана як у математиці, яка спрощує у багато разів обчислення так і у інформатиці, у програмуванні, котра може використовуватися як підпрограма для вирішення різних комп'ютерних завдань.

Математичні результати, що отримані завдяки нашій науково-дослідницької роботи застосовуються ще у розв'язанні складних олімпіадних задач з математики.

В роботі розібрані задача #4 XI класу XXXIX-ї Всеукраїнської математичної олімпіади та задача #2 XXV-ї Міжнародної математичної олімпіади. Друге олімпіадне завдання не тільки роз'язано, но і узагальнено - доведено, якщо $p=6k+1$, $r=6l+1$ просте число, $n, k, l \in \mathbb{Z}$, m довільне натуральне, то існують x, y такі, що $xy(x+y) \equiv 0 \pmod{p}$ і в той же час $(x+y)^n - x^n - y^n \equiv 0 \pmod{p^m}$.

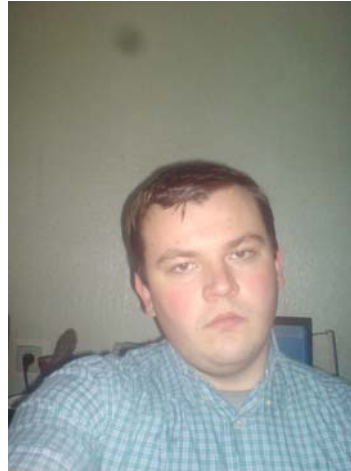
Безперечно дана робота має важливе практичне та теоретичне значення саме в математиці, в теорії чисел, як закінчена, проста, ясна теорія про подільність елементів зворотних послідовностей. Вона може бути використана у різних галузях, таких як хімія, біологія, інженерія, так як «Математика - это язык, на котором говорят все точные науки.» (Н.И. Лобачевский).

Література

1. *Маркушевич А.И.* Возвратные последовательности.-1950.-с.3-47.
2. *Виноградов И.М.* Основы теории чисел.-1981.-с.17-21,38-82.
3. *Курош А.Г.* Курс высшей алгебры.-1975.-с.110-123, 266-305,392-417.
4. *Кострикин А.И.* Введение в алгебру.-2000.-с.8-493.
5. *Воробьев Н.Н.* Числа Фибоначчи.-1978.-с.3-115.

УДК 346.1

Медвідь Михайло
м. Київ

ЛІКВІДАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА У СУДОВИХ СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

Відповідно до ст.1 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" ліквідація — це припинення діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, визнаного господарським судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна.

Під час розгляду господарським судом звіту ліквідатора та думки членів комітету кредиторів або окремих кредиторів суд може затвердити звіт ліквідатора та ліквідаційний баланс або призначити нового ліквідатора у випадку не виявлення або не

реалізації попереднім ліквідатором всіх наявних майнових активів ліквідаційної маси боржника.

Затвердження господарським судом звіту та ліквідаційного балансу є підставою для припинення провадження по справі про банкрутство. Подальша доля юридичної особи-банкрута залежить від наявності майна, що залишилося в нього після ліквідаційної процедури. Якщо майно не залишилося, то суд ліквідує юридичну особу. Копію ухвали суду направляється органу, який здійснив державну реєстрацію банкрута та органу державної статистики для виключення з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України.

У випадку, коли майна банкрута вистачило, щоб задовольнити вимоги кредиторів, то він вважається таким, який не має боргів і може здійснювати свою підприємницьку діяльність.

Література

1. „Про поновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" Закон України від 14.05.1992 р. з наступними змінами.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. з наступними змінами.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 11.06.1991р. з наступними змінами.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. з наступними змінами.
5. Щербина В. С. Господарське право України: Навч. посібник. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: Юрінком Інтер, 2001
6. Господарське право / Під ред. В.С.Щербини. — К.: Юрінком Інтер, 2001.

Мізерна Тетяна
м. Луганськ

ОСОБЛИВОСТІ МОНІТОРИНГУ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Якість оволодіння іншомовним матеріалом значною мірою залежить від мотивації. Мотивація, за визначенням Л.Декерса, - „спонукання до дії, що включає внутрішні й зовнішні джерела, взаємодія яких й обумовлює мотивацію поведінки” [1, с.30]. Управління мотивацією навчання іноземної мови є актуальною проблемою педагогіки, психології та методики навчання іноземних мов. Проблему мотивації досліджували: Л.Божович, Є.Ільїн, А.Маркова, М.Матюхіна, С.Рубінштейн, Л.Славіна та інші та в методиці навчання іноземних мов: І.Зимня,

Г.Рогова та інші. Під мотивом навчальної діяльності Є.Ільїн визначає „всі фактори, що обумовлюють прояв навчальної активності: потреби, цілі, інтереси, тощо” [2, с.253].

Мотивація є важливою складовою в процесі підготовки з іноземної мови учнів загальноосвітньої школи. Проведення моніторингових досліджень мотивації навчання іноземної мови протягом етапів навчання є визначальним аспектом в управлінні якістю підготовки з іноземної мови учнів загальноосвітньої школи. Результати моніторингових досліджень є інформаційною основою для прийняття управлінських рішень щодо задоволеності учнів процесом підготовки з іноземної мови в ЗНЗ та наявності мотивів навчальної діяльності. Загалом виокремлюють дві групи мотивів: пізнавальні й соціальні та щодо оволодіння іноземною мовою: зовнішні й внутрішні.

Організація моніторингових досліджень мотивації навчання іноземної мови учнів в загальноосвітній школі включає: визначення мети, параметрів мотивації та аналізу отриманих результатів. Індикаторами моніторингу мотивації вивчення іноземної мови є: 1. Показники, що характеризують суспільно й соціально значимі чинники в процесі оволодіння іншомовним матеріалом. Дані показники обумовлені замовленням суспільства щодо підготовки з іноземної мови учнів в загальноосвітній школі. 2. Показники, що визначають особистісно значимі чинники, ставлення учнів до вивчення іноземної мови. Дані показники обумовлені специфікою діяльності й включають ставлення учнів до іноземної мови, бажання учнів спілкуватися іноземною мовою, тощо.

3. Показники, що визначають задоволеність учнів організацією освітнього процесу з іноземної мови в школі. До даної групи належать фактори, що мотивують навчальну активність учнів і впливають на ставлення учнів до уроків іноземної мови. Ефективними методами вивчення мотивації А.Маркова вважає: не експериментальні й експериментальні методи [3,с.22].

Отже, моніторинг мотивації навчання з іноземної мови учнів в ЗНЗ є дієвим інструментом, що безпосередньо впливає на якість підготовки з іноземної мови учнів загальноосвітньої школи.

Література

1. Дэкерс, Л. Мотивация: Теория и практика: расширенный курс/ Л.Дэкерс.- М.: ГроссМедиа, 2007. – 640 с.
2. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. – СПб.: Питер,2000. -512с.
3. Маркова А.К. Мотивация учения и ее воспитание у школьников/ А.К.Маркова, А.Б. Орлов, Л.М.Фридман. – М.:Педагогика, 1983. – 64 с.

УДК 911.2

***Мовчан Сергій
м. Кіровоград***

МАСШТАБНІ РІВНІ ПРОЯВУ ГЕОГРАФІЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ

Одним з механізмів взаємодії геосистем, на думку автора, є географічна інтерференція або інтерференція геосистем.

На різні прояви географічної інтерференції звертали свою увагу такі дослідники як: В.М. Пащенко, А.І. Кривульченко, Т.В. Бобра, Б.Ф. Пшенічніков. Сама ж ідея інтерферентної взаємодії геосистем пронизує роботи багатьох

дослідників, які вивчають процеси, що відбуваються в складних природних системах.

Аналізуючи наукову географічну літературу та в результаті власних пошуків, автор зробив висновок, що географічна інтерференція відбувається на трьох масштабних рівнях: глобальному, регіональному та локальному.

Інтерференція глобального рівня реалізується в такому явищі як мегаузбережжя. Для цієї зони характерним є інтенсивний обмін речовини та енергії, який можна пояснити контрастністю взаємодіючих середовищ – материки та океани.

Прибережні згущення життя утворилися в результаті контакту донної та планктонної плівок життя [2] і також можуть слугувати яскравим прикладом інтерференції глобального рівня.

Географічна інтерференція регіонального рівня знаходить свій прояв у виділенні М.А. Лихоманом [4] 11 інтразональних регіонів, формування яких пов'язане із взаємодією зональних та азональних факторів, за умов коли в останніх спостерігається «сплеск інтенсивності».

Прояв інтерференції на локальному рівні яскраво простежується на прикладі взаємодії різних типів рослинності [5], фітоценозів, ґрунтів та ґрунтових вод [3], при контакті та взаємодії ландшафтних меж [1]. Крім того, географічна інтерференція локального рівня проявляється в таких явищах як пограничний ефект, крайовий ефект, ефект узлісся тощо.

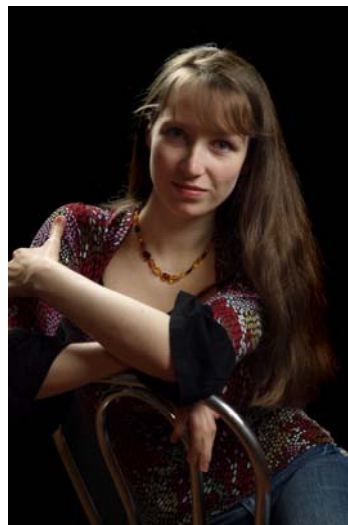
Таким чином, географічна інтерференція є процесом і результатом взаємодії геосистем різних рівнів і проявляється на глобальному

(мегаузбережжя, прибережне згущення життя),
регіональному (інтразональні регіони) та локальному
(взаємодія біоценозів, ефект узлісся) рівнях.

Література

1. Бобра Т.В. Ландшафтныя границы: выявление, анализ, картографирование/ Т.В. Бобра – Симферополь, 2005. – 168 с.
2. Корсунов В.М., Красеха Е.Н. Педосфера Земли/ В.М. Корсунов, Е.Н. Красеха – Улан-Удэ: Изд-во БНЦ СО РАН, 2010. – 472 с.
3. Кривульченко А. І. Сухі степи Причорномор'я та Приазов'я: ландшафти, галогехімія ґрунто-підґрунтя/ А.І. Кривульченко – К.: Гідромас, 2005. – 345 с.
4. Лихоман М. А. Интразональность и интрасекторность ландшафтов/ М.А. Лихоман – Саратов: Изд-во Саратовского ун-та, 1981. – 54 с.
5. Мовчан С. В. Прояв ландшафтної інтерференції на прикладі взаємодії різних типів рослинності/ С.В. Мовчан// Науковий часопис НПУ. – К., 2010. - № 6 (23). – С. 70-73.

*Мухина Маргарита
з. Мариуполь*

КОНЦЕПЦИЯ ГУМАНИТАРНОЙ ИНТЕРВЕНЦИИ Р. ГУРАЗИУ

Концепция «гуманитарного вмешательства» является одной из основных проблем мировой политики. Нами рассматриваются идеи исследователя, в своей работе осветившего основные существующие подходы к легитимности и легальности применения гуманитарной интервенции для решения международных и внутригосударственных кризисов – Руди Гуразиу.

Основные идеи Р. Гуразиу в отношении гуманитарной интервенции изложены в работе «Всегда ли оправдано гуманитарное вооруженное вмешательство в дела другого государства?» Гуразиу разделит основные подходы к использованию

гуманитарної інтервенції на дві групи, вичленив аргументи приверженців і противників такого втручання [2]. Сумуючи, можна перерахувати аргументи на користь такої інтервенції: закріплений в Уставі ООН принцип дотримання прав людини; перевагу прав людини над принципом державного суверенітету; значне зменшення кількості жертв в результаті попередження / припинення порушень основних прав людей; запобігання переростанню локального конфлікту в загрозу регіонального або глобального масштабу. Серед аргументів противників - закріплений в Уставі ООН принцип невтручання в внутрішні справи держави; принцип суверенітету як абсолютний, закріплений ще Вестфальською системою; Устав ООН, що забороняє використання сили проти суверенітету держави; відсутність позитивного досвіду післяконфліктного будівництва в країнах, де здійснювалися гуманітарні інтервенції.

На прикладі Косово Гуразіу вказує на конфлікт міжнародного права з реаліями кризового регулювання в епоху глобалізації – діяння НАТО в Косово були визнані Міжнародною комісією по Косово «незаконними, але легітимними» [3]. Налицо конфлікт застарілих норм міжнародного права з поточною ситуацією в світі, породженою глобалізацією - ні одна держава не може залишатися в стороні від масштабних порушень міжнародних гуманітарних норм в іншій країні / регіоні. Гуманітарне втручання в справи

другого государства с целью предотвращения либо пресечения массовых нарушений прав человека является легальным и может быть оправдано с точки зрения международного права, причем и без соответствующей санкции СБ ООН [2].

На данном этапе мир сталкивается с беспрецедентным кризисом мирового управления – международное право как таковое безнадежно устарело, не говоря уже о конфликте многих фундаментальных принципов в самом Уставе ООН, и не отражает современные реалии, а посему не может быть использовано для однозначного решения международных споров. ООН оказывается неэффективной в принципе или принимает решения намного позже кризиса, который разрешился либо посредством внутренних сил государства, либо с помощью международных организаций, фактически перебирающих на себя роль ООН, самым ярким примером среди которых является НАТО.

Литература

1. International Business and Diplomatic Exchange [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.ibde.org/management.html>. — Title from the screen.
2. Guraziu R. Is humanitarian military intervention in the affairs of another state ever justified? [Electronic resource] / R. Guraziu. — Mode of access : <http://goo.gl/yOV8q>. — Title from the screen.
3. Farer T. J. Humanitarian Intervention before and after 9/11 / T. J. Farer // Holzgrefe J., Keohane R. (eds.) Humanitarian Intervention: Ethical, Legal and Political Dilemmas. — Cambridge : Cambridge University Press, 2003. — P. 68.

УДК 378.147(477)

*Нікульнікова Наталія
м. Луганськ*

**ТЕХНОЛОГІЇ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ
ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Орієнтація системи освіти України на світові стандарти, інтеграція і європейський освітній простір, визнання на державному рівні необхідності забезпечення особистісного розвитку громадян – ці та інші якісно нові риси освіти віддзеркалюють потребу в її модернізації.

Передусім це стосується підготовки вчителів початкових класів, від результатів професійної

діяльності яких залежить рівень творчого розвитку молодших школярів, підготовка їх до сприйняття багатогранного навколишнього світу, оволодіння знаннями, уміннями та навичками, необхідними для включення в різні форми життєдіяльності.

Головною метою фахової підготовки майбутніх вчителів залишається формування, перш за все, міцних предметних знань. Реальна ж педагогічна дійсність потребує сформованих професійно значущих якостей у майбутніх вчителів початкової ланки освіти.

До професійно значущих якостей вчителя ми відносимо наступні групи якостей:

1. організаторські;
2. комунікативні;
3. мотиваційно – вольові;
4. особистісні;
5. лідерські.

Формування та розвиток вище зазначених якостей майбутнього вчителя уможлиблюється завдяки упровадженню кооперативних технологій навчання, оскільки ці технології мають значний потенціал по формування цих якостей.

Кооперативне навчання – форма організації навчального співробітництва, що сприяє виникненню особливих умов та реалізації специфічних способів взаємодії учасників навчального процесу, спрямованих на колективний пошук і розв'язання пізнавальних задач, які ставить педагог або формулюються колегіально групою студентів.

Педагогічні можливості кооперативного навчання:

- розширення пізнавальних можливостей студента

(здобування, аналіз, застосування інформації з різних джерел);

- організація багатосторонньої комунікації, створення умов для діалогу або полілогу для всіх учасників навчальної групи;
- вироблення умінь працювати у групі для знаходження спільного, узгодженого рішення шляхом багаторазового висунування пропозицій і отримання відгуків на них;
- перспективність – члени групи оцінюють не тільки власну роботу, але й висувають шляхи її подальшого вдосконалення.

Провідним напрямком в системі підготовки педагогічних кадрів постає формування та розвиток в них професійно значущих якостей.

Література:

1. Библер В. Культура: діалог культур (опыт определения) // Вопросы философии. – 1989. - №6. – с.34.
2. Кошманова Т.С. Развитие педагогической освіти у США (1960-1998 рр.). – Львів, 1995.
3. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В.Г. Кремень . – К. : Грамота, 2005. – 448с.
4. Johnson D. The new circles of learning: Cooperation in the classroom. Alexandria, 1994.

*Особов Иван
г. Луганск*

НАПРАВЛЕНИЯ И КРИТЕРИИ В ДИАГНОСТИКЕ КРЕАТИВНОСТИ У СТУДЕНТОВ ГУМАНИТАРНЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

В числе приоритетных стратегий модернизации современного украинского образования остается направленность на формирование креативности студентов как определяющего условия гибкой адаптации к реалиям социума. В предлагаемых тезисах ставится цель рассмотреть направления и критерии в диагностике креативности у студентов гуманитарных специальностей.

Приступая к анализу, мы исходим из такого определения креативности: это «комплексное, сложноорганизованное личностное образование, которое включает в себя, наряду с дивергентными интеллектуальными функциями, целую плеяду собственно личностных качеств, способствующих проявлению и развитию этого свойства» [3, с 309].

На современном этапе развития психолого-педагогической науки в исследовании креативности у студентов гуманитарных специальностей выделяются три ярко выраженных направления изучения творческих способностей: общетеоретическое (методологическое), гносеологическое и эмпирическое, связанные с применением методологических принципов исследования.

Называют два основных метода оценки креативности: «Первый – *психометрический*, связанный с тестированием, психодиагностикой способностей и особенностей личности, с оценкой (количественной и качественной) творческой продуктивности человека, с подсчетом количества упоминаний в энциклопедиях и пр. Второй – *субъективный*, связанный с мнением экспертов, общества, коллег, с самооценкой» [2, с. 165].

Особое место в диагностики креативности занимает система критериев оценки творческого мышления. Существует разнообразие научных взглядов на данный аспект изучения креативности. Приведем основные (по Дж. Гилфорду): *оригинальность* (способность продуцировать отдаленные ассоциации, необычные ответы); *семантическая гибкость* (способность выявить основное свойство объекта и предложить новый

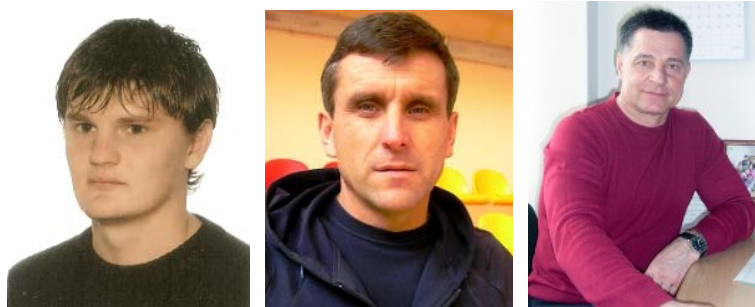
способ его использования); *образная адаптивная гибкость* (способность изменить форму стимула таким образом, чтобы увидеть в нем новые признаки и возможности для использования); *семантическая спонтанная гибкость* (способность продуцировать разнообразные идеи в нерегламентированной ситуации) [1, с.104; 4].

Таким образом, при проведении диагностики креативности у студентов гуманитарных специальностей необходимо четко определить методические принципы исследования в направленности использования основных критериев творческих способностей.

Литература

1. Дружинин В. Н. Психология творчества / В. Н. Дружинин // Психологический журнал. – 2005. – № 10. – С. 101 – 109.
2. Ильин Е. П. Психология творчества, креативности, одаренности // Е. П. Ильин. – Спб.: Питер, 2011. – 448 с.: ил. – (Серия «Мастер психологии»).
3. Морозов А. В. Формирование креативности преподавателя высшей школы в системе непрерывного образования: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.08 / Морозов А. В. – М., 2004. – 445 с.
4. Guilford J.P., Hoepfner R. The analysis of intelligence. N.Y., 1971

УДК 796:616-001:796.012

Панчук Тарас
Ковальчик Роман
Левандовський Олександр

м. Івано-Франківськ

МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ ТРАВМ У МІНІ-ФУТБОЛІ

Причини та механізми виникнення спортивних травм широко представлені у науковій літературі. Однак проблема травматизму та його профілактики у міні-футболі вивчена недостатньо, хоча ризик отримання травм в цьому виді спорту є досить високим.

Спортивна травма – це пошкодження або патологічний стан спортсмена, які виникли внаслідок занять спортом і фізичною підготовкою. Травма в широкому розумінні є зривом адаптації організму спортсмена до зростаючих спортивних навантажень під дією зовнішніх негативних чинників [1]. Травма

виникає внаслідок “слабкості” (вродженої або набутої) однієї із функціональних систем організму.

Аналіз травматизму у міні-футболі потрібний для кращого розуміння його причин та раціональної побудови профілактичних програм. Футболісти, тренери та медичний персонал команди повинні розуміти, що травму легше попередити, ніж її лікувати.

Під час епідеміологічних досліджень застосовують різні підходи до визначення спортивної травми, в результаті чого виникають проблеми при порівнянні результатів досліджень.

Авторами [2] травма визначалась як подія, яка згідно медичної оцінки потребує госпіталізації спортсмена та фіксується у страховому полісі. Травми з низьким ступенем важкості, яких була переважна більшість в даній науковій роботі, не досліджувались.

Згідно з новими розробками травмою вважається будь-яке пошкодження, якого зазнає гравець під час планового футбольного матчу або тренування, що змушує гравця пропустити хоча б одне тренування або наступний матч. Медичний комітет УЕФА вважає за доцільне включити до даного визначення також пошкодження, які призводять до переривання спортсменом матчу або тренування незалежно від його подальшої участі в наступних матчах та тренуваннях і пропонує фіксувати таку травму окремо [3]. Таке визначення, з нашої точки зору, є більш об'єктивним, меншою мірою залежить від частоти проведення тренувань та матчів і може бути використане для визначення травм на різних професійних рівнях у міні-футболі.

Важкість травми визначається часом відлучення спортсмена від спортивної діяльності та ділиться на категорії:

- легкі (від одного до трьох днів);
- дрібні (від чотирьох до семи днів);
- помірні (від восьми до двадцяти восьми днів);
- важкі (понад двадцять вісім днів).

Список літератури

1. Левенець В.М. Спортивна травматологія. – Київ: Олімпійська л-ра, 2008. – 215с.
2. Hoj K. European soccer injuries / K. Hoj, B. Lindbd, C. Terkelsen // Am J Sports Med. – 1992.- № 20. - P.318 – 322.
3. Walden M. Methods for epidemiolo-gical study of injuries to professional football players: developing the UEFA model / M. Walden, R. Bahr, J. Ekstrand// Br J Sports Med.- 2005. – № 39(6).- P. 340–346.

Паша Сергій
АР Крим

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

В теперешній час умови інформатизації визначаються розгортанням загальної інформатизації вищої професійної освіти. Такі умови – реальна ситуація, в якій відбувається професійна підготовка та професійна самореалізація майбутнього вчителя фізичної культури. Наслідками інформатизації є реальні зміни професійного мислення, які відбуваються під впливом комп'ютеризації.

Основними рисами нового інформаційного світогляду майбутнього вчителя фізичної культури є

інформатизація навчального процесу, де створення нових інтелектуальних технологій та перетворення інформації в найважливіший глобальний ресурс виступають новою парадигмою навчання.

Під професійною самореалізацією особистості майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформатизації слід розуміти процес, який спрямовано на прояв своїх професійних можливостей в інформаційному суспільстві, що забезпечують досягнення найвищих результатів у майбутній професійній діяльності. Професійна самореалізація пов'язана із зовнішніми та внутрішніми чинниками, і для її здійснення потрібні відповідні педагогічні умови, в яких необхідно враховувати їх взаємовплив і взаємозв'язок.

Сучасний майбутній вчитель фізичної культури повинен мати високий рівень професійної підготовленості. У цьому випадку критерії ефективності професійної самореалізації повинні бути зміщені у бік тих професійних цінностей, які містяться в основі професійної діяльності.

В контексті розвитку та модернізації професійної освіти на перший план, у процесі професійної самореалізації особистості майбутнього вчителя фізичної культури, повинно виходити задоволення професійних інтересів. Тому професійна самореалізація повинна сприяти гуманітарній складовій змісту професійної освіти, що забезпечує формування ціннісних установок на майбутню професійну діяльність. Виходячи з цього положення можна стверджувати, що особливу важливість в процесі професійної самореалізації набуває оптимізація професійної підготовки у вищій.

*Пігіда Віра
м. Луганськ*

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ

Діти трудових мігрантів – це неповнолітні особи, обоє або один з батьків яких тимчасово виїхали займатися оплачуваною діяльністю до іноземної країни та залишили їх під наглядом родичів, сусідів, знайомих, друзів тощо. Фактично такі діти не отримують належної уваги дорослих (і, в першу чергу, батьківської уваги), через що часто потрапляють під вплив негативних чинників ризику і стикаються з великою кількістю проблем. Цим зумовлена

необхідність здійснення їх соціально-педагогічної підтримки, яка повинна забезпечуватися діяльністю не одного окремого соціального інституту, а базуватися на взаємодії соціальних служб та загальноосвітніх навчальних закладів. Отже, в основу такої взаємодії має бути покладено **системний підхід**, тобто такий “спосіб наукового пізнання та практичної діяльності, що вимагає розгляду частин у нерозривній єдності з цілим” [1, с. 536].

Система представляє собою сукупність компонентів, які знаходяться у відносинах та зв'язках між собою та утворюють певну цілісність, єдність [2, с. 329]. Розроблювана нами система взаємодії соціальних служб та загальноосвітніх навчальних закладів у здійсненні соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів складається з таких структурних компонентів, як: мета, зміст, організаційні форми й методи, об'єкт і суб'єкт.

Метою даної системи є знаходження оптимальних способів, методів, форм взаємодії соціальних служб та навчальних закладів для ефективного забезпечення соціально-педагогічної підтримки дітей заробітчан.

Зміст діяльності визначається з урахуванням специфічних проблем та потреб дітей заробітчан і полягає у здійсненні їх соціально-педагогічної підтримки спеціалістами соціальних служб та навчальних закладів за такими напрямками: 1) формування психологічної стійкості особистості дитини, подолання її психологічних проблем; 2) формування системи ціннісних орієнтацій дитини; 3) формування поведінки дитини, що відповідає загальноприйнятим у суспільстві нормам і правилам.

Ефективність такої соціально-педагогічної підтримки забезпечується правильним вибором **форм** та **методів**, серед яких слід звернути увагу на: форми й методи взаємодії спеціалістів соціальних служб та загальноосвітніх навчальних закладів; форми й методи соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів; форми й методи роботи з сім'ями та найближчим соціальним оточенням дітей заробітчан.

Відповідно, до **об'єктів** розроблюваної нами системи належать діти трудових мігрантів, а також їхнє найближче соціальне оточення (батьки, родичі, друзі тощо).

Суб'єктами системи є фахівці соціальних служб та працівники загальноосвітніх навчальних закладів, що здійснюють соціально-педагогічну підтримку.

Саме така структура вказаної системи взаємодії, на нашу думку, зможе забезпечити успішність здійснення соціально-педагогічної підтримки дітей трудових мігрантів.

Література

1. Філософський словник соціальних термінів. Видання третє, доповнене / Під аг. ред. проф. В. П. Андрущенка. – Х. : «Р.И.Ф.», 2005. – 672 с.
2. Философский словарь / Под ред. И. Т. Фролова. – 4-ое изд. – М. : Политиздат, 1980. – 444 с.

*Прошкін Володимир
м. Луганськ*

ШКОЛА МОЛОДОГО ДОСЛІДНИКА ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКИ

Останнім часом в університетській підготовці майбутніх учителів набула поширення нова форма залучення студентів до наукової роботи – Школа молодого дослідника (далі – ШМД). Діяльність ШМД спрямована на підвищення масовості й результативності участі студентів у науковій роботі й є могутньою формою вивчення теоретичних основ постановки, методики, організації й виконання наукових досліджень, планування й проведення експерименту, обробки наукових даних та ін.

Беручи до уваги ідеї І. Федосової [1], виділимо мету роботи ШМД – створення умов для самореалізації студента в науковій діяльності в єдиному навчальному й науковому процесі відповідно до його здібностей, внутрішніх і зовнішніх мотивів.

Досвід організації наукової роботи в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка дозволяє нам розкрити зміст роботи ШМД:

- вивчення теоретичних основ методики й організації виконання наукових досліджень, планування й організації наукового експерименту, обробки наукових даних (“Проблемне поле сучасних педагогічних досліджень”, “Логіка наукового дослідження”, “Алгоритм наукового дослідження”, “Сучасні вимоги до підготовки та оформлення наукових досліджень”);

- виконання завдань дослідницького характеру, що мають реальний вихід у педагогічну практику (ігротренінг “Постанова проблеми. Пошук ефективних засобів її розв’язання”, “Розробка понятійного апарату в процесі проведення наукового дослідження”, “Методи збору інформації в психолого-педагогічних дослідженнях (анкетування, аналіз, спостереження, опитування)”, модеративний семінар “Відповідальність і самостійність як базові якості дослідника”, полілог “Педагогічна діагностика”);

- організація виставок наукових досягнень студентів, наукових конференцій, олімпіад та інших заходів науково-дослідного характеру (експозиція літератури “На допомогу науковцю” та ін.).

При цьому, на думку М. Фалько, залучення студентів до науки вирішується через виконання комплексу питань: зацікавленість науково-дослідною роботою; здатність використання наукового стилю мислення в навчальному процесі, педагогічній практиці; креативність у власній науково-дослідній роботі; сформованість дослідницьких умінь майбутніх учителів та ін. [2, с. 8].

Отже, аналізуючи результати роботи Школи молодого дослідника, необхідно відмітити її певний вплив на підвищення якості наукової роботи студентів. Це виражається в посиленні інтересу до науки, збільшенні кількості студентів, зайнятих наукою, а також у формуванні в студентів науково-педагогічного мислення.

Література

1. Федосова І. В. Школа молодого дослідника як форма підвищення якості науково-дослідницької роботи студентів / І. В. Федосова // *Современные проблемы науки и образования*. – 2006. – № 6 – С. 65-67.
2. Фалько М. І. Формування дослідницьких умінь майбутніх учителів музики у вищих педагогічних навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія і методика навчання” / М. І. Фалько. – Київ, 2005. – 20 с.

**Радченко Олег
м. Дрогобич**

ФУНДАМЕНТАЛЬНІСТЬ ПОЕТИКИ ЕМІЛЯ ШТАЙГЕРА

У монографії "Основні поняття поетики" відомий швейцарський теоретик іманентної інтерпретації Еміль Штайгер (1908–1987) подає типологію родів літератури, протиставляючи традиційним родовим поняттям *лірика*, *епос* і *драма* прикметники *ліричний*, *епічний* та *драматичний* – внутрішні стильові якості окремих творів, що сукупно є відображенням "світу" поета (у гайдегґерівському

розумінні слова). Штайґерова поетика займається відтак свого роду стилістикою, пов'язаною з філософською антропологією. Тому основні поняття поетики Е. Штайґера завжди постають у парах – реляціях між стильовими категоріями і відповідними їм категоріями змісту: а) *ліричний стиль: спогадування*; б) *епічний стиль: представлення*; в) *драматичний стиль: напруження*. Категорії, що стоять після двокрапки, слід розуміти як назви певних форм перцепції, в яких постає поетичний світ, виражений відповідним стилем. Тому текст, наприклад, є ліричним не тоді, коли йому притаманний ліричний стиль, а тоді, коли він реалізує відповідне співвідношення між ліричним стилем і поетичним світом, що перебуває під превалюванням спогадування.

Е. Штайґер робить спробу надати своїм поняттям апіорного характеру й обґрунтувати їх, виходячи із самої людської екзистенції. Якщо традиційні родові поняття утворюються на основі вже наявного поетичного корпусу за допомогою абстракції, тобто *a posteriori*, то Штайґерові поняття виникають з окремо взятих прикладів. Це дає йому право називати їх "сприйнятими *a priori* ідеями" [1, с. 143].

Триєдність *ліричне – епічне – драматичне*
Е. Штайґер поетапно обґрунтовує через паралель до триад: 1) *склад – слово – речення* (у ліричному немає контексту, лише короткочасні спалахи почуттів; епічне слово описує; у драматичному переважає повне речення із завершеною думкою); 2) *відчуття – представлення – обґрунтування* (у ліричному суб'єкт повністю розчиняється у відчуттях; епічне щось

ілюструє, на щось указує; у драматичному суб'єкті повністю відходить від предметів як таких і судить про них, оперуючи абстрактними поняттями); 3) *душа – тіло – дух* (душа – плинність ландшафту в ліричному спогадуванні; дух – драматична функціональність, в якій проявляється певне вище ціле; тілесне епічне знаходиться посередині, де ще не затверділо плинне і не розчинилось тверде); 4) екстази гайдеггерівського часу: *минулість – теперішність – майбутність* (у плинності ліричного сприймається минулість; епічне стосується теперішнього, адже епік описує, що бачить довкола; дистанційованість і логічність драматурга проектує світ, зазираючи у майбутнє).

Так, сутність літературних родів Е. Штайгер розглядає як стійку, історично незмінну феноменологічну структуру. Це дає можливість досліджувати кожен літературний твір не тільки за допомогою індивідуальної інтерпретації, але й у світлі філософської антропології, яка в структурі окремого твору розкриває відображення загальних структурних законів свідомості, що лежать в основі того поетичного роду, до якого він належить. Тож Штайгерові родові поняття стають фактично літературознавчими позначеннями фундаментальних можливостей людського буття, що надає його поетиці статусу фундаментальної.

Література

1. **Staiger E.** Grundbegriffe der Poetik / Emil Staiger.
– München : Deutscher Taschenbuch Verlag,
1971. – 182 S.

*Санченко Євгенія
м. Луганськ*

МОВЛЕННЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ НОСІЇВ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ

„Носій елітарної мовленнєвої культури – досконала мовна особистість з рельєфними мовними ознаками, з унікальною індивідуальністю, яка водночас утілює характерні ознаки свого часу, покоління, культури, народу” [1, с. 425]. Добре володіння сучасними функціональними стилями української мови та так звана ортологічна правильність (і в наголошуванні, й у слововживанні тощо) є найважливішими ознаками належності людини до елітарного типу мовленнєвої культури.

Носії елітарної мовленнєвої культури мають стійку, динамічну, соціально зумовлену сукупність духовних, загальнолюдських рис людини, свідомість якої прагне до самовиявлення на вищому рівні.

Мовленнєва діяльність є життєво необхідним наповненням існування елітарних представників. Це, як мовиться, люди спілкування. Такій мовній особистості притаманне вміння спілкуватися. Найціннішими та найважливішими ознаками мовленнєвої діяльності носіїв української елітарної культури є складники високої культури мовленнєвої поведінки, а саме: вільне володіння українською літературною мовою, особливий мовний смак, уважність та повага до співрозмовника.

Конкретними виявами усної активної мовної комунікації для представників мовної еліти є лекції для студентів, публічні доповіді та виступи на наукових семінарах, конференціях, наукових радах, комісіях, засіданнях кафедр, радах факультетів, зустрічі з читачами (для письменників), спілкування з колегами, особисті бесіди, побутове спілкування та ін.

Користування найбільш вдалим способом спілкування, здатність та вміння знаходити ефективні механізми спілкування свідчать про належність аналізованих нами мовців до елітарної мовленнєвої культури.

Як справедливо стверджує Т. Кочеткова, елітарна розвинена особистість є „активною діючою особою, здатною здійснювати не просто культурні, а висококультурні мовленнєві дії, що ґрунтуються на нормах культури спілкування” [1, с. 435].

Однією з найсуттєвіших ознак елітарних представників вважаємо нестандартність мовлення,

творчі індивідуальні прояви. Кожен носій елітарної мовленнєвої культури – це завжди яскрава індивідуальність, самотність якої можна виявити лише при комплексному врахуванні її соціальних, психологічних, етичних та лінгвістичних ознак.

Таким чином, для мовленнєвої діяльності носіїв елітарної культури характерні такі ознаки: досконале володіння сучасною українською мовою, усіма видами спілкування, багатозаровим словником, дотримання всіх норм сучасної української мови, повага до співрозмовника, постійне прагнення до вдосконалення своїх знань, перевірки за словниками та довідниками, пошук нових інформативних джерел, самоконтроль мовлення та ін. До суттєвих ознак елітарного типу української мовленнєвої культури відносимо також: добре знання етичних норм соціуму, уміння створювати тексти різного ступеня складності в побутовій та професійній сфері, часте та вільне оперування прецедентними текстами, які мають культурну цінність, загальна приналежність до широкої гуманітарної традиції української культури.

Література

1. Кочеткова Т. В. Языковая личность носителя элитарной речевой культуры : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.01 / Кочеткова Татьяна Васильевна. – Саратов, 1999. – 534 с.

УДК 621.315.592; 535.37

Сичікова Я.О.,

Дем'яненко-Мамонова В.О.,

Дяденчук А.Ф.

м. Бердянськ

МЕТОДИКА ОТРИМАННЯ НАНОСТРУКТУР МЕТОДОМ ЕЛЕКТРОХІМІЧНОГО ТРАВЛЕННЯ

На сучасному етапі розвитку все гостріше постає питання про необхідність отримання поруватих шарів напівпровідникових структур n- та р-типу, дослідження умов їх формування.

Залишаються невирішеними питання, що пов'язані з методами отримання таких структур.

Найефективніший та простіший метод одержання поруватих наноструктур – просте електрохімічне травлення. Процес проводять у тефлоновій або фторопластовій комірці, що наповнена розчином електроліту. Тефлон використовують завдяки властивості хімічної стійкості до плавикової кислоти. У якості катоду використовують, як правило, платину. Пластину напівпровідника (анод поміщують паралельно катоду для рівномірності проходження струму. На рис. 1 зображено типові варіанти будови пристрою.

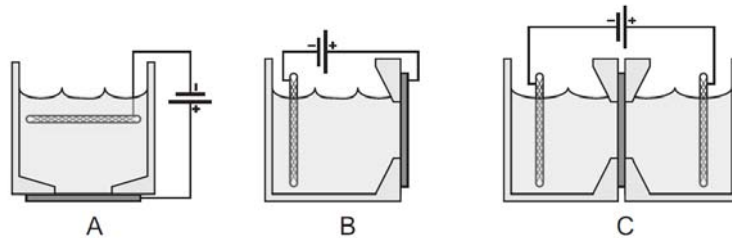

Рис. 1. Схема пристрою для анодування кристалів: а) вертикальна однокомірчаста ванна; в) бокова однокомірчаста ванна; с) бокова двохкомірчаста ванна. Гумові прокладки використовуються для уникнення розливу електроліту¹

Слід зазначити, що це спрощений прилад. Для більш якісного травлення застосовують трьох- або чотирьохелектродні комірочки. На рис. 2 наведено схему трьохелектродної комірочки, яку використовують при виготовленні пористих напівпровідників, коли зразок 2 кріпиться до робочого електрода 1. Контрелектрод 3 замикає електричне коло через потенціостат. Електрод порівняння 4

використовується для контролю потенціалу робочого електрода.

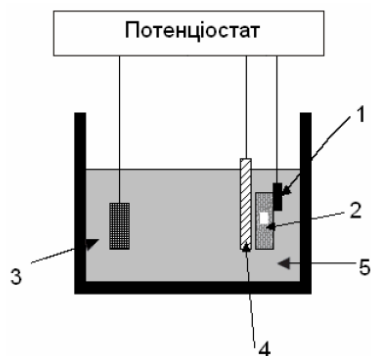

Рис. 2. Схема стандартної трьохелектродної комірки: 1 – робочий електрод, 2 – напівпровідник, 3 – протиелектрод, 4 – електрод порівняння, 5 – електроліт.

Формування пор є складним процесом, який залежить від багатьох факторів, тому формування представляється цікавим пошук оптимальних умов для отримання якісних поруватих наноструктур.

В роботі проаналізовано фізико-технологічні аспекти отримання та аналізу властивостей поруватих шарів фосфіду індію отриманих методом електролітичного травлення.

*Слободяник Екатерина
г. Кривой Рог*

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ПРОГРАММ В ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ

Данная научная работа базируется на проблеме изучения иностранных языков и их решения с помощью инновационных технологий.

По меркам современной жизни хороший специалист любой области должен владеть иностранным языком. К сожалению таких специалистов крайне мало, а предприниматели к выпускникам вузов предъявляют требования не только высокого профессионализма, но и умения составления контрактов и подписания договоров с иностранными партнерами.

Актуальністю даного дослідження є необхідність наукоподтвердженого підходу к разрешенню разногласий в процесі підготовки студентів. К. М. Левитан, розглядаючи разногласия сучасного вищого юридичного освіти, його системообразующие поняття, відзначив, що важливими на даний момент є несовместимые елементи:

- постійне змінення інформації, розширення методических матеріалів навчаємих юристів;
- звернення уваги на розвиток кожного студента, його індивідуальні здібності і неграмотність викладачів в організації навчального процесу.

Об'єктом дослідження є процес навчання іноземних мов в юридическому вузі.

Предмет даної наукової роботи – використання комп'ютерних технологій в процесі навчання іноземної мови в юридическому вузі.

Ціль даної роботи – досягти ясності в проблемі вивчення іноземних мов в юридическому вузі.

Завданням даної роботи є знайти рішення к проблемі вивчення іноземних мов з допомогою комп'ютерних програм.

По мнению ученых (Л. В. Кудрявцева [3], Н. М. Коптюг [2]) эту проблему может решить использование новых информационных технологий, применяемых к разным условиям и целям обучения иностранных языков. При применении на практике тестов на компьютере можно достичь независимого, а главное объективного оценивания знаний студента,

достичь хорошего результата в решении данной проблемы и обратить свое внимание на пробелы в знаниях. Также любой комплект вида тестов позволит преподавателю делать глубокий анализ систематизации, уровень процесса ускорения и закрепления материала студентом. Одной из вспоминающих программ для улучшения произношения и запоминания слов можно использовать „Английскую практику” [1], автор которой является молодой специалист в разработках современных учебных технологиях. Разработка компьютерных программ для индивидуального и группового тестирования включает в себя тест-тренажер и тест для промежуточного контроля.

Проведенные на основе данных программ исследования доказали, что обучение и систематизация контроля знаний учащихся в процессе данного исследования подтверждают выдвинутую ранее гипотезу.

Література

1. Английская практика: <http://www.learn-english.ru/>
2. Коптюг Н. М. Интернет-проект как дополнительный источник мотивации учащихся / Н. М. Коптюг. – 2003. – № 3. – С. 63 – 68.
3. Кудрявцева Л. В. Использование междисциплинарных телекоммуникационных проектов в обучении иностранному языку : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „Теория и методика обучения и воспитания (иностранные языки)” / Л. В. Кудрявцева – Тамбов, 2007. – 28 с.

**Смаль Дмитро
м. Київ**

ПРАВА АВТОРА НА ТВІР, СТВОРЕНИЙ У ПОРЯДКУ ВИКОНАННЯ НИМ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

На сьогоднішній день все більшої актуальності набирають питання щодо захисту прав суб'єктів інтелектуальної власності на створені ними твори. Одним із напрямків такого захисту є захист майнових та особистих не майнових прав працівників на твори, створенні на замовлення їхніх роботодавців. Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про авторське право та суміжні права», службовий твір - це твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем [1]. Особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору, належать працівникові, який створив цей об'єкт. У випадках,

передбачених законом, окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності на такий об'єкт можуть належати юридичній або фізичній особі, де або в якій працює працівник. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору, належать працівникові, який створив цей об'єкт, та юридичній або фізичній особі, де або в якій він працює, спільно, якщо інше не встановлено договором. Особливості здійснення майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт, створений працівником у зв'язку з виконанням трудового договору, можуть бути встановлені законом.

Таким чином, ми бачимо, що для того, щоб максимально забезпечити захист всіх прав автора на службовий твір необхідно максимально відповідально підійти до складання договору, в якому необхідно передбачити всі істотні умови щодо порядку врегулювання правовідносин між працівником та роботодавцем. Так, наприклад, ст. 1112 Цивільного кодексу України передбачено деякі умови Договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності [2].

Література

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 року № 3792–XII з наступними змінами та доповненнями;
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року з наступними змінами та доповненнями;
3. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. - Цивільне право України: Підручник. – Вид. 2, перероб. і доп. – К. : Істина, 2009. – 816 с.

**Старанко Тетяна
м. Брянка**

АКТИВІЗАЦІЯ УЧБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ РОБОТИ НАД ДИЗАЙН-ПРОЕКТОМ

У комплексі загальноосвітніх проблем, пов'язаних безпосередньо з художньою підготовкою кадрів, найбільш актуальними є ті, які закладають основи професійної майстерності. Досягнення сучасної педагогічної науки і мистецтвознавства, реалізація нового соціального замовлення на формування різносторонньо розвиненої творчої особистості висувають нові вимоги до процесу викладання спеціальних дисциплін.

Упровадження прогресивних форм організації навчального процесу під час вивчення спеціальних дисциплін сприяє формуванню позитивної мотивації учбової діяльності.

У сучасній педагогіці разом з предметним систематичним навчанням використовується так звана проектна освіта, тобто робота над проектом. Популярність цієї технології і її перспективність пояснюються тим, що проект безпосередньо пов'язує процес оволодіння певним дисциплінарним знанням з реальним його використанням. [2, с.68].

Головна мета такого навчання – розвиток інтелектуальних і творчих здібностей студентів, що сприятиме в майбутньому їх самореалізації, допоможе розвинути вміння працювати над розв'язанням важливих проблем як самостійно, так і в групі. Проблемна, дослідницька, конструктивна за своєю суттю проектна діяльність вимагає від студента уміння мислити, зіставляти різні точки зору, формулювати і аргументувати власну позицію.

В основі методу проектів лежить розвиток у студентів пізнавальних навичок, уміння самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, формування навичок мислення високого рівня.

Проектна діяльність студентів успішно поєднує індивідуальну і колективну роботу, учбово-пізнавальну і творчу активність студентів, направлену на досягнення загального результату спільної діяльності.

Робота над проектом, максимально приближеним до реальних завдань, які постають перед дизайнером, сприяють формуванню позитивного відношення до навчання, майбутньої професії, підвищенню учбової успішності студентів.

Застосування інноваційних форм і методів навчання сприяють формуванню у студентів умінь і

навичок роботи над дизайн-проектом, самостійно розв'язувати проблемні виробничі ситуації, здійснювати самоконтроль результатів своєї діяльності, а також розвитку творчого ставлення до праці. Запропонована методика сприяє підвищенню професійної компетентності студентів, а також сприяє їх адаптації до вимог конкретного робочого місця та умов професійної діяльності на підприємствах.

Література

1. Бордовская Н.В. Педагогика. Учебник для вузов/ Н.В. Бордовская, А.А. Реан. — СПб: Издательство “ Питер”, 2000. — 304 с.
2. Мосина М. Мультимедийный проект - средство интерактивного общения/ М.Мосина // Высшее образование в России. – 2005. - №6. – С. 68-72
3. Дементієвська Н.П. Телекомунікаційні проекти. Стан та перспективи/ Н.П.Дементієвська, Н.В.Морзе // Комп'ютер в школі та сім'ї – 1999. - №4. – С.54-55

УДК

*Тараріна Олена
м. Луганськ*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Для дослідження особливостей формування демократичної культури студентської молоді у навчально-виховному процесі університету першочерговим є завдання аналізу категорії «особливого». Під «особливостями» ми розуміємо єдність категорій загального та одиничного. Важливим є те, що одиничне та особливе багатше загального. Але загальне можна розкрити у понятті тільки через відображення одиничного та особливого [4]. У нашому роботі ми будемо досліджувати наступні особливості формування демократичної культури студентського і молоді у навчально – виховному процесі університеті: загальні особливості формування особистості (під формуванням особистості ми розуміємо сукупність прийомів і способів впливу на індивіда з метою створення у нього системи певних соціальних цінностей,

світогляду, концепції життя, соціально-психологічних якостей і складу мислення; вікові особливості студентської молоді (під віковими особливостями ми розуміємо характерні для певного періоду життя анатомо-фізіологічні та психологічні якості[3]; особливості організації навчально-виховного процесу в університеті (науково методичне забезпечення та виховні можливості ВНЗ) [2]; особливості викладачів та їх вплив на формування демократичної культури студентської молоді [5]; особливості актуального рівня сформованості елементів демократичної культури студентської молоді та їх вплив на подальший розвиток демократичної культури особистості(ті положення, на основі яких буде розроблятися методика оцінювання рівня сформованості демократичної культури особистості та внутрішні фактори, що впливатимуть на процес формування демократичної культури особистості). Для створення моделі формування демократичної культури особистості важливим буде врахування загальних особливостей формування особистості .

В урахуванні вікових меж студентського віку ми спираємося на вікову класифікацію розвитку особистості Е. Еріксона, та вважаємо що студентський вік захоплює два періоду розвитку особистості : юнацький (від 12 до 19 років) та ранню зрілість від 20 до 25 років. Ведучою діяльністю студентського віку є набуття відповідних знань та умінь в галузі обраної професії, навичок самостійної творчої діяльності. Студента як людину певного віку і як особистість можна розглядати у трьох іпостасях: соціальній, яка обумовлена належністю студента до певної соціальної (академічної) групи і виявляється

через виконання ним функцій майбутнього фахівця; психологічній, що являє собою єдність психічних процесів, станів і таких властивостей особистості, як характер, темперамент, спрямованість, здібності, від яких, власне, й залежить протікання психічних процесів та виникнення психічних станів; біологічній, що включає в себе тип нервової діяльності, будову аналізаторів, безумовні рефлекси, соматичний тип, психомоторику, фізичний стан тощо[1].

Таким чином основними особливостями формування демократичної культури студентської молоді є наступні механізми: загальні особливості формування; вікові особливості студентської молоді; особливості організації навчально-виховного процесу в університеті; особливості викладачів та їх вплив на формування демократичної культури студентської молоді; особливості актуального рівня сформованості елементів демократичної культури студентської молоді та їх вплив на подальший розвиток демократичної культури особистості. Ці особливості будуть основними змістовними напрямками у створенні моделі формування демократичної культури особистості.

Література

1. Винославська О. В. Психологія Навчальний посібник, Київ: ІНКООС, 2005. - Режим доступу: http://ebk.net.ua/Book/psychology/vinoslavska_psihologiya/part5/5401.htm
2. Зайченко І.В. Педагогіка. – Чернігів, 2003. – 528 с.
3. Методология педагогики: новый этап: учеб пособие для студ. Высш. Учеб. Заведений/ Краевский В. В., Бережнова Е. В. - М.:Издательский центр «Академия», 2006. — С.37.
4. Основні категорії філософії. Режим доступу: <http://www.vuzlib.net/beta3/html/1/22770/22784/>
5. Хрыков Е.Н. Теоретические основы внутришкольного управления. – Луганск, 1999-С.32-36.

УДК (811.111: 811.161.1)'42

Титаренко Ирина
г. Луганск

НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНАЯ СПЕЦИФИКА ОПИСАНИЯ КОНЦЕПТА „ГНЕВ”

Любая деятельность человека основана на эмоциональных переживаниях. Это позволяет утверждать, что категория эмотивности является общеметодологической при исследовании различных пластов культуры.

В современном языкознании выделяют лингвистику эмоций, что особенно важно для межкультурной коммуникации.

Анализ русскоязычных и англоязычных иллюстративных примеров позволяют выявить как сходства, так и отличия в семантических группах.

Гнев может проявляться в действиях человека (*to vent/wreak one's anger on smb.; to kill a man in a rage*; „Его ярости не было границ. Он с бешенством толкнул ногой бак” [Н. Островский]); возникать с указанием/без указания его продуцента (*быть в гневe; прийти в ярость; to goad smb. into fury; to put smb. into a rage*); в гневe человек может потерять над собой контроль (*вне себя от ярости; he found it hard to contain (= control) his anger; he could hardly contain his fury*).

В сравниваемых языках мы также наблюдаем такие общие семантические группы, как: „Градация эмоции” (*не помнить себя в гневe; быть в крайнем возмущении; unbridled anger; she was livid [mad] with rage*); „Полнота переживания эмоций” (*полный ярости; deep (profound, seething) anger; deep resentment that led to a strike*); „Иррациональность переживания эмоции” (*Гнев – плохой советчик (посл.); blind anger*); „Исчезновение эмоции” (*где гнев, там и милость; сменять гнев на милость; his anger soon passed; her anger melted; his anger suddenly fell*). Исходя из иллюстративных примеров, можно заключить, что гнев в обеих лингвокультурах может ассоциироваться: 1. со взрывчатым веществом (*Она была готова взорваться от гнева; she could burst for anger*). 2. с огнем (*в порыве (в пылу) гнева; she was burning with anger*). 3. с жидкостью (*изливать свой гнев; his anger vented itself on all about him*).

М. К. Голованивская делает наблюдение, что гнев в русском языке имеет образные ассоциации с

диким зверем (*укротить гнев, обуздать гнев*); с сильным теплом или пламенем (*закипеть от гнева, побагроветь от гнева*); с жидкостью (*излить, выплеснуть свой гнев*) [1, с. 235– 236].

В исследовании Дж. Лакоффа и З. Кевечеса мы также находим основные метонимии: гнев – это температура тела, внутреннее давление, покраснение лица, волнение, нарушение точности восприятия. Отсюда возникают две метафоры: гнев – это жар или жидкость в сосуде [2, с. 217].

В русском языке по сравнению с английским не указывается на необходимость контроля и преодоления эмоции гнева. В английском языке семантическая группа „Необходимость контроля человеком за переживаниями гнева” представлена довольно полно (*to hide/dissemble one's anger; to control one's fury; to repress/swallow one's anger; to contain one's indignation*).

Эти языковые факты согласуются с суждениями А. Вежбицкой о том, что англо-саксонской культуре присущи «приглушенные и контролируемые эмоции», в то время как в русской культуре человек не всегда умеет контролировать и сдерживать свои чувства, для русского народа характерны импульсивность, экспрессивная эмоциональность. [3, с. 43].

Эмоциональный концепт „anger-гнев”, как показывают словарные статьи, часто выражается метафорическими средствами как в английском, так и в русском языках.

Анализируя данный эмоциональный концепт, можно выделить универсальные языковые средства описания картины мира и специфические,

позволяющие воссоздать национальную картину
мира.

Литература

1. Голованивская М. К. Французский менталитет с точки зрения носителя русского языка (контрастивный анализ лексических групп со значением „высшие силы и абсолюты”, „органы наивной анатомии”, „основные мыслительные категории”, „базовые эмоции”) / М. К. Голованивская. – М. : Изд-во МГУ, 1997. – 279 с.
2. Лакофф Дж. Метафоры, которыми мы живем / Дж. Лакофф, М. Джонсон / Теория метафоры / Под ред. Н. Д. Арутюновой, М. А. Журиной. – М. : Прогресс, 1990. – С. 387–416.
3. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая. – М. : Рус. словари, 1997. – 416 с.

Федоніна Ганна
м. Луганськ

ГРОМАДЯНСЬКІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ТА РЕЗУЛЬТАТ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

Прагнення України до розвитку громадянського суспільства створює нагальну потребу у справжніх громадянах, які б саме втілювали собою громадянське суспільство та сприяли б подальшому його розвитку. Справжній громадянин усвідомлює свою приналежність до певної держави, визнає свої права та обов'язки як громадянина та переймається долею своєї держави та суспільства загалом.

Формування громадянина здійснюється під впливом багатьох чинників у процесі *громадянської соціалізації*, яка визначається як «складний

багатогранний процес включення індивіда в громадянську практику, під час якого відбувається засвоєння та привласнення ним громадянських норм і цінностей, притаманних даному суспільству, та здійснюється усвідомлене набуття індивідом такої інтегрованої якості особистості й базової цінності демократичного суспільства, як *громадянськість*»[2, с. 26]. У свою чергу *громадянськість* означає «наявність у людини системи соціально значущих етичних ціннісних орієнтирів, що мають почуття причетності до долі Батьківщини, визначають готовність перейти на себе моральну відповідальність за минуле, сьогодення, майбутнє, установку на активну участь в розвитку своєї країни, в суспільному житті у формах, що відповідають моральним і правовим нормам»[1, с. 61].

Громадянськість характеризується знаннями, переживаннями та вчинками, які втілюються у таких взаємозумовлених складових громадянськості, як: громадянська спрямованість, громадянська ідентичність, громадянська культура, громадянські почуття, громадянська зрілість, патріотизм, громадянські цінності, громадянська компетентність, громадянська позиція та громадянська активність.

Процес громадянської соціалізації є дуже складним та здійснюється під впливом багатьох соціальних інститутів протягом усього життя. Основа громадянськості закладається у дитинстві, у сімейному середовищі, тому рівень громадянськості батьків має важливе значення для процесу громадянської соціалізації дитини. Але найбільш активно людина формується як громадянин у юнацтві та молодому віці. Тому сьогодні, у часи переоцінки

соціальних цінностей, коли порушена наступність поколінь, виникає гостра потреба у створенні нових громадянських цінностей та розробці, впровадженні системи дій соціальних інститутів. Головними суб'єктами цього процесу є сім'я, навчальні заклади усіх видів та рівнів, органи місцевого самоврядування та громадські організації.

Таким чином, процес громадянської соціалізації молоді залежить від рівня громадянськості людей, які здійснюють роботу тих чи інших соціальних інститутів та потребує налагодження соціального партнерства соціальних інститутів задля надання якості системності їх діяльності.

Література

1. Гражданское образование — педагогический, социальный и культурный феномен: Монография. — СПб.: Изд-во «Союз», 2006. — 167 с.
2. Самохіна Н.М. Громадянська соціалізація майбутніх учителів засобами мистецтвознавчого краєзнавства : дис... канд. пед. наук: 13.00.05 / Самохіна Наталія Миколаївна. – Луганськ, 2005. – 264 с.

Федотова Тетяна
м. Старобільськ

ДІАГНОСТИКА СТАТУСІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У сучасних умовах зміни стереотипів, норм і зразків професійної поведінки, які є основою самовизначення особистості, проблема побудови професійного образу "Я" стає найбільш актуальною.

Процес формування уявлень майбутнього фахівця про самого себе як про особистість і професіонала відбувається на підставі багатократних зіставлень і порівнянь себе з іншими людьми. Дане пізнання знаходиться в постійному русі.

Переоцінка або недооцінка себе приводить до відповідної поведінки. В основному в спробах

охарактеризувати себе, як правило, присутній сильний особистісний, оцінний момент, джерелом якого є суб'єктивна інтерпретація реакцій інших людей на ці якості, а також ту обставину, що вони сприймаються як на фоні об'єктивно існуючих стандартів, так і через призму загальнокультурних групових стандартів, так і через призму загальнокультурних групових або індивідуальних уявлень, засвоєних протягом життя.

Проблеми становлення особистості педагогів, формування їх психологічної ідентичності досліджені багатьма українськими і російськими науковцями (І.Булах, Н.Коломинський, Кузьміна Н., Ніколенко Д., Семиченко В., Скульський Р., Сластьонін В., Чепелєва Н., Шнейдер Л., Яценко Т. та інші). Образ майбутнього фахівця, співвідношення статусів его - ідентичності та етапів кризи дорослішання вивчали Бормотов А., Солдатова О. та Шляпнікова І..

Відбувається розвиток складного феномену, який охоплює різні рівні професійної свідомості, професійної самооцінки, індивідуальні і колективні, онтогенетичні і соціогенетичні підстави.

Професійне навчання сприяє збагаченню і формуванню адекватніших уявлень про професію і про себе в обраній професії.

Знання про світ праці, про свою професію включають знання не лише про трудові процеси, предмети, знаряддя і умови праці, але і про людей, які відносяться до професійних спільнот.

Без спеціальної роботи із студентами цілісне уявлення про професію інколи не складається навіть у випускників вузу. Цей процес носить стихійний характер, який приводить до того, що у ряді випадків

уявлення старшокурсників про себе як суб'єктів професійної діяльності далеко не завжди є повним в порівнянні з уявленнями студентів молодших курсів [1].

Уявлення майбутнього фахівця про його професію зазнають істотних перетворень у період реального залучення до неї[2]. Виділені наступні тенденції в динаміці уявлень: від усвідомлення загальнолюдського сенсу діяльності до підкреслення основних операціонально-технічних її сторін; від романтично-підведеного осмислення професії — до концентрації на вузько технологічні її сторони, від неточних, не істотних уявлень до усе більш точних і узагальнених.

У процесі професійного самовизначення уявлення про вибрану професію виконують регулятивну функцію, яка виступає в трьох аспектах: когнітивному (знаю і відповідно оцінюю), емоційному (подобається, не подобається) і поведінковому (маю намір вибрати, вибрав і надалі передбачаю працювати за вибраною професією), тобто впливають на характер професійних намірів, емоційну привабливість і стійкість професійних намірів [3].

Як відзначила Гошовська Д., набуття студентом професійної ідентичності повинно відбуватися насамперед через осмислення актуальної ситуації розвитку, вироблення готовності до змін та накреслення перспектив для набуття подальших нових тотожностей на рівні особистісних ролей, ієрархійних статусів, поведінкових моделей, соціальних норм, культурологічних ідентифікацій, механізмів психологічного захисту, патернів професійного міжособистісного спілкування тощо[4].

Дж. Марсія звернув увагу на те, що кожному статусу ідентичності відповідає структура наступних стилів: інформаційний (пошук інформації), нормативний (орієнтація на групові, соціальні, сімейні стандарти) та конформний. Розвиток ідентичності базується на аспекті вирішення проблем. У статусній моделі він використовував два параметри: перший - наявність або відсутність кризи, наявність стан пошуку ідентичності. Другий - наявність або відсутність елементів ідентичності (особистісно-значимих цілей, цінностей, переконань).

Дж. Марсія описав чотири статуси (стани) ідентичності. Розмита ідентичність (дифузна ідентичність) - даний стан характерний для людей, які не мають міцних цілей, цінностей, переконань, при цьому вони і не намагаються їх сформувати. Передчасна ідентичність - цей статус ідентичності характеризується тим, що людина формально здійснює вибір цілей, цінностей, але у нього відсутність внутрішні переконання в правильності даного вибору, тому що цей вибір зроблений не самою людиною, а його оточенням. Мораторій - відноситься до людини, яка знаходиться в стані кризи ідентичності і активно намагається вирішити його, пробуючи і досліджуючи різні альтернативні варіанти. Як правило, люди від мораторію переходять до досягнутій ідентичності. Досягнута ідентичність - цим статусом володіє людина, яка пройшла через кризу, сформувала деяку сукупність знань про себе, про свої цілі, цінностях і про свої переконання [5].

Згідно з дослідженнями Поварьонкова Ю., професійна ідентичність студентів носить циклічний характер і проходить, долаючи критичні, наступні

етапи розвитку: шкільний, академічний, учбово-професійний і професійний [7].

Весь спектр діагностичних методів поділяється на прямі та непрямі. Перші констатують наявність певного статусу ідентичності (доцільно використовувати в констатувальному експерименті), другі – оцінюють ступінь вираженості та стійкості певних переконань, а також спрямованість на пошук та дослідження.

Для досягнення поставленої мети нами був визначений комплекс методик, за допомогою яких найдоцільніше було здійснити емпіричне дослідження. До цього комплексу увійшов опитувальник "Дослідження професійної ідентичності" Л.Б. Шнейдер [8]. Вибірка складала 200 студентів 1-5 курсів ЛНУ імені Тараса Шевченка Старобільського факультету. Прослідуючи, як розподілилися статуси професійної ідентичності залежно від курсу вчення. У дифузному статусі, знаходиться великий відсоток студентів, які навчаються на другому і четвертому курсах (39,8 %). Статус досягнутої професійної ідентичності мають студенти третього і п'ятого курсів вчення (41,7% і 38,5%). Статус досягнутої ідентичності мають лише 23,1% випускників школи, що поступили у вуз. Дані результати можна розцінювати як продовження ідентифікації, яка сформувалася під час вчення в школі.

Розглядаючи динаміку розвитку професійної ідентичності, можна сказати, що структура професійної ідентичності формується нерівномірно, списи розвитку доводяться на перший, третій і п'ятий курси навчання у ВНЗ.

Література

1. Исаева Н. А. Профессиональные интересы и представления студентов как компоненты педагогической деятельности // Формирование компонентов педагогической деятельности будущего учителя в курсах педагогики и психологии. Сб. науч. трудов. Тула, 1988.
2. Овсянникова В. В. Динамика “образа своей профессии” в зависимости от степени приобщения к ней // Вопросы психологии, 1981, № 5.
3. Шнейдер Л. Б. Профессиональная идентичность: Монография. М.: МОСУ, 2001 г. 272 с.
4. info@ispp.org.ua
5. Marcia J.E. Development and validation of ego-identity status // J. of Personality. – 1966, p.551-558.
6. Поваренков Ю.П. Психологическое содержание профессиональной идентичности // Сибирский психологический журнал. 2006. №24. С.53-58.
8. Шнейдер Л.Б. Личностная, гендерная и профессиональная идентичность. Теория и методы диагностики. - М.: МПСИ, 2007. - 128 с.

УДК

**Федченко Сергій
м. Луганськ**

ВІДНОСИНИ ІРЛАНДІЇ ТА НАТО ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ

Відносини між Ірландією та Північноатлантичним військовим альянсом (НАТО) мають досить складну історію. Як відомо, починаючи з 40-х рр. ХХ ст. країна відмовилася від участі в військово-політичних союзах. Так, в роки Другої світової війни Дублін не приєднався до антигітлерівської коаліції, мотивуючи це тим, що Великобританія окупувала Ольстер.

Проте, незважаючи на декларований нейтралітет, Ірландія все ж таки приймала участь в

спільній боротьбі проти нацисткої Німеччини. Також, ірландський уряд, починаючи з 1938 року контактував з британськими спецслужбами, надаючи необхідну розвідувальну інформацію. Крім того, на боці антигілеровської коаліції взяло участь біля 150 тисяч ірландців, які добровольцями воювали переважно в британській армії [1].

Після закінчення Другої світової війни, Ірландія повернулася до політики військового нейтралітету. Дублін відмовився від участі у всіх військово-політичних об'єднаннях, які формувалися в Європі в цей період, зокрема і від приєднання до НАТО. За думкою багатьох вітчизняних на зарубіжних істориків, це, насамперед, було пов'язано з тим, що ірландські правлячі кола не могли дозволити собі вступити в союз, де перебувала Великобританія. Відносини між цими державами залишалися досить напруженими у зв'язку з невирішеністю Ольстерської проблеми [2].

В цілому, Дубліну вдавалося зберігати "військовий нейтралітет" в роки "холодної війни". Ситуація почала змінюватися після розпаду СРСР в 90-х роках ХХ століття.

В цей період почалося поступове зближення Ірландії із НАТО. Так в 1997 році військові сили країни прийняли участь в програмі Північноатлантичного альянсу по підтриманню миру та безпеки в Боснії та Герцеговині.

В 1999 році ірландські правлячі кола пішли на підписання програми НАТО "Партнерство заради миру", яка передбачало поглиблення співробітництва у гуманітарній сфері, а також в питанні підтримання миру.

В рамках партнерства з євроатлантичними структурами Ірландія приймала участь в демонтажі шахт для ракет в Чорногорії та Сербії, знищенні боєприпасів в Албанії, Чорногорії, Сербії, Україні та Молдові [3].

Тим не менш, сьогодні, Дублін не поспішає з остаточним рішенням щодо приєднання до НАТО. Це пов'язано, насамперед з неприйняттям цієї ідеї більшої населення країни, яке продовжує розглядати співробітництво з альянсом через призму відносин з Великобританією [4].

Таким чином, "військовий нейтралітет" Ірландії є насамперед явищем, що виникло у зв'язку з тим, що країна відмовляється приєднуватися до євроатлантичних структур до остаточного вирішення Ольстерської проблеми.

Література

1. Данилов С. Ирландский вопрос: краткий обзор [Електронний ресурс] / С. Данилов . – Режим доступу: <http://dugward.ru/history/Hist2.html>
2. Полтораков А. Стратегия внешней безопасности по-ирландски / А. Полтораков. - Режим доступу: <http://www.politika.org.ua/?p=1529>
3. NATO's relations with Ireland - Режим доступу: http://www.nato.int/cps/ru/SID-3B25348514C90178/natolive/topics_51979.htm
4. Peace and Neutrality Alliance (PANA) (Dublin, Ireland) - Режим доступу: <http://www.natowatch.org/node/447>

УДК 331.1

*Харитонова Аліна
м. Кривий Ріг*

КЛЮЧОВА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ СПф_{ірНлп}

Подіям і процесам, котрі відбулися в Україні за останнє десятиріччя, притаманне змінне середовище в соціально-економічному та суспільному житті людей. Відбуваються швидкі зміни в соціальних інститутах. Не оминули вони й питань людського потенціалу, який потерпає від нестачі грошового підкріплення свого розвитку. Наразі маємо обмежений обсяг інвестиційного державного ресурсу на покриття видатків з формування людського потенціалу. Кошти

приватного бізнесу, великих промислових секторів економіки практично не втілюються у формування людського потенціалу, а, як наслідок, потерпає кожен індивідуум суспільства. У зв'язку з цим необхідно впроваджувати інструменти активізації із урахуванням інноваційної ніші при формуванні людського потенціалу.

Нам здається, що, в певній мірі, рішенням поставленої проблеми може бути Стратегічна програма формування інноваційного ресурсу для накопичення людського потенціалу (*СПф_{ірНлп}*), яка охоплює три основні ключі: мету і завдання; оцінку і результат; нагляд і контроль.

Головна мета *СПф_{ірНлп}* полягає в наступному: створення умов для накопичення якісної складової людського потенціалу, формування інноваційного джерела, забезпечення активізації стратегічного розвитку соціально-економічних сфер життєдіяльності суспільства. Це має стати ключовим напрямком соціальної політики з позиції індивідуумів суспільства та економічної політики в контексті залучення інноваційних регуляторів розвитку.

Потрібно виходити з того, що основним пріоритетним завданням соціально-економічної політики, спрямованої на підвищення якісного рівня людського потенціалу суспільства, має стати створення інноваційного ресурсу. В його основу покласти накопичувальний принцип за рахунок коштів держави, зарубіжних інвесторів, приватного бізнесу та коштів заможних громадян суспільства.

Для досягнення наведених вище цілей *СПф_{ірНлп}*, ми вважаємо, необхідно вирішити низку конкретних завдань:

- осмислити рольове значення інноваційного ресурсу при формуванні якісного рівня людського потенціалу;
- запровадити змішану систему накопичення інноваційного ресурсу для людського потенціалу;
- розширити аналітичну оцінку людського потенціалу та інновацій соціальної сфери;
- підвищити ефективність використання інноваційного ресурсу при накопиченні людського потенціалу;
- поліпшити умови формування якісної складової людського потенціалу;
- проводити комплексний моніторинг на кожному етапі впровадження *СПф_{ірН_{лп}}*.

На закінчення можемо сказати, що основним багатством держави, її пріоритетним стратегічним ресурсом, здатним забезпечити безболісне впровадження соціально-економічних реформ є людський потенціал. Сучасні реалії доводять необхідність впровадження стратегії інновативно-інноваційного розвитку, котра має за пріоритет людський потенціал. Нам уявляється, позитивним моментом в реформуванні підходів до розвитку людського потенціалу має стати *СПф_{ірН_{лп}}* з чітко окресленою метою, котра має бути досягнута на базі виконання обґрунтовано поставлених завдань.

УДК

Харковський Руслан

**ТУРЕЦЬКО-ЄГИПЕТСЬКА КРИЗА 1831-1833 рр.
ТА ПОСИЛЕННЯ ФАНЦУЗСЬКОГО ВПЛИВУ
В ДОЛИНІ НІЛУ**

Регіон Близького та Середнього Сходу протягом ряду сторіч зберігає важливе положення, як геополітичний плацдарм. Величезне значення має й той факт, що тут сконцентрована значна частина світових запасів енергоресурсів навколо видобутку й транспортування яких останнім часом розвертається гостра боротьба в яку утягнена і Україна.

Крім того, фактором який надає особливу актуальність вивченню історії міжнародних відносин на Близькому та Середньому Сході, є загострення зовнішньополітичної ситуації в цьому регіоні.

Вивчення підґрунтя подібних протистоянь, що відбувалися на цій території в минулому, на наш погляд, може полегшити процес вирішення близькосхідних конфліктів у сьогоденні.

Питання пов'язані з міжнародними відносинами в Близькосхідному регіоні висвітлені в роботах таких представників ближнього та дальнього зарубіжжя як: К.М. Базилі, Н.Н. Муравьов, А. Н. Муравьов, В.Н. Виноградов, В.П. Георгієв, Н.А. Дуліна, Т.В. Еремеева, О.І. Жигаліна, А. Дебідур, Н.С. Кіняпіна, Є. Лавіс, А. Рамбо, А.З. Манфред, А.Д. Новічев, Ф.А. Ротштейн, Є.В. Тарле, М.Т. Панченкова, М.Н. Тодорова, Г.А. Нерсесов, Г.Л. Бондаревский, І.С. Рибаченок, М.С. Андерсон, Ч. Вебстер, Ф. Бейлі, Дж. Морріот, Ф. Мозелі, В. Пюрі, Ф. Родкі, М. Сабріта ін. [1]. Значний внесок у вивчення близькосхідної політики країн Західної Європи та США внесли вітчизняні дослідники: О.А. Коппель, М.С. Бур'ян, О.Б.Дьомін, О. Захарчук, В. Ададуrow, Б. Гончар, В. Самчук, К.А. Русаков, В.В. Савенков та ін.[2]. Проте, історія близькосхідної політики Франції, на наш погляд, є недостатньо вивченою у вітчизняній історіографії. Однієї з дуже нечисленних спеціальних робіт такого плану є монографія Ю.А. Боєва, присвячена дослідженню зовнішньої політики Франції на Близькому Сході в 1898-1914 рр. [3]. Разом з тим, історичні джерела французької політики на Близькому Сході в цілому, і в Єгипті зокрема, в українській історіографії залишаються недостатньо розробленими.

У даній доповіді розглядається один з напрямків близькосхідної політики Франції - політика

у відношенні Єгипту в період турецько-єгипетського протистояння 1831-1833 рр.

Характеризуючи в цілому зовнішньополітичний курс Франції у відношенні Єгипту першої третини XIX ст., можна зазначити, що за цей період він претерпів серйозні зміни. Змінилися не лише методи "єгипетської політики", що еволюціонували від "силового підпорядкування" (експедиція Наполеона Бонапарта) до "мирного проникнення" (підтримка Карлом X і Луї-Пилипом Мухаммеда Алі), але і її цілі. Так, якщо наприкінці XVIII-початку XIX ст. Єгипет розглядався Парижем лише як "засіб позбавити англійців володінь в Індії", то на початку 30-х рр. XIX ст. вже безпосередньо сама країна стала привертати увагу французької дипломатії й фінансової олігархії. До того ж, із завоюванням Алжиру у Версалі були схильні думати не про витіснення англійців з Індії, де на той час останні зуміли сильно зміцнити свої позиції, а про перетворення Середземного моря на "Французьке озеро" шляхом розповсюдження свого панування в Північній Африці й Малій Азії.

Література

1. **См. напр.:** Базили К.М. Сирия и Палестина под турецким правительством в историческом и политическом отношениях. – М., 1962.; Муравьев А.Н. Письма с Востока в 1849-1850 годах. – СПб., 1851. – Ч. 1-2.; Муравьев Н.Н. Русские на Босфоре. – М., 1869.; Муравьев Н.Н. Турция и Египет в 1832 и 1833 годах. – М., 1870-1874. – Ч. 1-4.; Виноградов В.Н. Британский лев на Босфоре. – М., 1991.; Виноградов В.Н. Великобритания и Балканы: от Венского конгресса до Крымской войны. – М., 1985.;

Восточный вопрос во внешней политике Российской империи. – М., 1978.; Георгиев В.П. Внешняя політика России на Ближнем Востоке в конце 30-начале 40-х годов XIX в. – М., 1975.; Дебидур А. Дипломатическая история Европы. – М., 1947. – Т.1.; Дулина Н.А. Османская империя в международных отношениях (30-40-е годы XIX в.). – М., 1980.; Еремеева Т.В. Заключительный этап египетского кризиса 1831-1833 гг. и великие державы // Учёные записки по новой и новейшей истории. – М., 1956. – Вып. 2. – С. 475-518.; Жигалина О.И. Великобритания на Среднем Востоке, XIX - начало XX в. – М., 1990.; Киняпина Н.С. Внешняя политика России первой половины XIX века. – М., 1963.; История XIX века (Западная Европа и внеевропейские государства) / Под ред. Лависса и Рамбо. – М., 1905-1907. – Т. 4.; Манфред А.З. Внешняя политика Франции 1871-1891 годов. – М., 1952. – 592 с.; Новичев А.Д. История Турции. Новое время. – Л., 1968-1973. – Т.2-3.; Ротштейн Ф.А. Англичане в Египте. – М.-Л., 1925. – 62 с.; Ротштейн Ф.А. Захват и закабаление Египта. – М., 1959. – 367 с.; Тарле Е.В. Наполеон. – Минск, 1992. – 429 с.; Тарле Е.В. Очерки истории колониальной политики западноевропейских государств (конец XV – начало XIX в.). – М.-Л., 1965. – 427с.; Тарле Е.В. Политика: история территориальных захватов. XV-XX века. – М., 2001. – 800 с.; Панченкова М.Т. Политика Франции на Ближнем Востоке и Сирийская экспедиция 1860-1861 гг. – М., 1966. – 270 с.; Тодорова М.Н. Англия, Россия и танзимат. – М., 1983.; Нерсесов Г.А. Дипломатическая история египетского кризиса, 1881-1882 гг. – М., 1979. – 320 с.; Нерсесов Г.А. Египет в международных отношениях 70-х годов XIX в. и

русская дипломатия // Вопросы африканской истории. – М., 1983. – С. 127-170 с.; Бондаревский Г.Л. Английская политика и международные отношения в бассейне Персидского залива. –М., 1968. – 544 с.; Бондаревский Г.Л. Германский империализм в борьбе за Красноморский бассейн (конец XIX – начало XX века) // История и экономика стран Арабского Востока. – М., 1973. – С. 3-42.; Рыбаченок И.С. Союз с Францией во внешней политике России в конце XIX в. : Автореф. дисс... докт. ист. наук. – М., 1994. – 32 с.; Anderson M.S. The Eastern Question 1774-1923. A study in international relations. – L., 1966.; Bailey F.E. British policy and the Turkish Reform movement. A study of Anglo-Turkish relations 1826-1853. – Cambridge, 1942.;Marriott J.A.R. The Eastern Question. –Oxford, 1924.;Mosely Ph. Russian Diplomacy and the Eastern Question in 1838 and 1839. –Cambridge, 1934.;Puryear V.J. International Economics and Diplomacy in the Near East. –California, 1935.; Rodkey F.S. Lord Palmerston and the Rejuvenation of Turkey. 1830-1841// Journal of Modern History. – L., 1929. – Vol.1. – №4. – P. 570-593.; Sabry M. L'Empire Egyptien sous Mohammed Ali et la Question d'Orient, 1811-1849. – Paris, 1930.;Webster Ch. The Foreign Policy of Palmerston, 1830-1841. Britain, the Liberal Movement and the Eastern Question. – L., 1951. –Vol. 1-2.; 2. **См. напр.** Коппель О.А. Перська затока: проблеми безпеки (80-90-ті роки). – К., 1998. – 200 с.; Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини XX століття. – К., 2005. – 260 с.; Бурьян М.С. Египет во внешней и колониальной политике Великобритании. – Луганск, 1994. – 168 с.; Демин О.Б. Английская внешняя политика в период ранних буржуазных революций в Нидерландах и во Франции

// Великая французская буржуазная революция: история и современность. – Одесса, 1989. – С.10-13.; Захарчук О.М. "Силова дипломатія" в зовнішньополітичній діяльності Наполеона Бонапарта: Автореф. дис... канд. істор. наук. – К., 2000. – 19 с.; Захарчук О.М. Франція і Росія: до питання про "силову дипломатію" Наполеона Бонапарта // Питання нової та новітньої історії. – К., 1996. – Вип.42. – С.42-49.; Ададуров В. Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII століття). – Львів, 2002. – 412 с.; Ададуров В. Польське питання у французько-австрійських відносинах епохи наполеонівських війн: Автореф. дис... канд. істор. наук. – Львів, 1997. – 20 с.; Гончар Б.М., Самчук В.Л. "Залізний канцлер" і великі держави в балканських кризах 80-х років XIX ст. // Питання нової та новітньої історії. – К., 1998. – Вип.44. – С.32-41.; Гончар Б.М., Городня Н.Д. Відносини між Францією та УНР // УІЖ. – 2000. – №2.; Самчук В.Л. Політика європейських держав періоду "Великої Східної кризи" – як одна з причин Болгарської проблеми 80-х років XIX ст. // Питання нової та новітньої історії. – К., 1998. – Вип.44. – С.22-31.; Русаков К.А. Проблема чорноморських проток у зовнішній політиці Великобританії, 1892-1920: Автореф. дис... канд. іст. наук. – Луганськ, 2003. – 20 с.; Савенков В.В. Великобританія та проблема будівництва Суецького каналу: Автореф. дис... канд. іст. наук. – Луганськ, 2005. – 20 с.; З.Боев Ю.А. Ближний Восток во внешней политике Франции (1898-1914 гг.). Очерки дипломатической борьбы Франции за ближний Восток. – Киев, 1964.– 480 с..

*Харченко Олена
м. Луганськ*

МНОЖИННІСТЬ ФЕНОМЕНА "МЕТАФОРА"

Інтерес до метафори як універсального засобу й способу людського мислення та процесів його вербалізації стимулює розширення площин мовознавчих досліджень – семасіологічних, ономасіологічних, лінгвокогнітивних та стилістичних. Одним із важливих аспектів вивчення метафори є функціональний, який, зокрема, дозволяє розглядати її як стильову ознаку, як структурно-семантичний маркер того чи іншого типу тексту.

Теорія метафори й процеси метафоризації перебувають у колі постійної наукової уваги. У трактуванні метафори існує чимало протиріч. Новий погляд на метафору став відправним пунктом досліджень у низці лінгвістичних праць (Е. Кубрякова,

Н. Разінкіна, Н. Арутюнова, Ю. Караулов, О. Тараненко, Т. Космеда, Ф. Бацевич, І. Кочан, Х. Дацишин, О. Андрейченко). При цьому в межах традиційних лінгвістичних концепцій, завдяки яким було здійснено багатоаспектний аналіз метафори, остаточно сформувалося коло тих питань, розв'язання яких стає можливим лише на сучасному етапі розвитку теорії мови.

Мовознавці виробили ряд теоретичних підходів до розуміння метафори. До них належать: інтерпретаційна модель (Г. Гадамер, С. Аверинцев, Е. Добренко, О. Староселець, Н. Крюкова, К. Томашевська та ін.); герменевтична модель (Г. Гадамер, І. Соловйов, П. Рікер); лінгвоаксіологічна інтерпретація метафори (Р. Розов, Л. Альберті, А. Баранов, В. Карасик, І. Дубровіна, Д. Девідсон); інтерпретація метафор в лінгводидактиці і теорії перекладу (Н. Жинкін, Е. Верещагін, В. Костомаров, Ж. Ладміраль, Т. Борисова); лексикографічний підхід (У. Вейнрех, Ф. Растьє, Г. Склярєвська, Ю. Апресян) [1].

У сучасній лінгвістично-філософській літературі термін „метафора” вживається у трьох значеннях: а) метафора – це слово з переносним змістом; б) метафора – це один з тропів (троп – як зворот, в якому слово або словосполучення вжиті в переносному значенні й служать засобом досягнення естетичного ефекту виразності у творах художньої літератури ... тощо. Найпоширенішими видами тропів є порівняння, епітет, метафора, алегорія, гіпербола та ін.); в) метафора – це будь-який мовний вираз (слово, словосполучення, речення, деякий текст) з переносним змістом... [2, с. 296].

За В. Л. Солодуховим, основними функціями метафори є: 1) засіб утворення образності мови; 2) оцінкова; 3) емотивно-оцінкова; 4) номінативна; 5) пізнавальна[3].

На підставі аналізу різних поглядів учених на метафору та на основі конкретного вивчення цього мовного явища в сучасній комунікації було сформульовано таке визначення метафори: мовний засіб впливу з метою формування у реципієнта (найчастіше у суспільства загалом) або позитивної, або негативної думки про те чи інше суспільне явище (власне політику, культуру, захід та ін.).

Література

1. Алексеев К. Метафора в научном дискурсе / К. Алексеев // Психологические исследования дискурса / отв. ред. Н. Д. Павлова. – М., 2002. – С. 40 – 50.
2. Лингвистический энциклопедический словарь / под ред. В. Ярцевой. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – 685 с.
3. Солодухов В. Л. Роль метафори в практичному і теоретичному мисленні людини / В. Л. Солодухов. – Режим доступу до ст. : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NiO/2009_6/1_rozdil/Soloduhov.htm

УДК

Чекунов Михайло
м. Луганськ

ЗМІСТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ

Інформатизація освіти згідно Концепції національної програми інформатизації в Україні від 4 лютого 1998 року повинна спрямовуватися на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання тощо . Результатами інформатизації освіти мають бути: розвиток інформаційної культури людини (комп'ютерної освіченості); розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів; підвищення якості навчання всіх рівнях підготовки кадрів.[2] Саме чому формування у майбутнього

фахівця в галузі фізичного виховання і спорту інформаційної культури є фактором подальшого розвитку і вдосконалення процесу інформатизації вищої фізкультурної освіти в Україні.

Для подальшого розуміння поняття інформаційна культура майбутнього вчителя фізичного виховання нам потрібно з'ясувати зміст інформаційної культури.

У філософському словнику поняття «зміст» – філософська категорія, являє єдність усіх складових елементів об'єкта, його властивостей, внутрішніх процесів, зв'язків, суперечностей і тенденцій. Спосіб існування і вираження змісту характеризується «формою». Термін «форма» вживається для позначення внутрішніх організацій змісту. Виникаючі в ході розвитку невідповідність змісту і форми в кінцевому рахунку дозволяється скиданням старої і виникненням нової форми, адекватної розвивається змісту [3, С. 621]. Таким чином, зміст характеризує єдність усіх елементів визначення інформаційної культури.

О. Гончарова, вважає що в зміст інформаційної культури повинні включатися такі компоненти: розуміння сутності інформації та інформаційних процесів, їх ролів пізнання навколишньої дійсності та творчої діяльності людини; володіння навичками застосування персонального комп'ютера, зокрема вміння працювати з клавіатурою, дисплеєм, з програмним забезпеченням персонального комп'ютера; розуміння ролі комп'ютера як ефективного засобу навчальної діяльності, ролі програмного супроводу процесу навчання, зокрема педагогічних програмних засобів; вміння

організувати пошук, добір комп'ютерної інформації, необхідної для розв'язування навчальних завдань; наявність уявлень про алгоритм, його властивості та форми опису; мати уявлення про бази даних, інформаційно-пошукові системи, Інтернет тощо [1, С.6]. Ми погоджуємося з науковцем і вважаємо що перелічені вченим компоненти змісту інформаційної культури повинні входити до складу інформаційної культури майбутнього вчителя фізичного виховання і повинні формуватися під час фахової підготовки. Саме чому інформатизація вищої фізкультурної освіта має розвиватися у напрямку підвищення рівня освіченості майбутнього фахівця з фізичного виховання, формування у нього нового типу мислення – інформаційного.

Література

1. Гончарова О.М. Формування основних компонентів інформаційної культури учнів при вивченні інформатики в старших класах з використанням середовища електронного підручника: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. – Київ, 2000. – 179 с.
2. Концепція національної програми інформатизації – [Електронний ресурс] – Режим доступу до Концепції : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=75%2F98-%E2%F0> – Заголовок з екрана
3. Философский энциклопедический словарь / Под. ред. Л.Ф. Ильичева, П.Н. Федосеева, С.М. Ковалев, В.Г. Панов – М. : Издательство «Советская Энциклопедия», 1983. – 840 с.

УДК 784

*Чигер Олег
м. Івано-Франківськ*

**ВИКОНАВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
СУЧАСНИХ СПІВАКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАХІДНОЇ
ДІАСПОРИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ
(на прикладі творчості Вікторії Лук'янець)**

Бурхливий розвиток комп'ютерних технологій та мережі Інтернет істотно розширює можливості щодо поширення і розвитку української музичної культури. Можна розраховувати на те, що з кожним роком музичними знаннями та вміннями буде володіти все більша кількість людей, захоплених цим прекрасним мистецтвом. Інтернет вже сьогодні готовий запропонувати багато чого з того, що дозволить, нарешті, реалізувати історично і соціально назріле гасло «Музика – для всіх!». Питання застосування

інформаційних технологій у дослідженні культурно-мистецьких явищ та роль комп'ютерних програм в інтенсифікації навчального процесу все частіше піднімають українські музикознавці (О. Берегова, В. Дутчак, Ю. Волощук та ін.)

Мета нашого дослідження – залучення інтерактивних технологій до швидкого ознайомлення і вивчення творчої діяльності співаків української західної діаспори.

Основні Internet-сторінки про культурно-мистецьку діяльність співаків української діаспори, організацію фестивалів, конкурсів, конференцій, форумів тощо починають формуватися з 90-х років ХХ ст.

[<http://uk.wikipedia.org/wiki/>;
<http://www.youtube.com/>].

Популярність мережі Internet росте швидкими темпами, тому сьогодні багато відомих співаків з усього світу мають свої офіційні персональні Internet-сторінки, на яких розміщена їхня біографія, графік гастролей, фотосесії, аудіо та відео з їхніх концертних виступів. Вони потрібні для того, щоб інформація про співаків стала доступна кожному.

Провідне місце серед сучасних оперних співаків західної діаспори займає народна артистка України Вікторія Лук'янець. Інформацію про неї знаходимо на сторінках віртуальної енциклопедії Wikipedia. Спеціально для співачки розроблена персональна Internet-сторінка, яка містить широку інформацію про діяльність В. Лук'янець. Тут подано: перелік усіх партій, які вона виконувала, афішу гастролей, біографію, а також аудіо CD та відео DVD із записами примадонни. Internet-сторінка подана чотирма мовами, а тому кожен прихильник таланту співачки

може наблизитись до її творчості на цьому сайті. Сьогодні творчістю примадонни Віденської опери захоплюються в усьому світі. Зокрема, знаменитий режисер Франко Дзефіреллі так висловився про виконання партії Віолетти з опери «Травіата» Дж. Верді цією українською співачкою у Нью-Йорку: «Я мав три великі враження від «Травіати» – Каллас, Стратас і це...». Важливим засобом для кращого знайомства із співачкою та її творчістю слугують її чисельні інтерв'ю для інтернет видань, які знаходимо на різних Internet сайтах у всесвітній пошуковій системі «google» [<http://www.google.com.ua/>]. Значна частина відеозаписів з опер та сольних камерних концертів Вікторії Лук'янець міститься на Internet-сторінці «youtube» [<http://www.youtube.com/watch?v=J5XEgHRSD90>].

Вікторія Лук'янець – гордість нашої країни, співачка, яка своїм співом пронизує серця слухачів. Її талант – це дар Божий, який отримує не кожний. Голос її, неначе чарівний музичний інструмент, який ніжно пестить наш слух...

Отже, можна з упевненістю сказати, що інформація в мережі Internet забезпечує знайомство та контакти менеджерів культури, поціновувачів високого мистецтва та слухачів з провідною співачкою сучасності Вікторією Лук'янець та її творчою діяльністю.

*Чудіна Оксана
м.Брянка*

**ОПТИМАЛЬНИЙ ВИБІР МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПЕРУКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО
ТА ДЕКОРАТИВНА КОСМЕТИКА»**

Сьогодні держава потребує спеціалістів, які, маючи ґрунтовну теоретичну, практичну підготовку з обраного фаху, могли б самостійно, оперативно приймати рішення, пов'язані з професійною діяльністю. Це зумовлює пошуки і використання нових інформаційних технологій та методів навчання.

Метою дослідження – є вплив наближених до виробничих умов навчання на рівень кваліфікації майбутнього фахівця та подальша адаптація студентів на виробництві після одержання диплому фахівця.

Перукарське мистецтво – це одна з невеликого списку спеціальностей де навчальний процес можна максимально наблизити до виробництва майже з перших днів оволодіння професією.

Максимально наблизити умови навчання до виробничих можна завдяки створенню постійно діючих навчальних перукарень, участі у конкурсах професійної майстерності, проведенні шоу-показів та ін.

Результати досліджень показують, що великий вплив на розвиток творчої активності і формування особистості має результативність праці. Отже, щоб пробудити в студентах прагнення до самостійної творчої роботи треба занурити кожного в умови виробництва, де кожний буде відповідати за особисті дії не перед обличчям манекену, а дивлячись в очі живій людині – справжньому клієнту.

Таким чином викладачі технікуму прийшли до висновку, що для більш ефективного засвоєння змісту спецдисциплін курсу «Перукарське мистецтво та декоративна косметика» необхідно використовувати проблемно-пошукові методи навчання.

Отже, проблемно-пошукові методи передбачають створення викладачем проблемних ситуацій (наприклад, розробка моделі зачіски з урахуванням індивідуальних особливостей зовнішності клієнта),

активне їх обдумування студентами і на цій основі їх самостійне просування у засвоєнні нових знань.

Роль викладача полягає не тільки у створенні самої проблемної ситуації, а й у допомозі студенту сприйняти та усвідомити її зміст, визначенні шляху її рішення, організації процесу праці та, звісно, контролю якості виконання практичної роботи. Таким чином студент не тільки засвоює зміст теоретичного матеріалу, а й оволодіває практичними навичками.

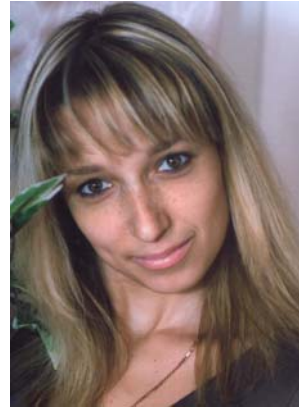
Використання проблемного типу навчання дає змогу викладачу здійснювати індивідуальний, індивідуально-груповий та диференційований підхід до процесу навчання.

За результатами спостережень ми прийшли до висновку, що моделювання умов виробництва в процесі навчання збуджує прагнення до самостійної роботи студента, відкриває його індивідуальний творчий потенціал, сприяє одержанню більш глибоких теоретичних знань та набуттю стійких практичних навичок, що складає основу успішного існування на сьогоденному ринку праці.

УДК 37.004

Шевирьова Ганна

Ржевська Наталія

м. Лисичанськ

СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ

У сучасних умовах розбудови держави, національної школи, суспільство не влаштовує існуючий рівень готовності випускників педагогічних навчальних закладів до професійної діяльності. Демократичні процеси в Україні вимагають використання нових технологій підготовки майбутнього спеціаліста, котрий покликаний втілювати в життя основи якісних змін вітчизняної системи освіти. Нині в Україні відбувається становлення нової системи освіти, зорієнтованої на інтеграцію у світовий освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії і практиці.

Основна мета української системи освіти – створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості як

громадянина, формування покоління, здатного вчитись протягом всього життя, створення й розвиток цінностей громадянського суспільства. Однією з вимог системи освіти є виховання активних, відповідальних за прийняті рішення людей, що самостійно мислять і можуть творчо реалізувати нестандартні задачі. Інтерактивне навчання – це насамперед діалогове спілкування між вчителем і учнем. Тому вчитель організує навчальний процес таким чином, що практично всі учні виявляються залученими в процес пізнання. Спільна діяльність учнів у процесі освоєння навчального матеріалу означає, що кожний вносить свій внесок, йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. В умовах доброзичливості, взаємної підтримки учні одержують не тільки знання, але йде і розвиток пізнавальної діяльності, що переводить її на більш високі форми кооперації і співробітництва. У ході діалогового навчання учні вчаться критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, брати участь у дискусіях, спілкуватися з іншими людьми. З метою підтримки інтересу до предмета рекомендується впроваджувати науково-пошукові дослідницькі уроки. Серед форм і методів, які включає у себе інтерактивне навчання на уроках географії мають переважати наступні форми: традиційні і нетрадиційні творчі, самостійні роботи, уроки-семінари, ділові ігри, конференції, подорожі і т.д. Методи: інтерактивні, метод дискусій, метод проєктів, метод проблемного викладення матеріалу. Впровадження інтерактивного навчання у традиційних шкільних географічних курсах і курсах, запропонованих для поглибленого вивчення предмету «географія», передбачає активне

засвоєння нового матеріалу, розвиток ініціативності, самостійності та творчої індивідуальності кожного учня. Використання інтерактивних методів у різних формах організації навчально-пізнавальної діяльності дає можливість реалізувати ідею взаємодії і співробітництва у стосунках «вчитель-учень» та «учень-учень».

Застосування інтерактивного навчання на сучасних уроках географії потребує від учителя окрім глибоких теоретичних знань з теми, чіткого поетапного планування заняття, розробки методичного забезпечення організації і проведення інтерактивних методів і форм та обов'язкового прогнозування результатів навчання відповідно поставленої мети. До того ж, одним з головних завдань педагога є створення таких умов інтерактивного навчання, за яких учень сам відкриватиме, здобуватиме й конструюватиме знання та власні компетентності у різних галузях життя.

Література

1. Державна національна програма “Освіта. Україна XXI Століття”/ Освіта, 1993. – № 44-46.
2. Буркова Л. Технології в освіті / Буркова Л. Рідна школа, 2001. – №12. – С. 2-7.
3. Жалдак М.И. Система подготовки учителя к использованию информационных технологий в учебном процессе / Жалдак М.И. – М.: Наука, 1989. – 48 с.
4. Кульга Н.К. Використання інноваційних технологій / Кульга Н.К. Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. – К.: Наук. метод. Центр вищої освіти, 2000. – Вип. 22. – С.81-85.

УДК

V.I. Sheiko

**Al-Hashimi
Sadad Khalaf Thamir**

DAILY MONITORING OF BLOOD PRESSURE IN THE STUDY OF CURRENT HYPERTENSION

*Luhansk Taras Shevchenko National University, Department of
Anatomy and Human and Animal Physiology*

Cardiovascular diseases remain the leading cause of mortality and disability of the population worldwide. Hypertension is an important modifiable risk factors of cardiovascular disease at all stages of development, regardless of gender or age. Hypertension is a powerful but potentially avoidable risk factor that has a significant impact on morbidity and mortality due to cerebrovascular disease.

Hypertension is regarded as polietiologicheskoe disease in which none of the existing theories of pathogenesis is not fully explain all the causes of high

blood pressure. The end of the XX century was marked not only the rapid development of fundamental ideas about high blood pressure, but also a critical revision of some provisions of the causes, mechanisms of development and treatment of this disease.

One of the factors that determine prognosis in hypertensive patients with high risk of vascular accidents (myocardial infarction, stroke), is the increased variability in average blood pressure (VAD). Increased VAD closely correlated with the severity of left ventricular remodeling, the severity of retinopathy, serum creatinine levels. Found a significant increase in systolic and diastolic blood pressure in hypertensive patients with different variants of the flow, there were differences both in terms of average pressure, so day and night.

In a study of clinical features in patients with high blood pressure is taken 120 patients with essential hypertension (EH) with stable (40 patients) and complicated course hypertensive crises (42 people), microalbuminuria (38chel), control group consisted of 25 persons. practically healthy living in the area.

Particularly marked changes in the groups with uncomplicated and complicated hypertension, the degree of reduction in systolic blood pressure ($12,3 \pm 0,86\%$, $10,0 \pm 1,18\%$ and $4,18 \pm 1,27\%$ in the control $16,3 \pm 0$ and 86% respectively, $p < 0.01$). These differences were found in hypertensive patients with non-complicated course for systolic blood pressure compared with normal, day-time $149,21 \pm 2,3$ mm Hg ($p < 0.05$) differences are highly significant in complicated arterial pressure ($151,45 \pm 2,10$ mm Hg and $160,55 \pm 2,35$ mm Hg, $p < 0.01$). The degree of nocturnal blood pressure significantly lower in hypertensive patients with microalbuminuria ($4.18 +$

1.27%, $p < 0.001$, in crises, $10.0 \pm 1.18\%$ ($p < 0.01$) and complicated course - 12.3 ± 0.86 mm Hg)

Increase in diastolic blood pressure was similar.

The mean diastolic blood pressure was normal for the first

Group-86, 71 ± 1.30 mm Hg ($p < 0.05$) higher in the group with hypertensive crises (99.7 ± 1.4 mm Hg, $p < 0.01$) and highly significantly increased in hypertensive patients with microalbuminuria - 121.7 ± 1.9 mm Hg ($p < 0.001$). Daytime diastolic blood pressure in patients with microalbuminuria exceeded the control group to 27.5% ($p < 0.01$), with crises in 26.2% ($p < 0.05$) and was insignificant in patients without complications in 11.2% ($p > 0.05$). The degree of nocturnal decline was greatest in patients of group 1 ($12.8 \pm 1.19\%$), lowest in group 3 (with microalbuminuria, 6.98 ± 1.04 , $P < 0.01$).

The most pronounced changes in the degree of reduction in systolic blood pressure were observed in patients with arterial hypertension complicated by crises. This is reflected in the significant decrease in the degree of reduction in night 3 times, morning, rising by 23.4% compared with the control group. The degree of nocturnal decline in hypertensive patients with crises was minimal at 2.5 times lower than in hypertensive patients without crises. For diastolic blood pressure, these indicators were less pronounced and accounted for 42.2%.

Special attention when analyzing the performance SMAD deserve the morning, because at this time compared to other periods of the day recorded the greatest number of cardiovascular complications.

Dara N. sulaiman
Luhansk National Taras Shevchenko University.
Department: biology_botany

PRIMARY SUCCESSION ON FALLOW AGRICULTURAL LANDSCAPES OF THE STEPPE REGIONS OF DONETSK REGION

In modern conditions the problem of restoring land fallow land is highly relevant, and especially for such man-caused and agro-laden areas like Donetsk, Luhansk and Kharkiv region. The aim of our study was to determine the nature and mechanisms of primary succession processes on fallow lands of agrarian landscapes in the steppe regions of Donetsk region. The

objectives of the research were to: identify the species and size of the plants on fallow lands, an analysis of humic substances of the arable layer of soil to determine the degree succession process and its factors. The studies were conducted during 2010 to 2011. on the total area of 2.4 hectares on the outskirts of g.Makeeevka routing method by collecting herbarium specimens and soil sampling for analysis. The site is a state farm field that is not processed within 6 years. The soil at the site - ordinary chernozem with topsoil horizon 30cm. Soil analysis was carried out at the Donetsk State oblasnom design and technology center of the soil fertility and quality of products as follows: humus - the method of Tyurin, nitrogen - Method Cornfield, phosphorus and potassium - Method Chirikov, pH was determined using rNmetra. Studies have found that in the arable horizon contains a reduced amount of nitrogen (85mg/kg soil), low - phosphorus (35mg/kg), the average - potassium (130 mg / kg), high - humus (3.44%); aqueous solution was slightly alkaline soil reaction (pH = 8.6). This chemical composition of the soil indicates the initial successional processes: the accumulation of organic matter in the form of humic acids. Low mineral content shows a weak microbiological activity of soil disturbed in the process of agricultural use.

Floristic analysis showed the relative diversity: 31 species of vascular plants [1], of which 8 species clearly dominated..

Explanation of the table: ADV. - Adventive species, Apo - apofit, D - dominant species found everywhere abundantly, SD - subdominant species - forming local populations, and C - associated species, individual plants scattered throughout the studied area.

Thus, in this studied area there are processes of primary accumulation of organic matter and restore the soil microflora (as evidenced by the high content of humus in the soil with low nitrogen content). Based on the species composition, we can talk about the process of naturalization, fallow land (which follows the stage of "weeds"). Anticipating further development of the succession suggests the formation of the fescue-wormwood phytocenosis (stabilization of the herbaceous stage of succession for the next 5 years).

The author is grateful for the assistance in determining the head of the department of plant flora of the Donetsk Botanical Garden Ostapko VM

References:

1. VM Ostapko Vascular plants of south-east of Ukraine / V.M.Ostapko, AV Boiko, SL Mosyakin. - Donetsk: Univ "Noulidzh", 2010, 247s.

УДК

Анад Али Шахейд

ОБ ОСОБЕННОСТЯХ ФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО СОЗНАНИЯ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА

Актуальность исследования обусловлена потребностями современного общества, прежде всего его стремлением к духовности, к восстановлению традиций в формировании национального сознания. Современные исследователи - Т.И. Власова, В.В. Игнатова, В.С. Леднев, Т.И. Монастырская, Н.Д. Никандров, А.В. Панкратов, Л.Б. Соколова, М.Г. Тайчинов и др. - обращают внимание на негативные моменты, присутствующие в настоящее время в системе

образования, и указывают на возникающие в связи с этим проблемы, связанные с приобщением молодого поколения к социально и эстетически значимым ценностям, а также с девальвацией духовно-нравственных ценностей в молодежной среде.

В то же время ведется поиск средств формирования духовно-нравственных ценностей, исследуются возможности предметов художественного цикла для успешной реализации процесса формирования национального сознания .

Главная цель художественного образования определяется как формирование духовной культуры личности, которое осуществляется в ходе приобщения студентов к общечеловеческим ценностям и высоким эстетическим идеалам.

Возрождение и обновление национальной школы в современных условиях диктует необходимость в подготовке педагогических кадров способных учитывать этнопсихологические особенности, философские воззрения и педагогические традиции народа, готовых приобщить подрастающее поколение к национальной культуре, духовности своего народа, которые лежат в основе общечеловеческих ценностей.

Профессиональная готовность будущего учителя изобразительного искусства на художественно-практическом уровне характеризуется развитием его художественно-графических умений и навыков, приобретением опыта изобразительной работы с целью реализации в работе с детьми, стремлением к художественному творчеству.

Профессиональная готовность будущего учителя на методическом уровне характеризуется

функциональным владением методики формирования национального сознания школьников средствами изобразительного искусства.

Тем не менее, в современной высшей школе наблюдается недостаток духовного и культурного компонентов в содержании и технологиях учебно-воспитательного процесса, засилье «чужих» ценностей, отсутствие понимания и уважения национально-региональной исторической культуры и традиций своего народа. Разработка концептуальных основ духовно-нравственного воспитания – одна из первостепенных задач в образовании, воплощению которой может способствовать обращение к историческим символам отечественной и мировой живописи.

Таким образом, возможность объединения в систему художественных и педагогических задач способствует формированию профессиональных и личностных качеств у будущих учителей изобразительного искусства. Именно эта потребность общества в художниках-педагогах, являющихся носителями ценностей народного художественного искусства и умеющих передавать детям свои знания и умения, прививать любовь и уважение к традициям и культуре своего народа придает этой проблеме особую актуальность и значимость в плане изучения различных систем и методов подготовки художественно-педагогических кадров.

УДК

Ясір хамза салм ан Аль худірі

ТРАГЕДИИ ИРАКСКИХ ЖУРНАЛИСТОВ

История Иракской журналистики определяется сложным процессом становления и формирования, в котором средства массовой информации и правительство Ирака находились в довольно сложных отношениях. Система средств массовой информации Ирака формировалась под влиянием множественных объективных и субъективных факторов. Законодательство арабских стран предусматривает многочисленные ограничения на деятельность прессы. Так, в Ираке при режиме Саддама Хусейна существовал законодательный запрет на освещение в печати ряда тем. За публикации, признанные оскорбительными для президента и высших официальных лиц, была предусмотрена смертная казнь. До революции распространенным явлением была миграция большого числа иракских журналистов и представителей интеллигенции за пределы страны. Они боялись преследований со стороны бывшего

режима, которые могли продолжаться в течение десятилетий. Опасность угрожала их жизни и жизни их семей, под угрозу были поставлены их средства к существованию. Ирак - самая опасная страна для работы журналистов. Таковы данные исследования Международного института безопасности новостей (МИБН). По данным этой организации, за последние 10 лет в Ираке погибли 138 сотрудников СМИ, в России - 88, а в Колумбии - 72. И на сегодняшний день, ситуация с журналистикой в Ираке напоминает самые мрачные дни диктатуры Саддама Хусейна. Ночные налёты вооруженных людей на редакции газет, радио и телеканалов стали обыденностью. Журналистов похищают, убивают, за ними следят, их пытаются. Если не находят журналистов, разбивают и уничтожают компьютеры и аппаратуру. Ситуация становится всё хуже.

Мухаммад аль Каизи, иракский журналист, описывает, как ему удаётся уцелеть в сегодняшнем Ираке. Как проснувшись утром, он, прежде чем его дети сядут в школьный автобус, ручкой от метлы несколько раз толкает дверь, чтобы убедиться, что ночью туда не подложили бомбу; убедившись, что дети уехали, он проверяет свою машину, не подложили ли взрывчатку туда. Он рассказывает, что убить журналиста в Ираке легче легкого. Мухаммед использует 4 разных имени и четыре разных удостоверения для работы. В зависимости от того, в какой зоне он работает, он выдает себя за суннита, шиита или курда. Он занимается расследованием коррупции, рассказывает о том, что ситуация в Ираке вовсе не улучшается.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. **Антоненко Тетяна Олексіївна**, заступник директора з виховної роботи Стахановського промислово-економічного технікуму ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
2. **Аргатюк Анна Сергеевна**, студентка 5 курсу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, біологічний ф-т, каф. Ботаники.
3. **Бабич В'ячеслав Іванович**, доцент кафедри фізичної реабілітації і валеології Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
4. **Баранецька Ольга Вікторівна**, старший викладач ПВНЗ «Хмельницький економічний університет».
5. **Борисенко Лілія Леонідівна**, викладач фізичного вихованняВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».
6. **Волкова Евгения Сергеевна**, к.и.н., асистент каф. всемирной истории и международных отношений ЛНУ імені Тараса Шевченка.
7. **Вечоркіна Тетяна Сергіївна**, студентка групи 4 ТК ЛНУ імені Тараса Шевченка.
8. **Вівденко (Єліссєва) Ірина Олександрівна**, викладач, аспірант II курсу ВП «Брянківський технологічно-економічний технікум Луганського

- національного університету імені Тараса Шевченка».
9. **Гах Роман Васильович**, викладач кафедри фізичної культури Тернопільського національного економічного університету.
 10. **Голота Вікторія Євгенівна**, ВП «Лисичанський педагогічний коледж» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
 11. **Гречаник Людмила Дмитрівна**, студентка III курсу факультету природничих наук спеціальності «Біологія».
 12. **Гречуха Євген Валерійович**, викладач психолого-педагогічних дисциплін Стахановського навчального комплексу (факультет-коледж).
 13. **Гурій Марія Олександрівна**, к. п. н., доцент кафедри екологічного менеджменту та комунікативних технологій Дрогобицького державного педагогічного університету.
 14. **Гуцало Олена Олександрівна**, викладач іноземної мови ВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
 15. **Дашко Наталія Тарасівна**, викладач кафедри практики німецької мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.
 16. **Демченко Павло Євгенович**, викладач загальнотехнічних дисциплін ВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

17. **Дем'яненко-Мамонова В. О.**, провідний фахівець кафедри прикладної фізики та математичного моделювання Бердянського державного педагогічного університету.
18. **Дяденчук А. Ф.**, аспірант, спеціальність 01.04.10 – фізика напівпровідників та діелектриків Бердянського державного педагогічного університету.
19. **Драгнєв Юрій Володимирович**, кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри теорії і методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, *голова Ради молодих учених*.
20. **Драгнєв Андрій Анатолійович**, аспірант кафедри фізичної реабілітації і валеології Інституту фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
21. **Дунець Лілія Михайлівна**, практичний психолог вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького.
22. **Жирицький Віталій Петрович**, аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
23. **Зіборова Віта Валеріївна**, викладач ВП «Брянківський технологічно-економічний технікум Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».
24. **Камінська Алла Володимирівна**, викладач, аспірант III курсу ВП «Брянківський технологічно-економічний технікум Луганського

- національного університету імені Тараса Шевченка».
25. **Каралкіна Оксана Олександрівна**, ВП «Лисичанський педагогічний коледж» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.
 26. **Карєва Ольга Сергіївна**, кандидат педагогічних наук, викладач предметної (циклової) комісії психолого-педагогічних дисциплін та предметної (циклової) комісії методики образотворчого мистецтва й практичного навчання ВП «Стахановський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка».
 27. **Кашинська Олена Євгенівна**, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка.
 28. **Кечик Ольга Олександрівна**, викладач іноземної філології II кваліфікаційної категорії ВП „Лисичанський педагогічний коледж ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.
 29. **Ковальчик Роман Миколайович**, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника.
 30. **Кравченко Тарас Владимирович**, студент 4 курсу исторического ф-та, спец. "Международные отношения" ЛНУ имени Тараса Шевченко.
 31. **Кутова Тамара Володимирівна**, асистент кафедри соціальної роботи, магістрантка спеціальності «Соціальна педагогіка» ЛНУ імені Тараса Шевченка.

32. **Левандовський Олександр Станіславович**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри «фізичної реабілітації» Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.
33. **Литвинова Наталія Анатоліївна**, асистент ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
34. **Лихачова Катерина Михайлівна**, викладач, аспірант III курсу Брянківський технологіко-економічний технікум Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
35. **Маркова Мар'яна Василівна**, викладач кафедри романської філології та компаративістики Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.
36. **Матюхіна Аліна Геннадіївна**, студентка I-го курсу факультету математики та інформаційних технологій Донецького національного університету.
37. **Медвідь Михайло Сергійович**, магістрант факультету соціології і права за спеціальністю правознавство Київського політехнічного інституту Національного технічного університету України.
38. **Мізерна Тетяна Петрівна**, аспірантка кафедри державної служби та управління навчальними та соціальними закладами Луганського національного університету імені Тараса Шевченка спеціальності 13.00.06 „теорія та методика управління освітою”.

39. **Мовчан Сергій Васильович**, асистент кафедри географії та геоекології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.
40. **Мухіна Маргарита Олексіївна**, студентка ОКР «Магістр» спеціальності «Міжнародні відносини» Маріупольського державного університету.
41. **Никульникова Наталья Євгенівна**, аспірантка кафедри дошкільного і начального образования ЛНУ ім. Тараса Шевченка.
42. **Олесеюк Віталій Васильович**, викладач фізичного виховання ВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».
43. **Осіпов Ігор Володимирович**, викладач загальнотехнічних дисциплін ВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
44. **Особов Иван Павлович**, аспірант кафедри педагогіки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Научные интересы сосредоточены вокруг проблемы формирования креативности средствами информационно-коммуникационных технологий.
45. **Панчук Тарас Мирославович**, аспірант Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника за спеціальністю «Фізична реабілітація».

46. **Паша Сергій Миколайович**, завідувач дошкільного навчального закладу «Казка» Абрикосівської сільської ради Первомайського району Автономної Республіки Крим.
47. **Пігіда Віра Миколаївна**, асистент кафедри соціальної роботи, аспірантка спеціальності 13.00.05 «Соціальна педагогіка» ЛНУ імені Тараса Шевченка.
48. **Прошкін Володимир Вадимович**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач науково-дослідного відділу з організації наукових досліджень Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
49. **Радченко Олег Анатолійович**, викладач кафедри практики німецької мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.
50. **Ржевська Наталія**, викладач природничих дисциплін ВП „Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”.
51. **Санченко Євгенія Миколаївна**, доцент кафедри іноземних мов ЛНУ імені Тараса Шевченка, кандидат філологічних наук, *заступник голови РМУ з науково-інтеграційної роботи.*
52. **Сичікова Я. О.**, старший викладач кафедри дидактики природничо-наукових дисциплін та інформаційних технологій у навчанні Бердянського державного педагогічного університету.
53. **Слободяник Катерина Сергеевна**, студентка Криворожського факультета Одеської Національної Юридическої Академіи.

54. **Смаль Дмитро Анатолійович**, магістрант факультету соціології і права за спеціальністю ю правознавство Київського політехнічного інституту Національного технічного університету України.
55. **Старанко Тетяна Володимирівна**, викладач ВП «Брянківський технолого-економічний технікум Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».
56. **Тараріна Олена Володимирівна**, аспірант кафедри державної служби та управління навчальними та соціальними закладами, провідний фахівець відділу інноваційних технологій ЛНУ імені Тараса Шевченка, *заступник голови РМУ з науково-організаційної роботи.*
57. **Тарарива Лідія Юріївна**, кандидат філологічних наук, викладач загальної філології ВП «Лисичанський педагогічний коледж ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
58. **Титаренко Ирина Сергеевна**, преподаватель кафедри иностранных языков ЛНУ (Ровеньковский факультет).
59. **Федоніна Ганна Олександрівна**, аспірантка 3-го курсу кафедри соціальної педагогіки ЛНУ імені Тараса Шевченка, спеціальність «соціальна педагогіка» (13.00.05).
60. **Федотова Тетяна Володимирівна**, асистент кафедри психології ЛНУ імені Тараса Шевченка (Старобільський факультет).

61. **Федченко Сергей Юрьевич**, студент 4 курсу исторического ф-та, спец. "Международные отношения" ЛНУ имени Тарса Шевченко.
62. **Харитонова Аліна Марківна**, асистент кафедри соціології, педагогіки і психології Криворізького економічного інституту, аспірант Класичного приватного університету.
63. **Харковський Руслан Геннадійович**, докторант, кандидат історичних наук, доцент кафедри європейської та євроатлантичної інтеграції, всесвітньої історії та міжнародних відносин історичного факультету Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
64. **Харченко Олена Миколаївна**, викладач Державного вищого навчального закладу "Луганський коледж будівництва, економіки та права".
65. **Харченко Олена Олександрівна**, викладач природничих дисциплін II кваліфікаційної категорії, кандидат педагогічних наук, ВП „Лисичанський педагогічний коледж ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.
66. **Чекунов Михайло Вікторович**, аспірант кафедри теорії і методики фізичного виховання, керівник фізичного виховання Луганського вищого професійного училища інформаційних технологій.
67. **Чигер Олег Олександрович**, аспірант 1 року навчання за спеціальністю «Теорія та історія музики» кафедри дизайну і теорії мистецтва

- Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.
68. **Чудіна Оксана Василівна**, викладач ВП «Брянківський технологічно-економічний технікум Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».
69. **Шевирьова Ганна Сергіївна**, викладач природничих дисциплін ВП „Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка”.
70. **Sadad Khalaf Tamer Al-Hashimi**, M,SC, degree in biology (**Ал-Хашімі Садад Халаф Тамір**), аспірант кафедри анатомії і фізіології людини Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, *керівник клубу молодих іноземних учених*.
71. **Ali Shaheid Anad** (**Анад Али Шахейд**), аспірант кафедри педагогіки Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
72. **Dara N. sulaiman**, аспірант кафедри біології Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.
73. **Ясір хамза салм ан Аль худірі**, аспірант кафедри журналістики Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукове видання

Наукова молодь: іноваційні підходи в освіті і науці

Збірник тез II Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції. 22 – 26 лютого 2012 року.
(мовою оригіналу)

Робоча мова конференції:
українська, російська, англійська

Тези (від thesis - положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці [http://politics.ellib.org.ua/pages-1125.html].

Відповідальність за зміст тез несуть автори
та їх наукові керівники

Оригінал-макет – Драгнєв Ю. В.
Коректор – Санченко Є. М., Гречаник І. П.
Дизайн обкладинки – Мерем'яніна А. О.

Підп. до друку 28.01.2012 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Arial.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 12,84. Наклад 500 прим. Зам. № 85.

Видавництво МПП «Глобус»
Свідоцтво про внесення в Держреєстр
ДК № 1099 від 28.10.2002р.

Друк: МПП Глобус
91022, м. Луганськ, вул. Лермонтова 16, оф. 314
Тел.: 711-777